

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 23 (1062) 1970 BIRŽELIO - JUNE 4

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

941 DUNDAS ST. WEST, TORONTO 3, ONTARIO, CANADA • Tel. 368-6813

Nemarioji Lietuva

Su Mussolinio ir Hitlerio išėjimu iš Vakarų Europos politinės scenos pasibaigė diktatorių kultas, kuris buvo išsiplėtęs visoje eilėje didesnių ir mažesnių kraštų. Jis dar pasiliko sovietiniame bloke, apjuostame raudonojo carizmo. Čia miršta vienas diktatorius, o jo sosto laukia visa eilė kandidatų. Nors visame bloke pabrėžiamas socialinis pobūdis, tačiau neoficialiai visur slypi ir tautinis pradus. Rusų nacionalistinis vyrvimas toks ryškus, kad jo pridengti negali nė marksizmas. Kitos tautybės, ypač mažesnės, turi laviruoti, kad nepatektų į didžiulius nasrus. Ir jos savo egzistenciją stengiasi dengti marksizmu-leninizmu. Kiekviena knyga pirmiausia turi pasimokyti raudoniesiems dievams, nes kitaip negali praeiti pro cenzūros vartus. Kas kita Vakarų pasaulyje. Čia, su mažomis išimtimis, kiekviena tauta gali laisvai reikštis, niekas neverčia dengtis kokių nors izmų. Tiesa, ir Vakaruose dabar niekas nekelia tautos ant altoriaus, niekas jos nedievinia, kaip tai buvo Hitlerio ir Mussolinio laikais, tačiau kiekvienas brangina savo tautybę. Europiečiai dar atsimeina garsius šūkavimus apie "Ewiges Deutschland" — amžinąją Vokietiją, "Italia aeterna" — amžinąją Italiją ir t.t. Bet tai šūktai, kurie bandė sudievinoti tai, kas nėra dieviška, suabsoliutinti tai, kas nėra absoliutu. Šiandienai tai yra aišku kaip dar niekada. Jei seniau ir filosofai, ir krikščionys teologai stengėsi tautą padaryti dievišką, tai dabar tai iliuzija yra visiškai išskaidyta. Atsiranda net priešingų nuomonių, sakantių, kad tauta iš viso neturi ateities, kad ji pasmerktą išnykti evoliuciniame universalizme.

***
Bet tai posūkis, vedas iš vieno kraštutinumo į kitą. Tauta, išsiskristalizavusi amžių eigoje, nėra nei dieviška, nei sunykusi pasmerktai. Tai dvasinis, būtinis, likiminis telkinys, kuris yra tiek amžinas, kiek ir pati žmonija. Tai iš beformės masės išniręs pavaldas, tai tarytum sutelktinis veidas, kuriame atsispindi ištisus vidaus pasaulis su savo vertybėmis, sukurtoji šimtmečių kelyje. Toks dvasinio-kultūrinio pobūdžio pasaulis nėra vienos dienos švystėjimas, o šimtmečių ir tūkstantmečių apraška. Šia prasme ir sakoma, kad tauta yra nemari. Kitaip tariant, tautoje glūdi dvasinis pradus, kuris ir daro tautą reliatyviai nemarią. Jis nepadarо tautos dievybės emanacija, bet suteikia jai egzistenciją, prakylančią individo trumpalaikį gyvenimą. Tai matome ne tik didžiųjų, bet ir mažųjų tautų gyvenime. Pvz. kad ir Lietuva. Milijonai lietuvių gimė ir mirė, bet milijonai, nors ir negausūs, tebegyvena, tęsdami tos pačios tautos egzistenciją. Lietuviai, kaip ir kitos tautos, šalia universaliu pradų, turi savitą dvasinį pasaulį, išreikštą tautosakoje, tautodailėje, mene, literatūroje, mintijime, papročiuose ir t.t. Visa tai yra dvasinės kūrybos aprašas, turintis nemarumo pradų. Šia prasme ir galime sakyti, kad Lietuva yra nemari — "Lithuania aeterna". Juk Lietuvos, kaip teritorijos ir tautos, gyvenimas buvo ir tebėra nepaprastai bangautas. Audros žuvo daug jos žmonių, nuskendo daug turtų, sunyko daug pastangų, tačiau lietuvių tauta tebėra gyva. O ji gyva ne savo karinių valstybingumų, o dvasiniu pajėgumu, kuris išliko per visas baudžiavas, okupacijas, deportacijas, vergijas ir teroras.

***
Kiekvienoje tautoje yra nesunaikinamų dalykų. Ir dabartinė raudonoji rusų okupacija aiškiai susiduria su tuo nemariuoju lietuviškuoju pradų. Būdamas iš esmės totalitatinė, sovietinė sistema stengiasi okupuoti ne tikai Lietuvos žemę, bet ir jos sielą. Tai aiškiai matyti iš per 30 metų vestos politikos. Jeigu ne tas branduolinis lietuvių atsparumas, dvasinis gajumas, rusai būtų juos pusiau suvirškinę. Dabargi galima konstatuoti, kad nežūrint kalėjimui okupanto suvaržymų, marksistinio-leninistinio indoktrinavimo, lietuvių kultūra galėjo atsilaikyti prieš gana stiprų spaudimą. Sovietiniai propagandistai tai vadina lietuvių kultūros "suklestėjimu". Jei lietuvių sugebėjo atsispirti ir kurti vergijos sąlygose, galima įsivaizduoti, kokią kultūrinio lygio būtų pasiekę laisvėje. Galimas dalykas, prof. K. Pakšto šūkis pasukti laikrodį 100 metų pirmyn būtų tapęs tikrove. Bet ir šiandienai net po sovietinės propagandos bei marksizmo sluogsnio elūdi lietuviškoji kultūra, toji tautos gelmių apraška, kuri žeri lyg auksas pelenuose. Ji kalba nemariosios Lietuvos vardu. Tai kalba, kurioje eirdėti visu lietuvių, kur jie šiuo metu bebūtų, gyvyjį dvasia. Tai tautos, kuris nugalėjo Atlantą nuotoli ir apjungia visus. Dėlto ir tie tautiečiai, kurie atvyksta mūsų padangės bei klastos ir vliaus, sklaidami nemariosios Lietuvos dvasią, jos autentišką kultūrą, yra tautos šaukliai. Tiksliai tie, kurie atvyksta pavergęjo uždavinį vykdyti, yra ne pavergtos tautos balso aidai, o pavergėjo tarnai. Pr. G.

KANADOS ĮVYKIAI

PASIKEITĖ DOLERIO VERTĖ

Finansų ministeris E. J. Benson paskelbė Kanados dolerio ligšiolinės vertės atšaukimą tarpautinėje finansinėje rinkoje. Nuo 1962 m. gegužės pradžios Kanada buvo įsipareigojusi neleisti savo doleriui pakilti augščiau amerikietiško 92.5 centų. Tai ji galėjo padaryti pirkdama didesnes sumas amerikietiško dolerio ir tuo pačiu išleisdama užsienin pakankamai skaičių Kanados dolerių. Ši operacija pastaruoju metu taip sumažino Otavos balansą, kad vyriausybė buvo priversta pasiskolinti kanadiškių \$250 milijonų. Tuo tarpu užsienio valiutos atšargos Kanados ižde vien tik per šiu metų pirmuosius 5 mėnesius padidėjo \$1.2 milijono. Tolimesnis dolerio vertės išlaikymas amerikietiško 92.5 centų ribose būtų sukėlus spekuliaciją Kanados doleriais. Itakos turėjo Kanados ir JAV automobilių bei jų dalių prekybos sutartį, išsčius bilijonų dolerių ir metus pagerinusio Otavos prekybinį balansą. Amerikoje jau pasigirdo balsų, reikalaujančių suvaržyti šią sutartį. E. J. Benson teigimu, Kanados doleriui dabar bus leista susirasti savo tikrąją vertę finansinėje rinkoje. Kanados dolerio pabrangimas sumažins eksportą ir padidins importą, pridedamas prie kovos su infliacija. Dolerių vidaus rinkoje turės parūpinti iki 7% sumažintos Kanados valstybinio banko paskolų palūkanas. Jeigu dolerio ver-

tė per daug pakiltų, Otava vėl bus priversta ją apriboti užsienio valiutos pirkimu.
Osakos pasaulinėje parodoje didelės sėkmės susilaukė Kanados Diena Festivalio aikštėje, sutraukusi apie 13.000 japonų, kitų tautybių parodos lankytojų ir gausų būrį kanadiečių. Tai buvo rekordinis dalyvių skaičius, pralenkęs kitų kraštų tautines dienas. Atrodo, "kalte" tenka Kanados paviljonui, prie kurio būna išgesnės lankytojų eilės, negu prie JAV ir Sovietų Sąjungos paviljonų. Kanados Dienos iškilmes pradėjo premjeras P. E. Trudeau, įžanginiu žodžiu atkreipęs dėmesį į Toliuosius Rytus. Jis siūlė atsisaityti šio termino ir vadinti Japoniją bei kitus Azijos kraštus Naujaisiais Vakarais, nes Japonijos ir Kanados krantus skaliau tas pats Ramusis vandenynas. Valandą trukusią programą, erdvių satelito perduota Kanados televizijos tinklu, atliko kanadiečiai menininkai. Daugiausia dėmesio susilaukė Toronto estaičių gimnazijų grupė ir RCMP muzikos taktan jodinė raiteliai. Tokio mieste premjeras buvo susitikęs su imperatoriumi Hirohito ir Japonijos premjeru E. Sako. Daug kas nuogaustavo, kad Kanados ir Japonijos santykiams gali pakenkti P. E. Trudeau neatsargus ir nediplomatiškas išsireiškimas Singapūre įvykusioje konferencijoje (Nukelta 16-tą psl.)

Laisvojo pasaulio lietuvių architektų ir inžinierių suvažiavime š.m. gegužės 30-31 dienomis prof. St. Dirmantas įteikia II premiją architekt. dr. A. Kulpai-Kulpavičiui už konkursinį vasarnamio projektą (I premiją gavo architekt. E. Arbas). Iš kairės: inž. dr. S. Matas, ALIAS pirm.; architekt. A. Kerelis, pirmininkavęs atidaromajam posėdžiui; inž. J. V. Danys, PLIAS pirm.; prof. St. Dirmantas, profesorių dr.-jos pirm.; gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas; dr. S. Cepas, KLB pirm.; A. Rinkūnas, PLB švietimo tarybos pirm. (pastarųjų trijų garbės prezidiumo narių nuotraukoje nematyti)

Nuotr. St. Dabkaus

Architektų ir inžinierių suvažiavimas

Kai kitos išeivijos organizacijos mažėja, inžinierių ir architektų — didėja

Laisvajame pasaulyje yra apie 1000 lietuvių architektų ir inžinierių. Didžioji jų dalis yra susibūrę į Pasaulio Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungą ir Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungą. Visi nariai yra gerokai išsisklaidę, bet ir visuotinius suvažiavimus susirenka nemažas jų būrys. Š.m. gegužės 30-31 dienomis Toronte įvyko dešimtas suvažiavimas, kuriame dalyvavo apie 200 inžinierių ir architektų iš JAV ir Kanados. Kitų kraštų inžinieriai atsiuntė sveikinimus ir kaikiurie jų — savo darbus parodai.

Gyvyje ir mirusieji
Suvažiavimą Priskleidimo par. naujosios patalpos atidaro PLI AS Toronto skyriaus pirm. inž. B. Baranuskas ir pakvietė į garbės prezidiumą: inž. A. Kerelį, prof. St. Dirmantą, gen. kons. dr. J. Žmuidziną, PLIAS pirm. inž. J. V. Dani, PLB švietimo tarybos pirm. A. Rinkūną, ALI AS pirm. inž. dr. S. Matą, kun. P. Barių, OFM, KLB pirm. dr. S. Cepą. Posėdžiui pirmininkavo inž. A. Kerelis. Perskaityti kun. P. Barių invokaciją, sugiedotas Lietuvos himnas, išsklausyti Kanados ir JAV himnai. Rmties nuotaikojė inž. H. Lapas perskaitė mirusių narių pavardes. Grojant religines giesmes posmą, visi mirusieji buvo pagerbti tylos minute.

Niekas neskaldė
I sekretoriatai pakvietus inž. S. Naginionį ir A. Ciplijauską, sveikinimo žodį tarė PLIAS pirm. inž. J. V. Danys. Jis pabrėžė, kad inžinierių sąjungos uždavinys — išlaikyti savo eilę ne tik vyresniąją ir viduriniąją kartą, bet ir jaunąją. Tų pastangų rezultatai esą geri. Sąjungos veikla esanti tyli, bet reikalinga ir profesiniui, ir visuomeniniui požiūriui. Jos neskaldė nei politika, nei kartų skirtumai. ALIAS pirm. inž. dr. S. Matas pastebėjo, kad lietuvių inžinieriai JAV-se pasižymi išradimais, kurių esą užpatentuoti šimtais. Jie palaiko glaudžius ryšius su lietuvių visuomene, yra išteigę ūkinių studijų centrą, žurnalą "Technikos Žodis", rūpinasi išteigimu Pasaulio Lietuvių Mokslo Draugijos. Architektų ir inžinierių sąjunga J. A. V-se ne mažėja, o didėja narių skaičiumi, nes ateina ir jaunoji karta. Priešingos nuotaikos žodis buvo prof. St. Dirmanto, kuris sveikino Lietuvių Profesorių Dr.-jos vardu. Esą pastaroji nyksta, nes jaunieji beveik neįsijungia; iš 200 narių belikę 80.

Svečiai
Suvažiavimą sveikino: gen. kons. dr. J. Žmuidzinas, pirmininkas inžinierių nuopelnus Lietuvos atstatai ir nepriklausomybės laikais: Bendruomenės pareigūnai — PLB švietimo tarybos pirm. A. Rinkūnas, PLB vardu ir KLB pirm. dr. S. Cepas. Raštu sveikino: Lietuvos atstovas Vašingtone J. Kajeckas, ALTOs pirm. inž. Bartkus, Lietuvių Gydytojų Dr.-jos pirm. dr. Paproc-

kas, JAV LB centro valdybos pirm. inž. Br. Nainys ir visa eilė kitų.
Profesiniai darbai
Inž. J. Augustinavičius perskaitė vasarnamio projektų konkurso vertintųjų komisijos sprendimą. Pirmoji premija paskirta architekt. R. Arbiui Los Angeles mieste, II — architekt. dr. A. Kulpai-Kulpavičiui Toronte, III — architekt. J. Okuniui Bostone. Premijas įteikė prof. St. Dirmantas: \$200, \$100 ir \$50. Nepremijuoti, bet atžymėti buvo projektai architektų: E. Arbo, J. Nalio, R. Manomaičio. Konkursiniai projektai buvo iškabinti Parodų salėje, kur vyko ir pats suvažiavimas. Atskiruose kambariuose buvo surengta spaudinių, profesinių ir mokslo darbų paroda. Imponuojančiai atrodė įvairūs projektai, pavaizduoti schemomis, nuotraukomis ir modeliais. Žiūrovas galėjo pastebėti visą eilę pavardžių prie ištatytų darbų: V. Klemo, A. Ketvirčio, J. V. Danio, V. Fidlerio, A. Nasvyčio (net 22 išradimų patentai), K. Devenio, R. A. Zakarevičiaus, S. A. Idikos, Mošinskio, G. P. Mitalo, A. Jurauskas, S. Naginionio, I. Mališkos, V. Špelio, A. Dauglavičiaus, A. Aneliūno, A. Damušio, J. Okunio, A. Kulpos ir kitų. Dalis darbų dėl sulėtinto pašto veikimo nebuvo gauti.

Paskaitos ir banketas
Dr. A. Damušiu vadovaujant, gegužės 30 d. mokslines paskaitas skaitė dr. V. Klemas ir dr. V. Fidleris. Pirmasis kalbėjo apie marsą, laserius, leukemiją ir erdvių technologijos pritaikymą medicinai, antrasis — apie metalurgines problemas ir atominę energiją. Abu paskaitininkai yra jauni mokslininkai, dirbą praktinėse srityse. Jie atskleidė naujų dalykų, kurie tebėra tyrimo eigoje, visuomenės dar nepasiekia, bet netolimoje ateityje daug ką pakeis ir erdvių tyrinėjime, ir atominės energijos, ir eismo priemonių srityse. Abu paskaitininkai savo mintis dėstė naudodamiesi skaidrėmis ir gana gera lietuvių kalba. Vienintelis trūkumas — lietuviškų terminų stoka.

Pranešimai
Gegužės 31 d. popietiniame posėdyje, kuriam vadovavo inž. A. Nasvytis, išsklausyti įvairūs pranešimai. "Technikos Žodis" red. inž. G. J. Lazauskas painformavo apie žurnalo redakcinį darbą, prašė sugestijų ir visuotinės tarybos, inž. V. Vintars, ALIAS Chicago skyriaus spaudos sekcijos vadovas, išdalintame pranešime sakoma, kad "Th.2." spausdinama 621 egz., reguliarių prenumeratų turima 541: JAV — 400, Kanadoje — 54, Australijoje — 56, P. Amerikoje — 25, Europoje — 6. Apie "Metraštį" kalbėjo inž. B. V. Galinis, pareikšdamas, kad stengiamasi jį tobulinti, ypač rūpintis duomenų tikslumu. Ūkinių Studijų Centro pranešimą padarė inž. Mažeika. Šis centras veikia Vašingtone, telkia atitinkamą medžiagą apie dabartinę Lietuvą, turi 18 bendradarbių. Apie Pasaulio Lietu-

(Nukelta į 7-tą psl.)
Antikomunistinė demonstracija Toronte protestuoja prie miesto rotušės prieš Lenino vadinamą "humanistų", prieš religijos persekiojimą Sov. Sąjungoje ir prieš tautų pavergimą. Gausiai dalyvavo ukrainiečiai. Buvo ir lietuvių grupė
Nuotr. S. Dabkaus

Pasaulio įvykiai

NAUJO KARO GRESMĖ ARTIMUOSIUOSE RYTUOSE ATSKLEIDĖ
amerikietis "Newsweek" žurnale paskelbtas red. Arnaud de Borchgrave išsamus pranešimas iš Egipto. Izraelio aviacijos pradėtas karinių taikinių bombardavimas visame Egipte privertė sovietus atsiųsti tris eskadriles "MIG-21" tipo naikintuvų su 90 lakūnų. Šiandien sovietų aviacija Egipte savo žinioje jau turi penkis aerodromus. Oficialiai už krašto apsaugą yra atsakingi egiptiečiai, bet iš tikrųjų priešlėktuvinės apsaugos reikalus jau tvarko sovietų generolas, kurio vyriausia būstinė yra vakarų Kairo bazėje. Savo žinioje jis turi apie 15.000 sovietų technikų ir karių. Aleksandriją, Kairą, vakarų Kairą, Baltimą ir Asvano užtvanką jau saugo 22 sovietų įrengtos ir aptarnaujamos "SAM-3" priešlėktuvinės raketų bazės. Iki š.m. rugsėjo 1 d. planuojama įrengti 62 bazes su 480 raketų, kurių dalis bus netoli Suezio kanalo. Dėl šių raketų Izraelio aviacija turėjo atsakyti tolimiesiems Egipto taikinių bombardavimams ir tenkintis Suezio pakrančių puolimu. Tiesioginio Izraelio ir sovietų lakūnų susikirtimo padeda išvengti abiejų pusių respektuojamas 30 mylių pločio ruožas prie Suezio kanalo. Šį ruožą sovietai yra užleidę Izraelio lakūnams ir jo nebando ginti, o Izraelio aviacija nedrįsta mėginti tolimiesnių skrydžių į Egiptą. Izraelio aviacijos lakūnai šiuo metu jau treniruojasi skristi nakties metu 200 pėdų aukštyje greičiau už garą. Atrodo, jie ruošiasi pulti sovietų priešlėktuvinės raketes. Sovietų bombonešiai dykumose šauda raketas į žemės taikinius. Kadangi šių raketų veikimo spindulys yra 50 mylių, iššautas virš vakarinės Suezio kanalo pakrantės, jos lengvai pasiektų keturias Izraelio aviacijos bazes okupuotame Sinajaus pusiasalyje. Egipto aviacijos sovietiniai "MIG-17" naikintuvai aprūpinami papildomais kuro tankais. Vienas augstas sovietų pareigūnas Egipte atvirai prasiitarė amerikietiški žurnalistai, kad ateiityje bombų gali susilaukti ir Izraelis, jeigu jo aviacija bandytų atnaujinti Egipto puolimus. Lig šiol "MIG-17" naikintuvai dėl permažo kuro tankų neišstengdavo pasiekti Izraelio. Sovietų perimta Egipto priešlėktuvinė apsauga suvokė Izraelio planus. Karo atveju ši kartą Izraeliui jau gali nepavykti žaibiškai smūgiu sunaikinti egiptiečių ir sovietų lėktuvų aerodromuose. Izraelio premjerė G. Meir sakosi esanti pasirodusi įtampa sumažinti derybomis su arabų vadais, bet jos krašto apsaugos ministeris M. Dayanas kalba apie karą: "Mes nebūsimė ant jų, Mes koslovakija... Mes būsim kovojančia Suomija!"

RINKIMINIS VAJUS
Londone baigė darbą Britanijos 44-tas parlamentas. Darbiečiai ir konservatoriai pradėjo rinkiminį vajų, kurio rezultatai paaiškės birželio 18 d. Viešosios nuomonės tyrinėtojų duomenimis, darbiečių populiarumas yra 3,2% didesnis už konservatorių. Tokiu atveju pirmą sykį Britanijos istorijoje darbiečių vadas H. Wilsonas tapų premjeru tris kartus iš eilės. Jis remiasi Britanijos ekonominiu atkurtumu, žada padidinti mokesčius turtingiesiems, kad jais būtų palengvinta neturtingųjų būklė. Konservatorių vadas E. Heath taip pat nevyriausią radikalių pažiūrų, kalbėdamas apie naują stiliaus vyriausybę, kuri remsis sveikomis ir garbingomis britų tradicijomis.

POTVYNIS RUMUNIJOJE
Dėl didelių liūčių išsilies Dunojus ir kitos upės Rumunijai padarė apie bilijoną dolerių nuostolio. Vanduo užliejo 1.800.000 akrų derlingos žemės, sunaikino daugiau kaip 28.000 galvijų, sugriovė 9.300 namų ir be pastogės paliko 265.000 rumunų. Zuvisiųjų skaičius jau yra peržengęs 200. Tarpautinis Raudonasis Kryžius jau yra surinkęs beveik milijoną dolerių, kurių 418.600 davė komunistinė Kinija ir 25.000 Kanada. Naują pajų sudaro Karpatų kalnus užklaujusį 3 pėdų storio sniego dangą. Tirpstantis sniegas vėl pakels upių vandens lygį. Potvynis taigai palietė rytinę Vengriją ir šiaurinę Ukrainą.

POŠUKIS Į KAIRE
Parlamento rinkimus Ceilone didžiule persvara laimėjo 1960-65 m. buvusios premjerės S. Bandaranaike Laisvės Partija, sudariusi koaliciją su dviem komunistų grupėmis — trockininkais ir Maskvos garbintojais. Iš 90 jos atstovų parlamente 25 yra komunistai. S. Bandaranaike rinkiminiame vajuje žadėjo atnaujinti diplomatinius ryšius su Izraeliu, suteikti diplomatinį pripažinimą S. Korėjai, S. Vietnamui ir komunistų partizanų provizorinei P. Vietnamo vyriausybei. Jau 1960-65 m. valdymo laikotarpyje suvalstybinus mokyklas, gyvybės draudos bendroves ir naftos gaminių paskirstymą, dabar ji planuoja valdžios žinion perimti 8 užsienio bankus, importo ir eksporto bendroves. Jos kabinete trockininkų vadas gavo finansų ministeriją, kompartijos sekretorius — statybos. Kabinete yra 4 komunistai.

ISDAVĖ MERGINAS
Iš pasaulinės parodos Osakoje sovietų keleivinių laivų ir Sibiro Nachodkos uostą buvo išvežtos šešios Čekoslovakijos paviljono merginos, kurios kanadietėms sakosi norinčios gauti politinę globą Kanadoje. Jas išdavė Japonijos imigracijos ministerija, kuri kreipėsi viena čekoslovakų atstovė ir viena kanadietė. Japonija yra pažadėjusi Sovietų Sąjungai parodos metu ne pripažinti jokių politinių pabėgėlių. Kanados generalinis komisaras parodoje P. Reid sakosi niekas negrįdėjęs apie čekoslovakų planus. Jis jas būtų nukreipęs į Kanados ambasadą, nors šiuo metu ir pats atstovai šio tautų atveju. JAV diplomatas valstybės departamentas yra isakęs bendradarbiauti su iaponų pareigūnais. Taigi, pabėgėliai JAV ambasadoje taip pat nesulaukė pagalbos.

DIPLOMATINIAI RYŠIAI
Iš Kambodijos sostinės Phnom Penh išvyko komunistinės Kinijos, S. Korėjos, S. Vietnamo ir komunistų partizanų sudarytos provizorinės P. Vietnamo vyriausybės 89 diplomatai. Taip oficialiai buvo įgyvendintas diplomatinis ryšių nutraukimas. S. Vietnamas ir komunistinė Kinija pasirašė papildomą sutartį, kuri Hanojaus vyriausybę duos daugiau ginklų karui Indokinijoje. Nuverstas princas N. Sihanukas iš Pekingo atvyko į Hanoją, kur turėtų persikels į provizorinę vyriausybę. P. Vietnamas ir Kambodija sutarė atnaujinti diplomatinius ryšius, kurie buvo nutraukti 1964 m. dėl pasienio incidentų.

GRIZO A. DUBČEKAS
Iš Ankaros ir Prahą grįžo Čekoslovakijos ambasadorius Turkijai A. Dubčekas. Jo atšaukimo priežastis tuo tarpu nėra žinoma. Prosovietinis premjeras L. Strougal yra prasiitaręs, kad

Laidėjai: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaktorius — k. dr. Pr. Gaidamavičius; redakcijos narys — V. Kastytis
Metinė prenumerata \$6, pusmetinė — \$3.50. Rėmėjo prenumerata \$10
Skelbiamai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų
turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisyti redakcijos nuostata.
Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Publ. by Žiburiai (Canadian Lithuanian) R. Catholic Cultural Soc., Inc.
Subscription rates: \$6 per year, \$3.50 per 6 months. Deadline for
advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.
941 Dundas Street West, Toronto 140, Ont., Canada
Tel. 368-6813

Pastangos kurti ir įsikurti

Vokietijos ateitininkai moksleiviai, studentai ir sendraugiai bando telkti savo jėgas

Vokietijoje yra šiek tiek ir lietuvių akademikų, tad ateitininkų veikla irgi bent kartas nuo karto krūstelėja. Moksleiviai ateitininkai veikla Vasario 16 gimnazijoje, Vysk. Motiejai Valančiaus kuopos rūmose. Jų skaičius ir aktyvumas banguoja — kartais jų daugiau ir veikla gyviau, kartais apsiribojusi, bet prižadinami. Šiuo metu gimnazijoje yra 14 moksleivių ateitininkų, kuriuos globoja mokytojas Vincas Bartusevičius ir dvasios vadas kun. Hermanas J. Sulcas. Su studentija einasi taip pat panašiai. Jų veikla nepaprastai sunkina išsiblaškymas — tenka gyventi ten, kur yra universitetai. Pastaraisiais metais ateitininkų studentų gyvybę liudiję jų leidiniai "Ateitin", galės pasididžiuoti ne savo dažu pasirodymu, bet turiniu. Sendraugų yra bene daugiausia — sąrašose virš 40 pavardžių. Kasmet susirenkama konferencijai, išsirenkama vadovybė (dabartinė valdyba: dr. J. Grinius — pirm., Irena Natkevičienė — išd., kun. Br. Liubinas — sek.). Iš sendraugų iniciatyvos kilo ir šiemet per Sekmines įvykęs Vokietijos ateitininkų suvažiavimas Bad Weerishofene.

Ateitininkijos sukaktis

Sekminių išvakarėse ir kun. Antano Bungos klebonija susirinko virš 40 ateitininkijos idejos žmonių. Visų trijų sąjungų valdybos buvo išrinkusios suvažiavimo šeiminkūnų kun. Bronių Liubina. Jis tad ir tarė atidaryti šią, pakviesdamas sugiedoti ateitininkų himną, prisiminti žuvusius bei mirusius idejos brolius ir seses. Buvo pasveikintas Europos lietuvių ganytojas vysk. Antanas L. Deksnys, ateitininkas iš gimnazijos laikų, ir dr. Petras Karvelis, priklausęs organizacijai 60 metų. Sekė bendras visų trijų sąjungų darbo posėdis, kuriam pirmininkavo Vysk. M. Valančiaus kuopos pirm. Ričardas Palavinskas, sekretoriavo dipl. teis. Justinas Lukošius. Svarstyta vienintelis klausimas — dalyvavimas VIII ateitininkijos kongrese Čikagoje. Konstatuota, kad moksleivių ir studentų sąjungos nepakviestos jame dalyvauti, o sendraugiai pakviesti, bet taip, kad jokių būdų neįmanoma išlaikyti nurodytų terminų išrinkti atstovams. Nepaisant tos teisinės painiavos, atstovais išrinkti dr. Jonas Norkaitis ir kun. Hermanas J. Sulcas. Moksleivių ir studentų atstovavimo klausimas paliktas atviras.

Buvęs ateitininkų federacijos tarybos narys prof. Z. Ivinskis apie pusantros valandos užtrukusioje paskaitoje peržvelgė ateitininkijos istoriją 60 metų laikotarpyje. Būtų perdrąsus čia duoti santrauką, nes visa paskaita jau buvo sustrauktinio pobūdžio. Istorikas, baigdamas paskaitą, metė žvilgsnį į ateitį.

Ateities perspektyvos

Beveik ištisą I Sekminių dieną užėmė pokalbis apie ateitį.

ninkijos ateities prasmę ir perspektyvas. Pokalbiu vadovavo dr. J. Norkaitis. Pirmiausia kalbėjo įvykių trijų sąjungų nariai: R. Palavinskas — moksleivių, V. Bartusevičius — studentų ir kun. A. Rubikas — sendraugų. R. Palavinskas atkreipė dėmesį į pagrindines katalikų klaidas praityje — jų prisirišimą prie sustingusių tradicijų, neleidžiant išsivystyti kitoms pažiūroms. Uždaviniai ateitčiai: a. atsisakyti nuo dėsno, kad visada yra tik dvi nuomonės, būtent, manoji ir klaidingoji; b. palikti išorinius formalumus ir įsieti kitių atitaisyti praities klaidoms, c. tautinių atžvalgų, neatsakant lietuviškumo, įsijungti į Europą ir duoti savo įnašą visuotinėje plėtmėje. V. Bartusevičius gvildeno išorinę veiklą, žmogaus vidinį formavimą ir nustatė, kad studentų ateitininkų sąjunga patekusi į krizę ir tai ne nuo šiandien. Ateities perspektyvose skirtingi tikslai ir priemonės. Tikslas — Visa atnaujinti Kristuje yra pastovus ir jo viršūnė yra tapti šventu. Priemonės keičiasi pagal laiką. Šiuo metu labai svarbu patį tikslą tinkamai pristatyti dabartiniam jaunam žmogui. Ateitininkijos ateitis priklauso nuo Katalikų Bendrijos ir Lietuvos bei lietuvių tautos ateities. Grupinės veiklos metodas daug kur beveik neįmanomas, tad ir studentų veikla panėsėja į sendrauginę, kur centrą statoma privati iniciatyva. Bendri pasireišimai galimi tik retkarčiais.

Bendrijos eilėse

Kun. A. Rubikas metė gilų žvilgsnį į ateitininkijos uždavinius K. Bendrijoje. Ypač pabrėžė dvigubą Bendrijos pobūdį — dievišką ir žmogišką. Joje nėra dogmų krizės, o tik struktūros, vidinės sudėties ir autoritetų. Stilūs ir formos keičiasi. Paliekant vieną pakopą kultūroje, turėtų būti paliktos ir jos formos. Bendrija savo laiku labai tobulai buvo prisitaikiusi prie stiliaus ir formų viduramžiųose. Šiandien jau reikia kitų. Tada informacijaėjo tik iš viršaus, o dabar informuoti visi iš daugelio šaltinių. Visi neša atsakomybę, iš monologio pereinama į dialogą visų su visais. Bendrijos atsinaujinimo procese ateitininkai turėtų žygiuoti pirmiosiose eilėse. Lietuvišką prasmę ateitininkams krizę atnešė tremtis. Daugeliu atveju ryžtas kurti virsto pastangomis įsikurti. Lietuviuose ir Bendrijoje sunkiai atsisakoma nuo monologinio stiliaus, tačiau tik klausydami vienas kito ir rimtai imdami jo nuomonę, galime išgirsti Sv. Dvasios balsą. Anot vysk. Deksnys, ateitininkų darbas nesibaigė Lietuvoje, nes Bendrijos darbas niekada neužsibaigia. Mums reikia žmonių, kurie užsidedusia dvasia rodytų kelią į ateitį. Tolimesnėse diskusijose buvo kalbama apie K. Bendrijos padėtį

apskritai, o vėliau apie specifinius ateitininkijos uždavinius. Pasisakė daug dalyvių, ir senų ir jaunų.

Moterys liturgijoje

I Sekminių dieną vysk. Antanas L. Deksnys šv. Mišias atnaujino kartu su kunais V. Dami-jonaičiu, B. Liubinu, S. Šileika ir H. Sulcu. Ganytojas savo labai turiningame pamoksle vedė paralelę tarp Sekminių dieną Sv. Dvasią gavusių apaštalų ir pirmųjų ateitininkų, užsidedusių ta pačia dvasia. II Sekminių dieną, koncelebruojant tiems patiems kunigams be vyskupo, pamokslą sakė kun. Vingaudas J. Damijonaitis, giliai žvelgdamas į K. Bendrijos problemas ir parodydamas, kad ateities bijoti nėra pagrindo. Abi dienas liturginius tekstus skaitė visa eilė pasauliečių vyrų ir merginų, giedoję Vasario 16 gimnazistės ir visi dalyviai.

Rimtai ir linksmai

Du vakarus susirinkusieji grožėsi Vasario 16 gimnazijos moksleivių ateitininkų, sustiprintų pora svečių, menikais pasirodymais. Seštadienio kryptis buvo humoristinė. Mergaitės išrašingai ir su judesiu sudainavo 5 dainas, kaip "Prirodino seni žmonės", "Atnešė dides kukulių viedrą" ir kt. Kitoks buvo berniukų įnašas, kur mėginta juokinti kietesniais būdais. Sekmadienio vakarą pradėjo berniukai pokalbiu tarp gyvo ir mirusio, paivairindami jį gražiais šviesos paveikslais. Tada sekė mergaičių programa, susidedanti iš lyriškų dainų, tautinių bei baletinių šokių ir deklamacijų. Ypač pažymėtini šokiai "Nemumėlis" ir "Lėlytės" — kūrinyse mergaičių programa paruošusios mokytojos Elizos Tamoliūnienės. I šio vakaro programą buvo taip pat įterptas ELI reportažas apie šį suvažiavimą, kur kone visi dalyviai buvo įjungti į "Čičinsko" rimus. Autorius — kun. Br. Liubinas. Šalia nuolatinių suvažiavimo dalyvių, buvo atsilankę gražūs būrelis vietinės vokiečių visuomenės ir lietuvių iš Miuncheno.

Pabaiga

Suvažiavimas užkėlėstas prie pietų stalo II Sekminių dieną. Kalbėjo namų šeiminkūnas kun. A. Būga, pasididžiudamas, kad ateitininkijos jubilėjus paminėtas jo klebonijoje; kvietė ir ateitį rinktis pas jį. Kun. Br. Liubinas dėkojo visiems įgalinusiems suvažiuoti, pirmoj eilėj kun. Būgai, jo šeiminkūnams ir programos dalyviams. Atsiviekinimo žodį tarė vysk. A. Deksnys. Sugiedojus "Tautos himną" ir gavus vyskupo ganytojišką palaiminimą, išsiskirstyta kasdienybė.

Suvažiavimą sveikino Ateitininkų Federacijos vadas prof. dr. Justinas Pūkūnas, dvasios vadas prof. kun. Stasys Yla ir Kanados ateitininkai. B. L. ELI

PADEKA

Kiekvieną žmogų gyvenime sutinka ir palydi įvairūs netikėtumai. Vieni jų būna skaudžiai liūdni, kiti malonūs, linksmi. Mus ši kartą patikto maloni staigmena. Gausus bičiulių būrys vieną gegužės šeštadienio vakarą susirinko mūsų pagerbti 20 metų vedybinės sukakties progą. Esame nuoširdžiai dėkingi už bendrą dovaną, atsilankymą, sveikinimus, linkėjimus, specialias sekmadienio Mišias: klebonui mons. dr. J. Tadauskui, p. p. Asmenavičiams, D. P. Babinams, R. K. Butkevičiams, Vl. V. Beniušiams, J. A. Budnikams, Vl. Bikiniams, D. M. Bartuliams (Delhi, Ont.), P. Brusai, J. Z. Didžbaliams, J. T. Falkauskams, J. R. Gedrimams, S. Z. Gasiūnams, I. P. Girmams, D. M. Jonikams, R. J. Jurgučiams, G. S. Karalėnams, J. Karalėnui, Z. D. Kazlauskams (Toronto), A. J. Kšivickiams, A. V. Kėžinaičiams, O. V. Keziams, E. Vl. Kybartams, E. A. Kybartams, L. J. Kriaučiūnams (Vinaona, Ont.), A. Liaukams, M. V. Leparskams, A. J. Mačiuliams, L. Kost. Meškauskams, V. L. Meškauskams, A. J. Mikšiams, E. Br. Mišiams, M. L. Milieriams (Edinboro, Pa.), L. Milieriučiai, E. Kest. Norkams, Z. Z. B. Orvidams, A. Z. Pulinauskams, A. A. Pilipavičiams, J. L. Plu-rams, S. S. Rakšiams (Vinaona, Ont.), S. Pr. Ročiams, V. Stanaitienėi, L. Skripkutei, E. V. Sakavičiams, J. G. Skaisčiams, E. K. Simaičiams, Br. J. Staniams, J. J. Staničiams, M. A. Tumačiams, Z. A. Vainauskams, B. B. Venslovams (Stoney Creek, Ont.).

Nuoširdus ačiū už atskiras dovanas: S. Skripkienei, Mikalonų šeimai Čikagoje, Milierių šeimai Edinboro, Pa, J. J. Budnikams. Esame dėkingi A. A. Pilipavičiams, už sveikinimus A. Ruzgii, už malonų tartą žodį A. Vainauskui, už pobūvio pravedimą ir tartą žodį J. Plei-niui, už nuvežimą — J. Mačiuliui. Malonus ačiū už rožes krikšto sūnui Jonui Karalėnui, Jurgučių šeimai Čikagoje, A. J. Asmenavičiams, už nematytų žiedų puokštę, L. Kriaučiūnienėi ir S. Rakšienėi už gražius pavasario obučių žiedus. Ypatinga padėka D. M. Jonikams už leidimą pasinaudoti gražiomis patalpomis, mielosiomis rengėjoms A. Babinienėi ir J. Gedrimienėi, suruošusioms tokį gražų pobūvį. Ačiū ir tiems, kurie negalėjo dalyvauti ir nebuvo įtraukti į sąrašą, bet mūsų nepamiršo. Šis pagerbimas liks atmintinas ir mūsų vaikams — Rimantui su Margarita.

Sniegas, žiedai, muzikos garsai greitai pranyksta, bet anas gegužės vakaras mums liks neužmirštas.

Jūsų Eugenija ir Leonas Klevai

A + A

ANTANUI BALNIUI mirus,

jo žmonai TERESEI, dukterims BRONEI ir GENEI, sūnui ALFONSUI bei jų šeimoms ir visiems giminiams reiškiamė gilią užuojautą —

J. A. Rinkūnai

G. R. Paulioniai

A + A

ANTANUI BALNIUI mirus,

žmonai, sūnui, dukterims ir jų šeimoms reiškiamė gilią užuojautą —

Vlada ir Jokūbas Šližiai
Aldona ir Aleksandras Kaceniai

A + A

RAIMUNDUI LAURINAVIČIUI tragiškai mirus, jo tėvus M. ir Z. LAURINAVIČIUS, brolių VIKTORĄ, tetą ir dėdę Z. ir M. PUTRIMUS bei kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia —

Dervaičių šeima

J. Lekutis

A. D. Kochankos

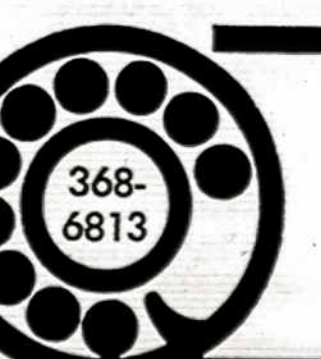
M. Ig. Kušlikiai
iš Grand Rapids

Pr. Lekutis,
Muskegon

A + A

LEONUI KOCIUI mirus, jo žmonai GRAŽINAI reiškiamė gilią užuojautą ir kartu liūdime —

Stanių šeima

**KLAUSKITE-
PATARSIM-PADESIM**

Patarimų tarnyba "Tėviškės žiburių" skaitytojams, bendradarbiaujanti su dienraščio "The Telegram" Action Line skyrus tarnyba. Skaitytojai kviečiami kreiptis raštu į "TZ" redakciją įvairiais klausimais, kuriuos atsakymai bus paripinti Action Line arba "TZ".

Pirkom naują spalvotos televizijos priimtuvą, bet esame nusivyle, nes blogai veikia — negalime pagauti šeštojo kanalo, o kiti kanalai veikia taip silpnai, kad vos galima girdėti. Kreipėmės į parduotuvės mechaniką, bet jis, atrodo, nemoka sutaisyti mūsų priimtuvo. Ką turime daryti?

Mes taipgi nemokame ir negalime sutaisyti Jūsų televizijos. Kreipėmės į televizijos priimtuvų gamintoją. Jo įstaiga pasiūte kitą mechaniką, kuris ir sutaisė Jūsų priimtuvą. Dabar galite girdėti ir šeštąjį kanalą.

priešu. Priartėjęs kiek galint artčiau, nusitaikiau ir paleidau ugnį į pasirinktą bombonešį. Užsilojo jo kairysis motoras. Lėktuvas išsiskyrė iš rikiuotės ir ėmė žemėti. Maniau smigti paskui pašautą bombonešį ir jį pribraigti, bet žvilgtelėjau į benziną rodyklę. Benzino nedaug, o esu 150 mylių nuo savo aerodromo. Teko pasukti lėktuvą savo bazės link. (Bus daugiau)

Statybinės medžiagos ir remontai
2742 Dundas St. W. Tel. 769-5171

- Įvairios medžiagos namų taisymams
- Lentos, fanera, stogams dengti medžiagos
- Grindų, lubų ir sienų plytelės
- Atliekam visus statybos darbus ir remontus

Kas nori, nors trumpam, pabėgti iš didmiesčio ir surasti ramaus ir gaivinančio poilsio, tas nepravažiuos pro

TOMKŲ VASARVIETĖ,

kuri yra ant pat Atlanto vandenyno kranto ir turi visas sąlygas, apie kurias kiekvienas didmiesčio žmogus per ilgus metus svajoja.

DEL INFORMACIJŲ RASYKITE:

V. Tomkus, 700 Ocean Dr. Juno Beach, North Palm, Florida 33403, U. S. A. arba skambinti telefonu (305) 844-3388.

MOHAWK

FURNITURE LTD.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

ELEKTROS REIKMENYS • TELEVIZIJOS APARATAI
SKALBIMO MAŠINOS • VAIKŲ BALDAI

ĮVAIRIOS KILIMAI • ŠALDYTUVAI
VALGOMŲJŲ KAMBARIŲ APSTATYMAS IR KT.
TAISOME IR APTRAUKIAME KEDES IR SOFAS

Nemokamas į namus pristatymas.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. OX 9-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

LAIMINGO LAKŪNO KOVOS

Japonų karo laivyno aviacijos karininko šiurpūs pergyvenimai

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

PARUOSĖ J. VAICELIŪNAS

Pastebėjome, kad mums tenka kantis ne tik su kiniečiais, skrendančiais rusų lėktuvais, bet ir su rusų, amerikiečių, anglų ir net vokiečių lakūnais. Jie sudarė svertimajų legijonų Kinijos aviacijoje.

Nors karas buvo vadinamas tik Kinijos — Japonijos incidentu, bet iš tikrųjų buvo tikras karas. Japonijos užimtoje Kinijoje dalyje buvo sudaryta marionetinė vyriausybė su Wang-Ching-wei priešakyje, kai jis atsiskyrė nuo Kinijos vado Čiangkaišeko. Gal nuostabiusia, kad prieš Kiniją kovojo ir raudonieji kiniečiai, kurie buvo lyg ir japonų tal-kininkai, nors turėjo kitus tikslus.

Kinija turėjo didesnę armiją už Japonijos ir jai padėjo kitos valstybės, bet kiniečiai negalėjo atsilaikyti prieš gerai apmokytus ir gerai ginkluotus mūsų kari-rius. Mums ir Kinijoje teko kapituliuoti tik 1945 m. rugpjūčio mėnesį, kai Japonija pralaimėjo karą prieš sąjungininkus.

Malonūs laišukai

Mūsų armijos daliniai veržėsi gilyn į Kiniją. Po 16 mėnesių nuo mano atvykimo į šį frontą buvo užimtas Hankow miestas su buvusia kiniečių aviacijos baze. Dabar tame aerodrome apsi- stojo mūsų aviacijos grupė.

Zinia apie mano pirmą laimė- jimą oro kovoje nuskambėjo Ja- ponijos laikraščiuose. Greitai ga- vau laišką iš motinos. Jos pasi- didžiavo žodžiai mano laimė- jimu man buvo tarsi balzamas. Gavau laišką ir iš Hatsujo Hiro- kawa, savo dėdės dukters, kuri jau buvo 16 metų panelė. Ji ra- šė: "Mano tėvelis buvo paskir- tas pašto viršininku Tukuši- ma mieste, Sikoku saloje, todėl

dabar ir aš čia gyvenu bei lan- kau mergaičių gimnaziją. Čia gyvenimas yra kitoks, negu To- kijo mieste. Jūsų laikas sužavė- jo mane. Apie jūsų laimėjimą ži- no visa mūsų klasė. Mes kasdien peržiūrime laikraščius ir įjesko- me žinių apie jus. Šia proga, Sa- buro, aš noriu tave supažindinti su savo geriausiu drauge Mikio Niori. Ji yra gražiausia ir pro- tingiausia mergaitė mūsų klasėje. Jos tėvas yra profesorius Ko- bės kolegijoje. Iš visų mūsų kla- sės mergaičių, kurioms paro- džiau jūsų laišką, ji daugiausia pergyveno ir prašė su tavim su- pažindinti nors ir per laišką."

Laiškė buvo jų abiejų nuo- trauka ir Mikio laiškelis. Laiš- kelis mergaitės, kurios aš niekad nesutikau. Ji buvo tikrai graži. Malonu buvo skaityti ir jos lai- šką, kuriame ji aprašė savo mies- tą ir šeimą. Gauti laišukai pakėlė mano nuotaiką. Aš ėjau į tarny- bą dainuodamas.

Netikėtas puolimas

1939 m. spalio 3 d., baigęs skaityti laiškus, nuėjau prie sa- vo lėktuvo patikrinti kulkosvai- džių. Aerodromo tarnautojų dauguma išėjo. Kas gali tokiu momentu atsitikti? Mes nugalė- jome kiniečius ir jų tarptauti- nius lakūnus visose oro kovo- se... Staiga tylą pertraukė iš- gastingas mūsų žvalgų šauks- mas: iš stebėjimo bokštų ir tuo pačiu metu žemę sudrebino eilė sprogimų. Supratome — tai už- puolimas iš oro. Nebuvo laiko bėgti į slėptuvę. Krintančių bombų švilpimas ir sprogtančių trenksmas kurtino mūsų ausis. Dūmai ir dulks kilo į viršų. Aš su keliais kitais lakūnais ir me- chanikais iš darbo patalpos no- rėjau bėgti į slėptuvę, bet tuoj

TAIKOS IR KARO KRYŽKELĖSĖ Atsiliepiant į Torontę įvykusį keturių profesorių simpoziumą J. KARPIS

Tokia tema buvo parinkta š. m. balandžio 18 dieną Toronto Akademikų Draugijos surengtame simpoziumui. Kaip sena žmonija, taip senas jos troškimas taikos. Žmonės labiausiai bijo ir nenori karo. Visais laikais žmonės karščiausiai meldėsi ir tebesimeldžia už taiką, prašydami Dievą juos apsaugoti nuo karo ir jo pasekmių. Videlio karai vyko ir tebevyksta vis su didėjančiu siaubingumu. Tokių karų liepsnoms gestant, siaubo šėlimui apimstant, skriaudų ir kančių šauksmams atsiliepiant tikimasi pastovios taikos. Deja, vietų taikos žmonės sulaukia dar didesnę nesant taikos. Nė vienas dienas niekur nebuvo atsisakyta to taip nežmoniško dėsno: jei nori taikos, ruoškis karui. Dar ir šiandieną pasaulio veidas tebešlakstomas nelaimingų žmonių krauju. Augstų ir kilnių principų priedangėje ir šiais pažangaus laikais karo šmėkla siaučia be pasigailėjimo. Ir taip pasaulis priartėjo prie savęs sunaikinimo grėsmės.

Tad nebenuostabu, kad kiekvieną jautresnį žmogų karo priminimas tuojau pastato prieš klausimą: kodėl žmonės kariauja? Nevienas atėjo į minėtą simpoziumą, tikėdamasis daugiau patirti šiuo aktualiu klausimu. Pasirinkta tema davė pakankamai pagrindo to tikėtis. Deja, kas to tikėjosi, buvo apvilintas. Iš keturių simpoziumo dalyvių nė vienas šiuo klausimu nepasiskaitė net ir tuo atveju, kai iš klausytojų tarpo buvo išskirti tikrai provokatoriaus mintys. Tiesa, pranešimas „Lietuvos nepriklausomybė — mūsų valstybės dilema“ leido klausytojams šiek tiek pasidairyti ant taikos ir karo kryžkelių. Tiesos ir laisvės samprata nagrinėjimai vėl nuvedė taikos elementų geresnio supratimo teoriniu keliu. Taip ir liko simpoziumo

vadovas skolingas nepilnu pasimtos temos išsėmimu. Gal žmonės ir nežino gerai visų teorinių taikos elementų, bet jie pilnai jaučia ir supranta jos vertinimą, naudingumą, reikalingumą. Jie dar geriau pažįsta karo baisumą. Nė kiek nemažiau jie žino, kad karai neišsprendžia ginčų bei nesusipratinimų ir neatitaiso skriaudų bei neteisėbės, o tik dar labiau pasunkina gyvenimo problemas, sukomplicuoja žmonių santykiavimą. Bet kodėl kariaujama, neturi atsakymo. Neužtenka žinoti, kad laisvė priklauso visiems, kad tiesa reikalauja daiktus vadinti tikrais vardais. Yra svarbiau išsiaiškinti ir suprasti, kad žmogus, siekdamas dominavimo savo doktrinomis, paliečia kito žmogaus laisvę. Nemažiau svarbu išsiaiškinti, kodėl žmogus, gerai žinodamas daiktų vardus, jų nevadina tais vardais, sąmoningai skelbia netiesą tiesos vardu, priespaudą neša laisvės priedangėje. Juk tikrumoje dar nė vienas karas nebuvo pradėtas dėl laisvės ar tiesos.

Šitie ir kiti susikryžavę gyvenimo keliai kankina žmoniją ir todėl taip įsiekoma būdų pašalinti priekabas nuo taikos kelio. Tuo būdu karo ir taikos klausimo išsprendimas yra įgavęs nepaprastai didelės reikšmės. Juo labiau mums išsiviams, karo ir taikos klausimo. Toronto Akademikų Draugija, pajudinusį šiuo klausimu, kiti išpareigojusi prieti prie vienokio ar kitokio atsakymo. Palikimas šio klausimo pusiaukelėje aštrina nuotaikas, kurių išsilejimas spaudoje vargu ar būtų naudingas. Skirtingų nuomonių suderinimas būtų naudingesnis simpoziumo ar diskusinės paskaitos keliu. Tik reikėtų pasistengti sukviešti daugiau jaunimo, nes šio klausimo sprendimu labiausiai nesutaria jaunimas su senimu. Naudingos būtų bendros diskusijos.

VLiko pirm. dr. J. K. Valiūnas (viduryje), lydimas R. G. Vildžiaus, pas Filipinų senatorių G. J. Puyat Maniloje

Kolegija, kurios nori ir rusai

Šv. Kazimiero kolegija Romoje rengiasi minėti 25 metų sukaktį ir su viltimi žvelgia į ateitį

PREL. L. TULABA

Nors kolegijos steigimo minčių siekia šio šimtmečio pradžią, nors konkretūs žygiai steigti Romoje kolegiją jau peržengė 35 metus, turėjo praeiti dar keletas metų iki ši seniai svajota, labai laukta įstaiga pagaliau tapo istorine realybe.

Pasibaigė antras pasaulinis karas. Vokietijoje atsirado nemažas skaičius lietuvių klierikų. Jie buvo priglauti Eichstaetto kunigų seminarijoje. Kadangi karo išvargintoje Vokietijoje gyvenimo sąlygos buvo sunkios, kilo mintis dalį klierikų pasiusti į Romą. Šiai minčiai Sv. Sostas pritarė ir pažadėjo jos realizavimą remti.

Su belaisviais

Arkiyuskupo J. Skvirecko, vysk. V. Brizgio ir vysk. V. Padolskio rūpesčiu ir apaštališkųjų nunciatus Vokietijoje arkiv. Orsenigo pritvirtinimu, 1945 m. rudenį leidosi kelionėn į Romą 20 klierikų ir tiek pat kunigų.

Kelionė buvo sunki. Teko vykti su italais belaisviais prekiniuose vagonuose. Iš Vokietijos iki Romos kelionė truko keletą dienų. Pirmoji grupė Amžinąjį Miestą pasiekė rugsėjo mėnesį.

Pradžioje teko prisiglausti pas Tėvus marijonus. Tuometinis marijonų generolas vysk. P. Būčys tėviškai rūpinosi visais ir kiek galėjo padėjo kiekvienam. Reikėjo rasti kolegiją, kurioje būtų galima bent laikinai prisiglausti. Beveik visos kolegijos tuo metu buvo tuščios, bet nė viena jų nenorėjo mūsų priimti. Buvo meilė, bet nieko neturėj pabėgti. Kas tokių norės? Tik Jo Eminencijos kardin. J. Pizzardo pastangų dėka buvome pagaliau priimti Pietų Amerikos kolegijoje. Joje apsigyvenome 1945 m. spalio 18 d. Ši yra tikroji mūsų kolegijos gimimo data.

Vadovybės beješkanč

40 asmenų bendruomenė buvo reikalinga vadovybės. Apie vadovybę kalbės jau Vokietijoje buvo galvoję, todėl vos tik atvykus į Romą, kaip kurie kunigai sušaukė steigiamąjį Kunigų Sąjungos susirinkimą, išrinko valdybą ir pasiūlė tuomet Romo-

je esančiam arkiv. J. Skvireckui, kad steigiamai kolegijai vadovautų išrinktoji Kunigų Sąjungos valdyba. Jo Ekscelencijai siūlymas atrodė priimtinas. Jis tuo reikalu ryžosi kalbėti Vatikano valstybės sekretoriato. Buvo priimtas mons. D. Tardini, kuris vėliau tapo valstybės sekretoriumi. Arkiv. J. Skvireckas siūlymą nepitarė ir pareiškė: „Vadovybės skiria Bažnyčia. Ekscelencijai turi būti žinoma, jog Bažnyčioje nėra praktikuojama, kad kunigai rinktųsi sau vadovybes“. Gavęs tokį atsakymą, arkiv. J. Skvireckas kreipėsi į jėzuitų vyresniuosius, kad imtųsi vadovauti besiformuojančiai kolegijai. Prasymas priimtas be entuziazmo. Buvo pažadėta laikinai pakviesti iš Paryžiaus Tėvą J. Kubilių ir jam pavesti globoti mūsų studentus, prisiglaudusius jėzuitų vadovaujamoje Pietų Amerikos kolegijoje. Ar ir kada Tėvas Kubilius atvyks, nebuvo žinoma, o vadovo mūsų gimstančiai kolegijai reikėjo jau dabar.

Bižojo suvalkiečio

Neliko nieko kito, kaip laikinai vadovo pareigas pavesti vienam iš mūsų. Ši našta buvo uždėta ant šias eilutes rašančio pečių. Iykyto tai, ko kaikas iš kunigų bižojo, būtent suvalkiečio. O aš buvau suvalkietis. Visa tai man buvo žinoma, ir visa tai dar daugiau sunkino jau ir taip nelengva man uždėtos atsakomybės našta. Kaikam gal tai atrodė silpnas smulkmena. Kaikam gal nepatiks. Vidslėto aš noriu istorijai perduoti ir šią aplinkybę, kuri man nebuvo tik smulkmena, o

veikia kiti realybė. Pradžioje man talkino su visu nuosirdumu vadovavimo darbe kan. Z. Ignatavičius, prisimindamas prefekto pareigas. Tėvai jėzuitai, matyt, nematydami rimtų perspektyvų kolegijai, Tėvo Kubiliaus neatšuntę ir vadovybės nepėrė. Tokiu būdu man teko ir toliau eiti vadovavimo pareigas.

Bado laikotarpis

1945-6 metais P. Amerikos kolegijoje mums buvo didžioji gėvė: kentėm bādą ir visokeriopą nepriteklį; buvome svetimi nesvetinguose namuose; jautėm nepasitenkinimą iš svetimųjų ir iš savųjų; tikėjom, meldėmės ir laukėm pakėčiamėsnes ateities, bet tai buvo „speravimus contra spem“ (vylėmės prieš viltį).

Mus guodė ir drąsino lietuviai Tėvai jėzuitai ir Tėvai marijonai. Pirmoji vilties liepsnelė sužibėjo 1946 m. Vasario 16 šventėje. Tą dieną mūsų atkankė Amerikos atvykęs Stasys Pieža. Jis mums pranešė, kad jo klebonas kun. A. Briška galvojęs nupirkti kolegijai nuosavas patalpas. Prasidėjo susirėnimai. Jie, deja, pradžioje nedaug žadėjo. Kardinol. P. Pizzardo pakartinti ir padrasinti, po to kai jis pats pamatė, kokiose sąlygose mes gyvename, ėmėm įsikišti kolegijai tinkamų savų patalpų. Teko ilgai įsikišti. Pagaliau 1946 m. vasarą, studentams atostogaujant anglų kolegijos viloje Palazzolo, atsirado proga pirkti iš seselių klarisų namą Via Casalmoferrato 20. Po ilgų ir sunkių derybų, kardinolui J. Pizzardo patariant ir padedant, o Sv. Sostui finansuojant, namą nupirkome ir jame apsigyvenome 1946 m. lapkričio 4 d.

Kun. A. Briškos doleriai

Nuo šios dienos kolegija buvo jau ne tik bendruomenė, bet jau ir teisinis asmuo, pilnai veikianti įstaiga. Oficialus Sv. Sosto pripažinimas buvo suteiktas porai metų pralinkus — 1948 m. gegužės 1 d. 1947 m. atvyko kun. A. Briška. Jis atkankė Sv. Sostui skolą, kurią buvo davęs namams pirkti, ir dar paliko pinigų namams įrengti bei pritaikyti. Be to, su kun. A. Briška buvo sutarti ir pasirašyti atitinkami kolegijos steigimo ir jos veikimo dokumentai. Pagal šiuos dokumentus, kolegija turi tarnauti lietuviams: joje turi teisė mokyti ir auklėti lietuvių kilmės studentai iš kur jie beavtyktų.

Tokia yra kolegijos pradžia. Ji buvo sunki ir net skaudi. Bet ji buvo gera. Dievo valią atitinkanti ir davė gerų vaisių. Jais galime, švėsdam 25 metų sukaktį, džiaugtis ir didžiulius.

(Bus daugiau)

Jaunimo kongrese 1966 m. Čikagoje vainikuota „Miss Lithuania“ p-lė Orentaitė, Čiurlionio Ansamblio narė. Kam ji perduos savo vainiką sekantiame jaunimo kongrese? Antrosis jaunimo kongresas įvyks 1972 metais

Vasarnamiams sklypai

\$1195 • \$50.00 įmokėti

Georgian Bay — tik 89 mylios

½ akry sklypai su gražiais medžiais ir smėlėta pakrante

Dėl brošiūros skambinkite 223-6222, Toronto

GESNAKAS — geras vaistas

Česnakas (garlic) yra natūralus kraujvalantis vaistas — padeda jam laisviau tekėti, apsaugo nuo netvarkumo, nuo pavimo bakterijų bei jos sukelto. „ADAMS GARLIC PEARLS“ turi savyje reikalingos česnako otylos, kuri medicinoje jau seniai vartojama. Per lėtus šimtmečius milijonai žmonių vartojo česnaką kaip vaistą, tikėdami jo gydymoje bei stiprinamojo galia. Stenkitės būti stiprus ir sveikas. Dar šlaandien nusipirkite „ADAMS GARLIC PEARLS“ dėžutę vaistinėje. Jausies geriau, stipriau ir mažiau slogų turėsite. Šios Česnakų kapsulės neturi nei kvapo, nei skonio.

Kanadietis pirkto automobilį Maskvoje

Maskva. Viduryje sniegu užpustyto lauko, prie geležinkelio stoties begių, toli nuo betkokių viešo susisiekimo, yra automobilio pardavimo vieta (showrooms). Apie vieno akro žemės plotas, aptvertas augšta plieninio tinklo tvora, o viduryje — mažas namelis tarnautojams. Pirkėjai jo vidun neįleidžiami. Ten nėra jokio kito pastato, nors lauke 20 laipsnių žemiau nulio. Šiame mieste, kur gyvena apie 6 milijonus gyventojų, yra tik dvi automobilio pardavimo vietos. Aprašomoji vieta yra artimesnė iš miesto centro, į kurią buvome nukreipti pirkti naują „Volgą“.

Aptvertas plotas yra padalintas į tris skyrius tokiomis pat tvoromis: motociklams, kurių priekabos dar įpakavimo dėžėse, mažiesiems „Moskvė“ ir didesniems „Volga“ automobiliams. Pastarasis skyrius pažymėtas „tik diplomatomas“. Tai buvome mes, — rašo Marq de Villiers iš Maskvos, Toronto „The Telegram“ dienraščio korespondentas.

Pasirinkimas

Tvarka paprasta. Vaikščiojam aplink automobilius toje užtvare, praskleidami brezentus, kuriais yra apdengti nauji automobiliai, ir įsiekome, kol randame neapgadintą. Tada kalbina me tarnautoja. Vienas jų paduoda raktus ir galima įeiti į automobilio vidų. Patarnautojas kažkur dingsta. Pasukame motoro raktą, bet jokio atgarsio. Paziūrime į motorą — nėra baterijos. Palaukiame. Ateina tas pats patarnautojas su nauja baterija. Bateriją įdeda ir priveržia. Tada pripila verdančio vandens į radiatorių, nes Sovietų Sąjungoje nėra neužšalancio skysčio radiatoriams, todėl juos kito visada tuščius. Vėliau pila truputį alyvos ir labai mažai benzino.

Pirkimas

Tarnautojas paprašo, kad mes sutvarkytume dokumentus. Kur? Departamentinėje krautuvėje už vienos mylios kelio. Kodėl ten? Jis tik patempė pečiaus. Mes atvykome į tą krautuvę ir radome 4 stalų eilę, bet tarnautojai buvo tik prie vieno stalo. Prie to stalo laukė ilga rusų eilė. Geriau sakant, kaip ir visose rusų laukimo eilėse, buvo spaudžiamasi, judama, įsiekoma kuo nors nusiskusti, murmama. Ten buvo ne tvarkinga eilė, bet geros primigties masė. Mes atstojome į eilę. Vienam asmeniui teko sugaišti apie 20 minučių. Mes buvome 27 nr. eilėje, bet prie mūsų vis nauji atsidavė. Tada mūsų vertėjas, būdamas gerų nervų, pasakė, kad mes turime skubėti į teatrą ir pasistūmėti į priekį. Mes neatsilikome. Eilė buvo draugiška. Teatras buvo pakankama pasiaikškinimo prieštasis. Moteris prie stalo pamėmė mūsų pareiškimo lapą. Ji labai atidžiai išsūžėjo mano pasą, perrašė dokumentus du kar-

tu, nes neturėjo kalkinio popieriaus.

Išvykimas

Kai dokumentai buvo sutvarkyti, sugrįžome atgal į automobilio užtvarą už vienos mylios kelio. Ten buvo eilė žmonių, kurie laukė šaltėje. Tarnautojas patikrino mūsų dokumentus ir pasakė, kad turime pasiimti iš čia automobilį. Pastebėjome, kad prieš tą automobilį stovėjo dar trys užrakinti automobiliai. Tuojau jis pakvietė laukiančius eilėje žmones išstūmti tuos tris automobilius. Mes visi nesunkiai juos išstūmėme ir galėjome išvažiuoti nauju.

Visas šis pasakojimas atrodo juokingai ir naiiviai. Mes ten taip ir jautėmės, bet tai nėra parodija, nes turiu įrodymą — automobilį. Vėliau buvo paaiškinta, kad pirkimas mums buvo palengvintas — suprasintas, nes mes mokėjome doleriais, kurių Sovietų Sąjungai labai reikia. Rusams nėra taip lengva nusipirkti naują automobilį.

Laukiančiųjų sąrašas

Ten oficialiai yra pažymėta kaina. Doleriai ir rubliai oficialiai priimami beveik vienodu kursu. Mes užmokėjome \$1400 už 6000 rublių vertės automobilį. Rusai turi mokėti pilną kainą. Jie turi užsirašyti, įmokėti visus pinigus ir laukti mėnesiais. Kai jo eilė ateina, gauna pranešimą ir atvyksta prie automobilio. Čia jau skirtinga tvarka: jam neleidžia pasirinkti automobilio — jis turi imti iš eilės. Jei automobilis neveikia, ar yra kas nors netvarkoj, ar kitos rūšies (kas kartais atsitinka), jis turi teisę neimti ir vėl iš naujo užsirašyti į laukiančiųjų eilę iš galo. Neatsižvelgiant į šiuos sunkumus, pareikalavimas labai didelis. Kartais net neįprima į laukiančiųjų sąrašą. Dėlto vartoti automobilius parduodami labai augstomis kainomis. Rusams leidžiama parduoti, bet užsieniečiams — ne. 6000 rublių „Volga“ privačiai parduodama už 12.000—19.000 rublių.

Atsarginės dalys

Mes mėginome nusipirkti žiemines padangas, bet niekur negavome. Tada suradome rusišką žiemines padangas Suomijoje, bet turėjome sumokėti importo maito 100% vertės. Automobilis, kurį mes pirkome, buvo naujas, bet seno modelio, nes atrodė kaip 1950 m. amerikietiškas automobilis. Kanados ambasados mechanikas tvirtino, kad juo galima saugiai važinėti vienerius metus.

Nauji aristokratai

Cia yra matomas naujas „Volgos“ modelis, kuris primena prietį kompaktinį (vidutinio didumo) automobilį. Mes mėginome tokį pirkti, bet mums atsakė, kad jie dar nėra parduodami. Parodėme, kad toks vienas gatve važiuoja, kad tarnautojas tik pakartojo, kad jie dar nėra parduodami. Jų negalima gauti nė

už dolerius — rezervuoti augstesnei biurokratų klasei. Tuoj pastebėjome, kad biurokratų leidimų numeriai prasideda su MOC. Jie visi turi privačius šoferius ir langų užuolaidas. Mums, važiuojantiems „Volga“, buvo didelis malonumas, kai ji užsikirto ir sustojo prie vieno tokių biurokratų automobilio.

V. Talis

KEISTINA AUKŲ RINKIMO TVARKA?

AL. GIMANTAS

Kasmet vis labiau aktualėja aukų rinkimo problematika. Niekas nesako, kad nereikia aukoti bendrosioms Lietuvos laisvinimo pastangoms, bet yra įvairių nuomonių, pageldavimų, kaip surenkami pinigai turėtų būti skirstomi.

Jungtinės Valstybės, bent iki šiol, surinktu pinigų suma paprastai eina ALTos išdan. Tos privilegijos, regis, nelabai norima atsisakyti. Bet pasigirsta vis dažnesni balsų, esą ir Bendruomenės junginiai turi pilną teisę ruošti Vasario 16 minėjimus ir daryti rinkliavas. Kaikur ir LNF bando šventės proga gauti aukų saviesiems tikslams. Visi žinome, kad ALTA finansuoja VLiko veiklą, tad ir jos biudžetas turėtų būti didžiausias, tačiau negalima nuneigti, kad LB taipgi turi savo paskirti bendrojoje veikloje, kuri, kartais teisiogiai, kartais netiesiogiai, rišasi su bendrosiomis pastangomis padėti Lietuvai atsikratyti svetimos priespaudos.

Pastarųjų kelerių metų Vasario 16 minėjimuose vis dažniau jaučiamas savotiškas bruzdėjimas dėl surinktų aukų paskirstymo. Ties balsa darosi vis garsesni. Nesinorėtų tikėti, kad tuos reikšnius reikėtų laikyti skaldymo arba nevienybės reikšniais. Nesinorėtų tikėti kieno nors bloga valia. Aiškiu visiems, kad surinktu lėšų minėjimų programomis jokių būdu neužtenka tikrai efektyviai ir plačiai veiklai. Tuo tarpu priekiaštų, kad toji veikla yra nepakankama ar net nieko nepasiekianti, vis dažniau išgirstame. Vieni pageidauja daugiau informacinės, propagandinės veiklos svetimųjų pasaulyje, kiti norėtų plačiau paskleisti lietuviškuosius kultūrinius laimėjimus, tretii siūlo kiek galint veržliau brautis politinėm veiklon ir tose sferose bandyti laimėti Lietuvai ir jos reikálams daugiau palankumo bei dėmesio.

Visam tam reikia pinigų, pinigų ir dar kartą pinigų. Ju, deja, pakankamai neturime. Tad kas lieka daryti? Bandant atsa-

kyti į tą klausimą, kyla nuomonė, kad gal būtų surinkta daugiau lėšų, jei aukotojai minėjamą progą turėtų pilną laisvę auką skirti tam veiksmui, kurio veiklai daugiausia simpatizuoja, pritaria. Jei vieniams atrodo, kad ALTos veikla yra nepakankama, ir su didesniu pasitikėjimu žiūri į Bendruomenę, iš kurios tikisi veiksmingesnės akcijos, galėtų jai skirti ir savąją auką. Yra tautiečių, kurie savąją auką norėtų skirti kitoms institucijoms — tautinių organizacijų fondui, „Lituanus“ žurnalui, BATUNui. Galimas dalykas, kad ALTos veikėjams tai nepriimtina, tačiau, jei visuomenės eilėse vis dažniau girdisi nepasitenkinimo balsų esama aukų rinkimo tvarka, būtų netikslu nesiskaityti su potencialių aukotojų valia. Juk nuo eilinio aukotojo ir priklauso — duos ar ne. Jo privilegija būtų savąjį pinigą skirti ten, kur jo ištikiminių ta auka bus geriausiai sunaudota.

Taigi, gal ir nederėtų piktnutis tais balsais, kurie reikiąia pageldavimą, kad Vasario 16 minėjimų metu kiekvienas aukotojas galėtų nevaržomai pasirinkti, kuriam veiksmui ar institucijai jis savąją auką skiria. Kanados lietuvių tarpe, bent kaikiuose vietose, tai jau praktikuojama. Vienur auka atiduodama vokelyje, užrašius kam ji skirta, kitur salėse, prie atskirų stalų, galima savąją auką nukreipti vienu ar kitu adresu. Bent iki šiol, regis, jokio nepasitenkinimo šia tvarka nebuvo girdėti. Gal tokią ar panašią tvarką būtų galima perkelti ir į Jungtinių Valstijų rengiamus minėjimus. Jei prisiminsime nelabai malonų faktą, kad dalyvių skaičius minėjimuose turi tendencijos mažėti, gal ir būtų pravartu patenkinti tų balsus, kurie norėtų sėlę savąją metinę duoklę nukreipti ten, kur, duodančiųjų nuomone, tas pinigas bus sunaudotas pačiu efektyviausiu būdu. Galbūt tai prisidėtų ir prie bendrųjų minėjimų dalyvių skaičiaus padidėjimo.

LIETUVIŲ FONDAS IR IŠEIVIJA

P. LELIS

Lietuvių Fondas, kaip sako jo statutas, yra įsteigtas remti lietuvių kultūriniam ir labdaros poreikiams, o ne dalyvauti kitių veikloje, kuri leidžia mą pagal gyvenamo krašto įstatymus. Kol kas turime tik Amerikos Lietuvių Fondą (Lithuanian Foundation) ir Kanados Lietuvių Fondą (Lithuanian Canadian Foundation). Prieš porą metų buvo numatytas steigti toks fondas ir Australijoje. LB pirm. S. Narušiai prašant, jam buvo pasiūstas Kanados Lietuvių Fondo statutas. Praeitais metais a. a. Narušiai mirus, nežinia, kaip toliau to Fondo steigimas ten vyksta. Kitose didelėse pasaulio lietuvių kolonijose — Argentinoje ir Brazilijoje — apie Lietuvių Fondo steigimą negirdėti. Turėtų ir ten kas nors tuo reikalu susirūpinti.

1961 m. įsteigtas Amerikos Lietuvių Fondas 1970 m. ko. vo 1 dieną turėjo 2550 narių ir \$610.000 kapitalo, t. y. narių įnašą ir aukų. 1969 m. jis turėjo pajamų (nuosimčių nuo kapitalo) — \$43.000, išlaidų — \$12.000, pelno \$31.000. Visas pelnas paskirtas kultūriniam lietuvių reikálams. Fondo kapitalo 64% laikomi bankų sąskaitose arba komercinėse obligacijose, o

36% kapitalo investuota į korporacijų akcijas. Fondo tarybos pirmininku yra dr. G. Balukas, valdybos pirm. — dr. K. Ambrozaitis, reikalų vedėju — A. Rėkaitis.

K a n a d o s Lietuvių Fondas įsteigtas 1962 m. Jis sudaro tik vieną desimtadalį Amerikos Lietuvių Fondo, nes Kanadoje gyvena tik apie 30.000 lietuvių, o Amerikoje — apie milijoną. Aktyvių lietuvių betgi ten yra ne daugiau kaip 300.000. Tas santykis Kanados ir JAV lietuvių 1:10 beveik visur išlaikytas. Š. m. balandžio mėnesį KLF turėjo 380 narių ir \$61.000 kapitalo. 1969 m. turėjo pajamų (nuosimčių nuo kapitalo) — \$3.860, išlaidų \$260, pelno \$3.600. Amerikos L. Fondo administracinės išlaidos \$12.000 per metus atrodė perdidelės, o KLF — per mažos. Matyt, ALF turi apmokamų tarnautojų, nes skelbia, kad raštinėje darbas vyksta 7 dienas savaitėje. Suprantama, turint tokį didelį kapitalą reikalingi nuolatiniai tarnautojai. Kanados Liet. Fondas kol kas niekam jokio atlyginimo už darbą nėra mokėjęs ir greičiausiai nemokės, bent iki surinkus \$100.000.

Visas KLF kapitalas laikomas lietuvių kredito bankuose, kurie moka Fondui 7¼% arba 8%. Amerikoje tokių lietuvių kredito kooperatyvų nėra. Išskyrus vieną Los Angeles, kur jį įsteigė ten nusikėlęs gyventi buvęs Toronto „Paramos“ vedėjas A. Kiršonis. Tiek Amerikos, tiek Kanados Lietuvių Fondai gimę su tais pačiais negalavimais, t. y. atspalaidavimo skausmais iš motinos — Lietuvių Bendruomenės globos. Suprantama, kad L. Bendruomenės vadovybė, kaip vyriausias lietuvių išievių organas, nenorėjo išleisti iš savo globos naują gimio kūdikio — Lietuvių Fondo. Nors Fondo steigėjai buvo tie patys Bendruomenės nariai ir veikėjai, bet jie manė, kad Fondas greičiau augs, jeigu jį valdys patys aukotojai. Laikas, Fondo nuoseklus augimas, viso pelno atidavimas lietuvių bendruomenės kultūriniam reikalams tuos nesutarimus išlygina. Lietuvių Fondas S. Amerikoje stiprėja, jo skiriama parama lietuvių išlaikymui vis didėja.

Danutė ir Eugenijus Bliskiai, Londono, Ontario, universiteto studentai, „Baltijos“ ansamblio dalyviai, skautų organizacijos nariai, Rodney apylinkės jaunimo dainų ir šokių mokytojai. Danutė yra mokytoja ir geografijos studentė, o Eugenijus — inžinerijos studentas, „Tauro“ sportininkas, dainos bei muzikos mėgėjas. Vedę prieš dvejus metus, bet nuo savo jaunimo neatskiriami

„The National Council of Churches“, JAV protestantinių bendrijų taryba, leidžia dvimėnesinį biuletinį „Religion in Communist Dominated Areas“. 1970 m. kovo-balandžio nr. išspausdintas vedamasis apie religiją Lietuvoje ir Lietuvos kiti kunigų raštąs Kosyginui. Rašiniai atsirado Kanados LK Centro dėka.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

BAIGUSIŲ IŠLEISTUVŲ

Lietuvos augštosios mokyklos šiemet gyvenimui išleidžia apie 7.000 specialistų, kurie daugiau kaip 600 medikų, 2.000 inžinierių ir 1.300 pedagogų. Pirmąją išleistųjų šventę Vilniaus universiteto Šarbievijos kiemelyje jau surengė istorijos ir filologijos fakultetai savo 189 baigusių būrui, kurių eilėse po penkerių metų vėl yra grupė žurnalistų. Programa buvo pradėta poetės Janinos Degutytės minorine gaida skambančiais posmais. Už gerą mokymąsi ir aktyvią veiklą studentų gretose universitetas apdovanojo A. Žemaitę, G. Steigvilą, M. Raitelį, L. Sabaliauską bei kitus pirmūnus. Dėstytojams už jų pastangas dėkoti lituanistų, bibliotekininkų, romanistų bei kitų specialybių atstovai. Liekančių universitetė studentams buvo perduotos humoru nuspalvintos gyvenimo išeinančių "relikvijos". Kadangi didžiajai baigusių daliai teks atsivieškinti ne tik su senųjų universitetu, bet ir pačiu Vilniumi, jiems buvo suorganizuota ekskursija autobusais aplink Vilniaus miestą. Pirmiausia autobusai juos nuvežė į naująjį universitetą miestelį, kur 1967 m. buvo įkasta iš senųjų rūmų pamato išimta ir atvežta XVI šimtmečio plyta ir kur rektorius prof. dr. J. Kubilius sudaužė tradicinę bonką šampano. Naujajame miestelyje tuo tarpu tėra du dideli pastatai, bet jau 1971 m. čia iškurs universiteto ekonomikos fakultetas. Baigusių grupė taipgi stabtelėjo ir gėlimis papuošė Vilniuje esančius K. Donelaičio, P. Cvirkos, A. Puškino, V. Kapsuko paminklus.

PAKIRPTI SPARNAI

Po studijas baigusiųjų išsileidimą Vilniaus universitete užsklepus vidurinių mokyklų abiturientų, kurių problemas mums atskleidžia "Komjaunimo Tiesos" 97 nr. pa skelbtas R. Cemnolonskio rašinys "Kada griauti smėlio pilis?" Daugeli abiturientų sukrečia žinia, kad jiems nėra kelio į augštas mokyklas. R. Cemnolonskis cituoja jų reakciją: "Vienuliuka metų mokausi, ir štai dabar..." Duokim žodį R. Cemnolonskiui: "Taip, nuo amžių vidurinė mokykla ruošė aukštąjį. Taip buvo ir taip, atrodė, bus. Mūsų socializmo visuomenės gamybos jėgos pasiekė tokį lygį, kad sudėtinga žemės ūkio ir pramonės technika galima patikėti tik mokymosi žmogui. Todėl pereiname prie visuotinio vidurinio mokslo. Bet tradicijos, iš kartos į kartą perduodamos pažinimo jausmai samonėje dar gajūs. Absoluti respublikos abiturientų dauguma svajoja stoti į aukštąsias mokyklas, o įstoja vos 27%. Į visa tai atsivėlgiant, planuojama, kad, pavyzdžiui, apie 38,3% šių metų laisvųjų Vilniaus miesto abiturientų teks įdarbinti, o 9,3% pasiūti į profesines technikos mokyklas. Juk ir iš 1969 metų laidos tarpo 35,5% tapo gamybininkais, 7,2% įstojo į įvairius technikumus, dar kiti nuėjo į profesines technikos mokyklas ir t. t. Tačiau šie planai kartais kirsti kertais su pačių abiturientų svajonėmis: 70% dabartinių Vilniaus miesto abiturientų tikisi įstoti į aukštąsias mokyklas, tuo tarpu mokyti technikuose ruošiasi 9,5%, profesinėse technikos mokylose — vos 0,68%, įsidarbinti — 10%. Nors labai nesinorėtų pakirpti šių svajonių sparnus, iš anksto galima numatyti, kad dalies abiturientų svajonė jau šiemet mokyti ten, kur širdis geidžia, neišsipildys. Dar daugiau — įgyvendinant visuotinį vidurinį mokslą, ateityje vis gausės skaičius tų jaunų žmonių, kuriems, baigus vidurinę mokyklą, teks dirbti pramonėje ar žemės ūkyje. Taigi daugelio moksleivių ateityje laukia kvalifikacijos darbininko darbas..." Iš tikrųjų 27% abiturientų laidos įstojimas į aukštąsias mokyklas yra labai mažas. Kalta augstųjų mokyklų stoka. "Tė" nusilpauose jau antrą kartą buvo keltas klausimas, kad Lietuvai ne užtenka vieno Vilniaus universiteto, Kauno medicinos ir politechnikos institutų. Atrodo, atėjo laikas atgauti Kauno universitetą, susirūpinti naujo universiteto steigimu Klaipėdoje ar galbūt Šiauliuose. Jeigu į aukštąsias mokyklas patenka tik 27% abiturientų, yra didelė žala lietuvių tautai likusius 73% abiturientų paversti kvalifikuotais darbininkais, nes jų tarpe bus palaidotas nevenas

daug Lietuvai galėjęs duoti talentus.

"GINTARINĖ PORĖ — 70"

Tradicinėse "Gintarinės poros-70" tarptautinėse šokių varžybose Kauno sporto halėje šiemet dalyvavo 25 šokių poros iš Lietuvos, Sovietų Sąjungos, Austrijos, Čekoslovakijos, Japonijos, Švedijos, Vengrijos ir abiejų Vokietijų. Klasikinių ir P. Amerikos šokių grupėse pirmųjų trijų vietų laimėtojai išsiriavo ta pačia tvarka: pirmieji buvo vokiečiai iš Hamburgo Jürgen ir Helga Bernholdai, antrieji — kauniečiai gydytojai Česlovas ir Jūratė Norvaišos, tretieji — japonai Haroski ir Kazuko Iwatos. Pagrindinis "Gintarinės poros" prizas teko J. H. Bernholdams, o Č. J. Norvaišos turėjo pasitenkinti Kauno radijo gamyklos prizu. Šios dvi pagrindinės poros prieš tai buvo susitikusios Miunchene įvykusiose pasaulinėse šokių varžybose, kuriose J. H. Bernholdai išsikiavojo II vietą klasikinių šokių grupėje, o Č. J. Norvaišos — XII vietą. "Gintarinės poros-70" varžybose šokėjams grojo Mindaugo Tamošiūno vadovaujamas estradinis orkestras "Oktava", šokių programą įjungė ir lietuviški melodijos. Šių varžybų metu į pirmąjį šešetą abiejose grupėse pateko lietuviai P. Janulevičius su L. Balsevičiūte, P. Amerikos šokių grupėje — L. V. Seniauskai. Varžybose nedalyvavo antroji stipriausioji kauniečių pora — Vidas ir Dalia Kamaičiai.

SUKAKTYS IR SVEČIAI

"Gintaras Kraštas" gegužės 14 d. paskelbė pasikalbėjimą su sovietinio "Inturisto" vilniškio skryliaus valdytoju Albinu Suktum. Šis maskvinis įstaiga surenkia norinčių tęlinėje viešėti išvykusių lietuvių kelioningus užsienio valiuta Maskvai ir nustato viešnagės taisykles, kurių turi laikytis A. Suktum ir jo bendradarbiai. Pasikalbėjimo pradžioje jis džiaugiasi, kad turistai šią vasarą Lietuvai ras išgražėjusią, pasipuošusią: "Juk šie metai — Lenino jubiliejus metai, Tarybų Lietuvos trisdešimtmetis..." Taigi, dainų švente bet koks renginys bus atiduodamas duoklę okupanto ideologui Leninui ir, žinoma, sovietinės okupacijos sukačiai. Būsimuosius svečius A. Suktum ragina kreiptis į kelionių biurus, turinčius sutartį su sovietiniu "Inturistu". Atvykti galima bet kuriuo metu, tačiau A. Suktum pataria įsidėmėti kaikiurius faktus ir pasidaryti atitinkamas išvadas: "Pavieniai turistai Vilniuje vieši penkis dienas. Čia jie susipažįsta su miesto kultūrinio gyvenimu, muziejais, istorijomis, architektūros paminklais. Organizacijos grupės (nemažiau 10-15 žmonių) Lietuvoje svečiuojasi dešimtį dienų. Kartu noriu priminti, kad kuo didesnę grupę, tuo pigiau kainuoja kelionė. Pilna grupė — 30 žmonių, jai kelionė pati pigiausia. Organizacijos grupės penkis dienas susipažįsta su Vilniumi, tris — su Druskininkais, vieną — su Kaunu ir dar vieną dieną — su Trakais..." Tokios yra pasakytos Maskvos instrukcijos sovietinio "Inturisto" skryliaus valdytojai A. Suktum.

KEDAINIŲ PREKYBININKAI

"Valstiečių Laikraštis" 52 nr. paskelbė iš A. Gaurilickienės gautą laišką: "Kedainių rajono parduotuvėse emė trūksti indų. Retai kada pamatyti prekių lentynose puodelių arbatui, lėkščių, lėkštelių. Tačiau rajono prekybinės organizacijos dėl to, matyt, nesijaudina, nes ne tik indų nerasi mūsų parduotuvėse, bet ir lininių audinių, kurių kituose miestuose kiek nori. Kad gyventojai būtų aprūpinti reikiamu kiekiu įvairių prekių, paprastai laikas nuo laiko tiriama paklausa. Būtų gerai, kad ir Kedainių prekybininkai pabandytų tai padaryti". V. Kst.

KANADOS ŠAULIAMS

Kanados šaulių metinė šventė suvažiuojamas ir Delhi šaulių kuopos dešimtmetis įvyks liepos 4 d., kaip buvo anksčiau pranešta, bet birželio 27-28 dienomis Delhi mieste, lenkų salėje. Visos šaulių kuopos ir svečiai, kurie yra gavę pranešimus ar kvietimus liepos 4 dieną, praeimi datą pakeisti į birželio 27 dieną. Tad iki pasimatymo!

Stepas Jakubickas, DLK Gedimino - Delhi šaulių kuopos pirmininkas

Tautinių šokių grupė "Gyvataras"

atstovavusi Kanadai tarptautiniame liaudies šokių festivalyje Prancūzijoje, pirmą kartą aplankys su specialia lietuviška programa

VAKARŲ KANADOS LIETUVIŲ APYLINKES

- SAULT STE. MARIE — BIRZELIO 26, penktadienį (Elk Hall, 216 Bay St., 7 v. vakaro)
- WINNIPEG — BIRZELIO 27, šeštadienį (St. Mary's Academy Concert Hall, 550 Wellington Cres., 7 valandą vakaro)
- EDMONTONE — BIRZELIO 28, sekmadienį (Northern Jubilee Auditorium, 2 v.p.p.)
- KALGARY — LIEPOS 1, trečiadienį (Beaverbrook Senior High School Audit., 9019 Fairmount Dr., S.E., 8 valandą vakaro)
- VANKUVERIJE — LIEPOS 4, šeštadienį (Queen Elizabeth Playhouse, 3 v. p. p.)

Nepaprastai spalvingą tautinių šokių ir dainų programą "Gyvataras" atliks ne tik lietuviams, bet ir kitiems pirmąsias teatrų salėse. Pranešimai bus daromi lietuvių ir anglų kalbomis. Visi lietuviai, seni ir jauni, kviečiami dalyvauti ir pasikviesti savo bičiulius kanadiečius.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VAKARŲ KANADOJE

LONDON, ONT.

A. A. MARIJA MAGDALENA STATKUVIENE (Katinskienė), 68 m., staigiai mirė gegužės 23 d. Būdamas staiga ateivė, ji yra daug padėjusi Londone besikuriantiems lietuviams. Kalėdų eglutėi metu ir kitomis progomis ji skirdavo piniginę dovaną Londono vaikams.

GINNAZIJA BAIGIA trys "Baltijos" amsamblio nariai: Lidija Keraitė, Remigija Bliskytė ir Jurgis Valaitis. Birželio 13 d. "Baltija" rengia savo tradicinį baigusių gimnaziją pagerbimą parapijos salėje.

KUN. VYTAUTO GORINO priminija bus birželio 14 d., 5 v.p.p., Londono Siluvos Marijos bažnyčioje. Naujasis kunigas keletą metų kartu studijavo su kun. B. Pacevičium, todėl ir pasirinko Londoną savo pirmosios Mišios. Po Mišių bus kurti parapijos salėje visiems dalyviams. Meninę programą atliks "Baltija". Prie "Baltijos" choro gal prisidės ir apylinkių jaunimas.

"BALTIJOS" ANSAMBLIS ruošiasi išvykai į St. Catharines Joninių vakarą birželio 27 d.

LONDONO SKAUTŲ vyčių būrelis pažadėjo atlikti gerą darbą — nudažyti iš lauko mūsų bažnyčios medines dalis. B. K.

SUDBURY, ONT.

GRAŽIAI PASIRODĖ LIETUVAITES tautinių grupių festivalyje bibliotekos salėje. Z. Griškonytė, D. Kusinskytė ir G. Staškutė padainavo trejetą lietuvių liaudies dainų palydint kanklėmis. J. Staškus tarė įžanginį žodį ir apibūdino kanklės kanadiečių publikai.

IKURTUVES. B. ir J. Stankų rūpesčiu įstaiginiškai buvo suruoštos šaujos įkurtuvės St. E. Tolvais neseniai įsigyjuose erdvuose namuose. Dalyvavo daugiau kaip 50 tautiečių, 2 iš JAV, visa LB Sudburio valdyba, nes šiemet Stasys yra mūsų Bendruomenės pirmininkas. Sveikini mo kalbas pasakė kun. Ant. Sabas, J. Krūcas, A. Jasūnas ir J. Staškus. Sugiedota "Ilgiausių metų" ir įteikta vertingų dovanų. Džiugu, kad Tolvais

Advokatas

EUGENIJUS KRONAS,
B. Sc., B. C. L.
32 James St. So.,
Royal Bank Building,
suite 614,
tel. 522-8781
Hamilton, Ontario

DELHI, ONT.

NUOSIRDI PADEKA

Mums, atsiėkusiems gyvenimą Delhi, buvo suruoštas sutikimas bei įkurtuvės š.m. gegužės 9 d. Už tą pobūvį ir vertingas dovanas nuoširdžiai dėkojame: p. p. St. Augustinavičiams, Augačiams, Bačiūnienė, Čekams, Gerčiams, Rimkams, Pečiuliams, Zilvičiams, Lapičiams, Obeličiams, Lukošiams, B. Diršams, A. Rudokams, Pargauskams, Galeckams, Mačiuliams, Pociams, Veraičiams, Liubertams, P. Lilleikiui, Miknevičiams, Tamašauskienei, Steigvilams, Razokams, Jauneikams, Starkui, Garneiliams, J. Gudinskiui, Alf. Kairiui, D. Mažeikams, Zebertavičiams, Naujokams, E. Langui, A. Langams, Br. Gudinskams, L. Vakarienei, Ratavičiams, Treigiams, Norkams, Albertui Augustinavičiams, Norvaišams, Bartuličiams, Račiui, Strodamskiams, Samams, Alb. Mažeikams, Rugieniams, Ažuloms, Beržiniams, St. Kairiams, Nemūrams, Vyšniauskams, Bikams,

Sudburis

OTTAWA, ONT.

LIETUVIŠKA ŠEIMA

LIETUVIŠKA ŠEIMA gegužės 16 d. sukūrė Danutę. Vilčinskaitė ir Jonas Kiškis. Vestuvės praėjo giminijai ir jaunimo tarpe tikrai lietuviškoje nuotaikoje. Abu jaunavedžiai studijuoja mediciną, kurią Jonas jau baigia — šiuo metu atlieka praktiką ligoninėse. Nektartą abudu dalyvavo lietuviškų parengimų programose, o Danutė buvo lietuvių studentų būrelio sekretorė. Otavos lietuviai džiaugiasi jų pasiryžimais, linki jiems sėkmės ir tikisi ir toliau juos turėti savo tarpe. Dalyvis.

KANADOS SOSTINĖJE gyvena gana daug lietuvių inžinierių, jų tarpe ir PLIAS pirm. J. V. Danys. Nemaža jų dalis dalyvavo inžinierių suvažiavime Toronte.

PROF. R. IR M. RAMŪNAI ruošiasi ilgesnei kelionei. Numato aplankyti keliolika Europos sostinių. K.

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO

KOOPERATYVAS "TALKA"

21 Main St. East, kamb. 203, tel. 528-0511

Darbo valandos:

pirmadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
antradieniais 9.30 — 5 v. p.p.
trečiadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
ketvirtadieniais 9.30 — 5 v. p.p.
penktadieniais 9.30 — 8 val. vak.
šeštadieniais 9.30 — 1 v. p.p.
Lietpos ir Rugpjūčio mėn. šeštadieniais "Talka" uždaryta.

Mokame už:

depozitus 5%
sėrus ir sutaupas 6%
už vienų metų terminuotus indėlius 8%
Duodame:
asmenines paskolas iš 10%
nekiln. turto paskolas iš 9%

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Parduodame "American Travelers" čekius. Užtikrintas indėlių saugumas. Kapitalas — virš \$1.850.000.

Šviežia mėsa — Dešros — Skanumynai

R. Denninger Limited

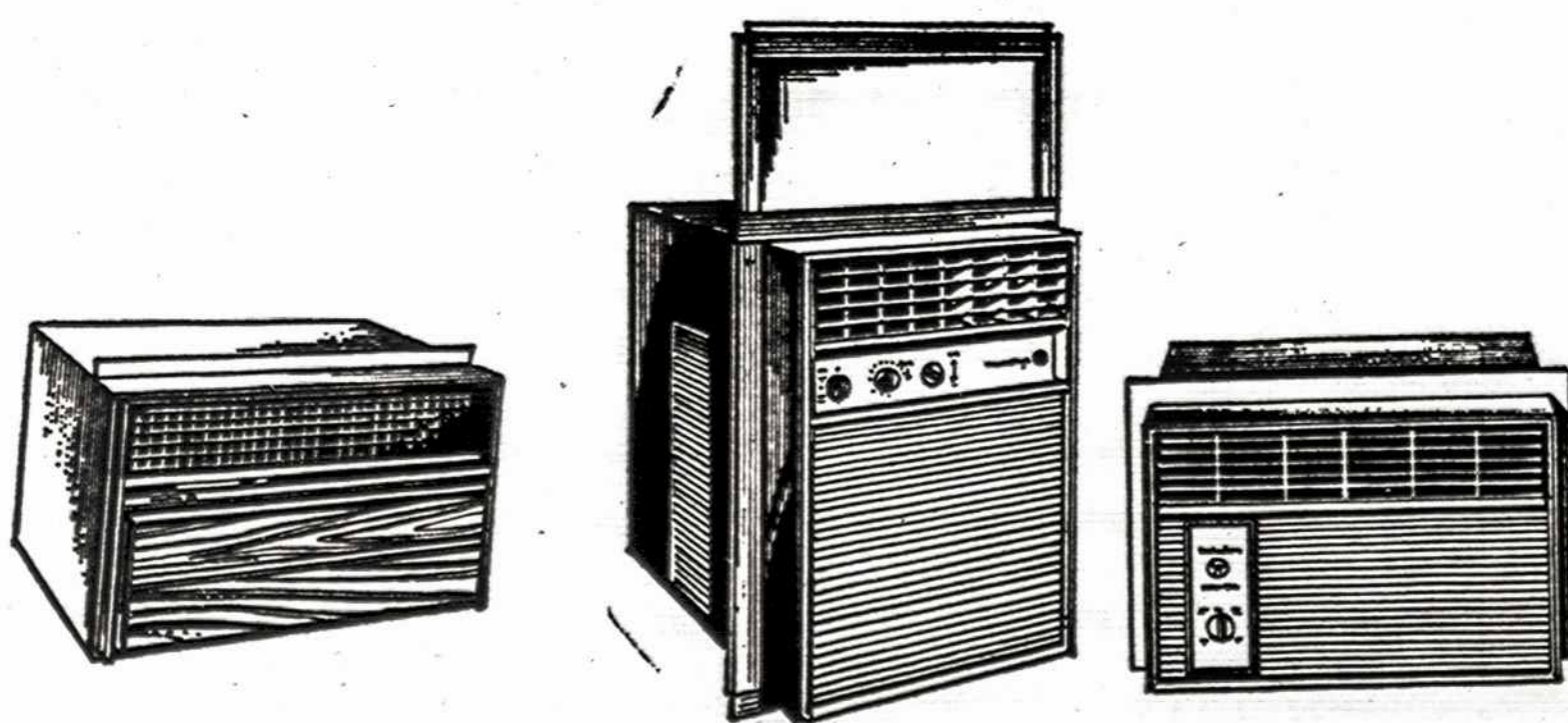
HAMILTON — ONTARIO — CANADA
284-288 KING STREET EAST — 528-8468
740 UPPER JAMES STREET — 389-4113
Nemokama autoatkė prie abiejų krautuvų

PALYGINKITE IR APSISPRESITE PIRKTI

WESTINGHOUSE ORO VĖSINTUVUS

Pasirinkimas iš 12 modelių — nuo 500 BTU iki 24,000 BTU

Kainos nuo \$179.00

KNIGHT

RADIO & TELEVISION

SALES & SERVICE

168 Locke St. S., Hamilton, Ont.

Savininkas ALGIS (AL) PILYPAITIS

Tel. 522-5028 arba 522-5652

Darbo val. 9—6; ketv. ir penkt. 9—9

LIETUVIAI PASAULYJE

J. A. Valstybės

LIETUVIŲ FONDO pavarasio ba liuje Niujorke, Waldorf Astoria vieš butyje, vėjau komiteto pirm. dr. J. Kazickas pristatė į garbės narius pakeltą stambiausią JAV LB macenatą JONĄ KRUKONĮ iš Paterson, N. J. 1969 m. gruodžio 18 d. pasirašytą testamentu jis visą savo pomirtinį turtą paskyrė Lietuvių Fondui, kuris įpareigojamas kasmet Vasario 16 praga duoti ALTAI \$100, seselių vadovaujamai senelių prieglaudai Putname — \$1.000, JAV LB knygoms ir brošiūroms leisti — \$10.000. Atitinkama palikimo dalis numatyta ir kitiems religiniams bei labdaros reikalingoms. Visas likusias kapitalas, kuris testamentu pasirašymo metu siekė apie milijoną dolerių, skiriamas JAV LB administruojamam Jono Krukono vardo stipendijai, kuriom galės pasinaudoti Patersono, New Jersey valstijos ir kitų JAV kolonių lietuvių jaunimas. Jonas Krukonas, gimęs 1894 m. Merkinės valsčiaus Kibyski kaime, nemokėdamas nei rašyti, nei skaityti, 1913 m. atvyko į JAV. Čia jis dirbo įvairius darbus, lankė vakarines mokyklas, kol išmoko skaityti ir rašyti abiem kalbom — anglų ir lietuvių. Turtą jis susikrovė spekuliacija akcijų biržoje. Nors jam teko keletą kartų bankrotuoti, bet šiuo metu yra tvirtai atsistojęs ant kojų — turi daugiau kaip trijų šimtų įvairių bendrovių akcijų, kurių tikroji vertė paaiškės po jo mirties. Kruopščiai paruoštame testamente taigi numatyta atitinkama suma laidojūms, dalyvių vaizams, 1962 m. mirusios žmonos ir jo kapų priežiūrai, metinėms Mišioms vietinėje parapijoje, kol bus lietuviškai kalbančių kunigų.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS tarybos rinkimai įvyks birželio 6-7 dienomis. Matyti gana gyvas susidomėjimas demokratiniams rinkimams. Neapsieinama ir be ginčų spaudoje. Painiavos inėse centro valdybos padaryti pakeitimai rinkimų taisyklėse, garbės teismo iškvietimas, kaikiurių veikėjų oficialūs raštai bei vieši pareiškimai. Kaikiurios grupės suorganizavo rinkiminį vajų, siuntinėja specialias šlankas su kandidatų pavardėmis ir jų siūlomą būsimos veiklos programą. Politinės grupės ta praga irgi rodo neviešą savo veiklą.

AKADEMINIO SKAUTŲ SAJŲ DŽIO studijų ir poilsio savaitė šiemet bus Dainavos stovyklavietėje birželio 13-21 d.d. Ją rengia ir programa rūpinasi ASS komisija: pirm. L. Rygienė, nariu — Al. Astašaitis, D. Janienė, J. Jurgutis, D. Jurgutienė, R. Petruševičienė, J. Pečiūrienė, A. Rugienis, J. Šembergas ir R. Zotovienė.

EDVARDAS KUKUTIS iš New London, Conn., buvo nuykęs į Vilnių aplankyti vėžiu sergančios motinos, bet ją rado jau mirusią. Su krestas velionės mirties, jis Maskvoje išsiko iš krito iš viešbučio ketvirtos aukštos. Ši žinia telefonu buvo pranešta jo žmonai New Londone. Velionės palaikai parvežti į JAV.

BALTIEČIŲ ORGANIZACIJOS BATNO metinėje konferencijoje pasiekė korespondenciniu būdu išrinkta naujoji valdyba. Ją sudarė: pirm. dr. Heino Ainso, vykdomasis pirm. Kęstutis Miklas, vicepirm. kun. Norbertas Trepa ir Nancy Umbrazaitytė, ižd. Ints Rupners, sekr. Rein Virkmaa. Praeitais metais BATU-Nas paršė 35.451 laiškus ir spaudai paruošė 26 biuletenus. Pajamų turėta \$11.577, išlaidų — \$13.763, skolų — \$2.600. Šių metų veiklai numatytas \$15.800 biudžetas. Tikimasi gauti 200 naujų narių ir 100 naujų biuletenio prenumeratorių, mokančių po \$10 į metus. Aukos už Baltijos kraštų laisvę Jungtinėse Tautose kovojančiai organizacijai prašoma siųsti šiuo adresu: United Baltic Appeal, 2789 Schurz Ave., Bronx, N.Y. 10465, USA.

ASSOCIATED PRESS ZINIŲ AGENTŪRA sudarė šėių jaunų žurnalistų grupę, kurios pagrindiniu uždaviniu bus rašiniai 50-čiai milijonų 18-34 metų amžiaus amerikiečių. Minėtųjų žurnalistų tarpe yra ir lietuvių Jūratė Kazickaitė. Rašinių temoms lietuvių 50 milijonų amerikiečių išlaidas, vaikų auklėjimą, namų įsigijimą, ilgus plaukus, mariuanos rūkymą, protesto demonstracijas ir modernią muziką.

DR. BALYS MATULIONIS, Rhode Island valstijos Wallum Lake ligoninės gydytojas, JAV LB Providence apylinkės pirm. gegužės 21 d. atšėmė amžiaus 75 metų sukaktį. Gimęs Utenos valsčiaus Antakalnio kaime, mokėsi vienoje Vilniaus gimnazijoje, gydytojo diplomą įsigijo Petrapilio karo medicinos akademijoje. Nepriklausomoje Lietuvoje ilgus metus dirbo Kauno karo ligoninėje, kur buvo įsteigęs fizioterapijos skyrių. Eidamas vyr. sveikatos valdybos viršininko pareigas vokiečių okupacijos metais, neleidė vokiečiams išvežti į frontą lietuvių gydytojų ir medicinos seserų, bendradarbiavo su pagrindiniu valdiniu automobilio išvežė į Šiaulius Kaune Gestapo įleškoma VILKO pirm. Stp. Kairi. Sukaktuviniukas yra valstietis liaudininkas, trijų JAV LB tarybos kadencijų narys.

Italija

SAO PAULO, Brazilijoje, arkivyskupas kardinalas Rossi lankėsi lietuvių saleziečių centre Vytėnuose, lydimas mons. V. Mincevičiaus. Kardinalas domėjosi galima saleziečių pastoracine pagalba Sao Paulo esantiems lietuviams.

KUN. ALFONSAS SAVICKIS per Sekmines su visa eile kitų klierikų (apie 280) popiežiaus Pauliaus VI įšventintas kunigu Sv. Petro aikštėje.

SV. KAZIMIERO LIETUVIŲ KOLEGIJA Romoje gedulingomis pamaldomis atšėmė Vilkiškių vysk. Vincento Padolskio dešimtajias mirties metines. Mišias atlaikė mons. Kazimieras Dobrovolskis, dalyvaujant kolegijos vadovybei, auklėtiniams, Romoje gyvenantiems lietuviams kunigams. Vysk. V. Padolskis mirė 1960 m. gegužės 6 d. Prieš mirtį jis paruošė Lietuvai skirtą žodį Motinos Dienos praga, kuris buvo perduotas per Vatikano radiją: "Esu giliai įsitikinęs, kad Lietuva ir vėl bus laisva ir kad viso pasaulio lietuviai pastatys Lietuvos Motinai paminklą, kaip padėkos ženklą už jos nepalaužiamą ištikimybę Tėvynei ir Dievui, už tautinį bei religinį savo vaikų auklėjimą ir tos dvasios nuolatinių puoselėjimą savo šeimose. Tas paminklas stovės šalia Vargo mokyklos ir Knygnešio paminklo amžinoms pasiaukojimui atminti ir ateinančių kartų įkvėpimui..."

BRITANIJIA
PAMINKLO B. K. BALUČIO atidengimo iškilmės gegužės 10 d. buvo pradėtos pamaldomis Londono lietuvių parapijos bažnyčioje. Pagal praečio skulptoriaus A. Mončio projektą sukurta paminklas yra pastatytas Sv. Patriko kapinių lietuvių skirnyje, kur palaidotas Lietuvos ministras B. K. Balutis. Išsiriavus skautų grandijai, ji atidengė du vėlonies krikštastulius, nuėmė Lietuvos trispalvę. Šventinimo apeigas atliko Londono lietuvių parapijos klebonas A. J. Sakavičius, asistuojamas iš Australijos atvykusio Adalaidės lietuvių parapijos klebono kun. A. Kazlausko. Žodį apie velionės nuveiktus darbus, paminklo statymo eigą tarė Lietuvos atstovas V. Balickas. Iškilmė baigta visų dalyvių sugiedotu Tautos himnu. Iš škotiško granto pagamintas paminklas simbolizuoja Laisvės varpą. Jo nišoje yra senoviškas lietuviškas kryžius, priekinėje pusėje — užrašas aukšminės raidėmis: "Bronius Kazys Balutis, Lietuvos Pasuntinis ir Igaliojtas Ministras D. Britanijoje. Gimė 1879. 12. 29 Seirijuose, mirė 1967. 12. 30 Londone." Po įrašo iškaltas Lietuvos Vytis. Kita paminklo pusė puošia velionies sukurta šūkis Laisvės varpui: "O! skambink per amžius varpams Lietuvos, tas laisvės nevertas, kas negina jos." Ant kopo auga krūmelis lietuviškų rūtų, prie kurių prisiglaudę šventinimo dalyvių atšėnos gilių puokštės.

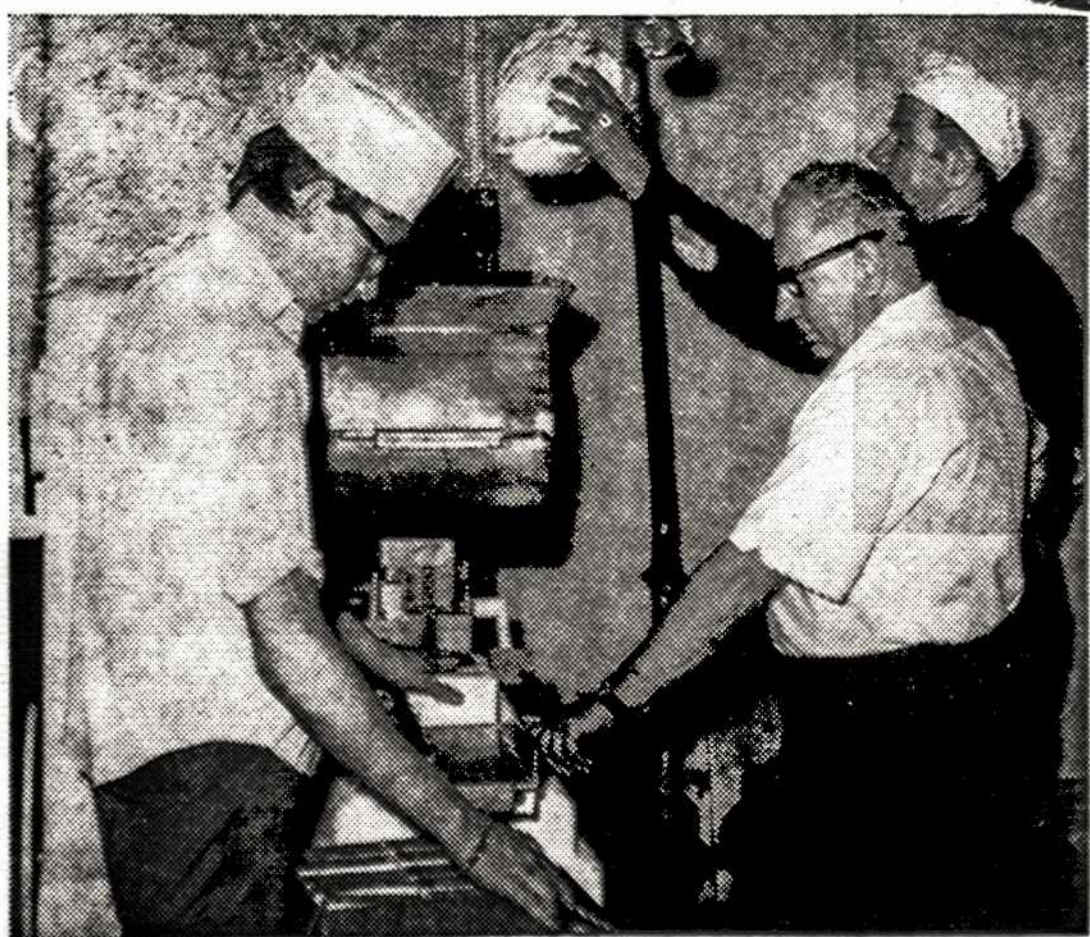
Vokietija

ELTA PASKELBĖ PRANESIMĄ apie bandymą padėti Lietuvoje kraujo vėžiu sergančiais lietuviams. Vokietis radijo mėgėjas Wolfgang Gressing, gyvenęs Baden-Wuerttembergo krašto Ueberlingen apylinkėse, trumpomis bangomis palaiko ryšį ir yra susibūliavęs su Lietuvoje gyvenančių Vytautu Svedu. Pastarasis bandžio pabaigoje paprašė vokiečių parūpinti retų vaistų kraujo vėžiu sergančioms puseserė. Kadangi minėtieji vaistai kainuoja apie 4.000 DM — daugiau kaip \$1.000, W. Gressing pagalbos radijo siūlymą Baden-Badene. Radiofonas susilaukė gausaus klausytojų atsiliepimo bei aukų pažadų, kurių didžiausioji buvo net 500 DM. Aukų teko atsisakyti, kai dvi vaistų gamyklos — Elli Lili Giessen mieste ir Pharm-Italia Freiburge pasiūlė be jokio atlyginimo parūpinti brangiuosius vaistus ir dargi pridėti papildomų gydymo priemonių nuo kraujo vėžio ligos. Vaistų persiuntimas susidūrė su kliūtimis Sovietų Sąjungos ambasadoje Bonnoje. Siuntėjams buvo patarta kreiptis į V. Vokietijos ambasadą Maskvoje. Kadangi be Maskvos leidimo vaistų neleidžiama įvežti į Sovietų Sąjungą, siuntinį Frankfurtu aerodrome atsiskė priimti Lenkijos orinio susisiekimo bendrovės keleivinio lėktuvo kapitonas, nes iš Varšuvos greičiausiai nebūtų įmanoma vaistų pasiųsti Vilnium. Šią paslaugą visdėlio sutiko atlikti Olandijos orinio susisiekimo bendrovė. Jos lėktuvu vaistai pasiekė V. Vokietijos ambasadą Maskvoje ir vokiečių pareigūnų buvo perduoti sovietų sveikatos ministerijai. Pastaroji sakosi vaistus pasiuntusi nurodytu adresu. Vokietis radijo mėgėjas W. Gressing trumpomis bangomis neįstengė užmegzti ryšio su pagalbos prašiusiu Vytautu Svedu. Paskambino telefonu, lietuvis dėkojo vokiečiams už jų pastangas parūpinti vaistus ir padėti sergančioms puseserė. Vasario 16 gimnazija pasuntė padėkos laiškus abiem vaistus parūpinusioms įmonėms.

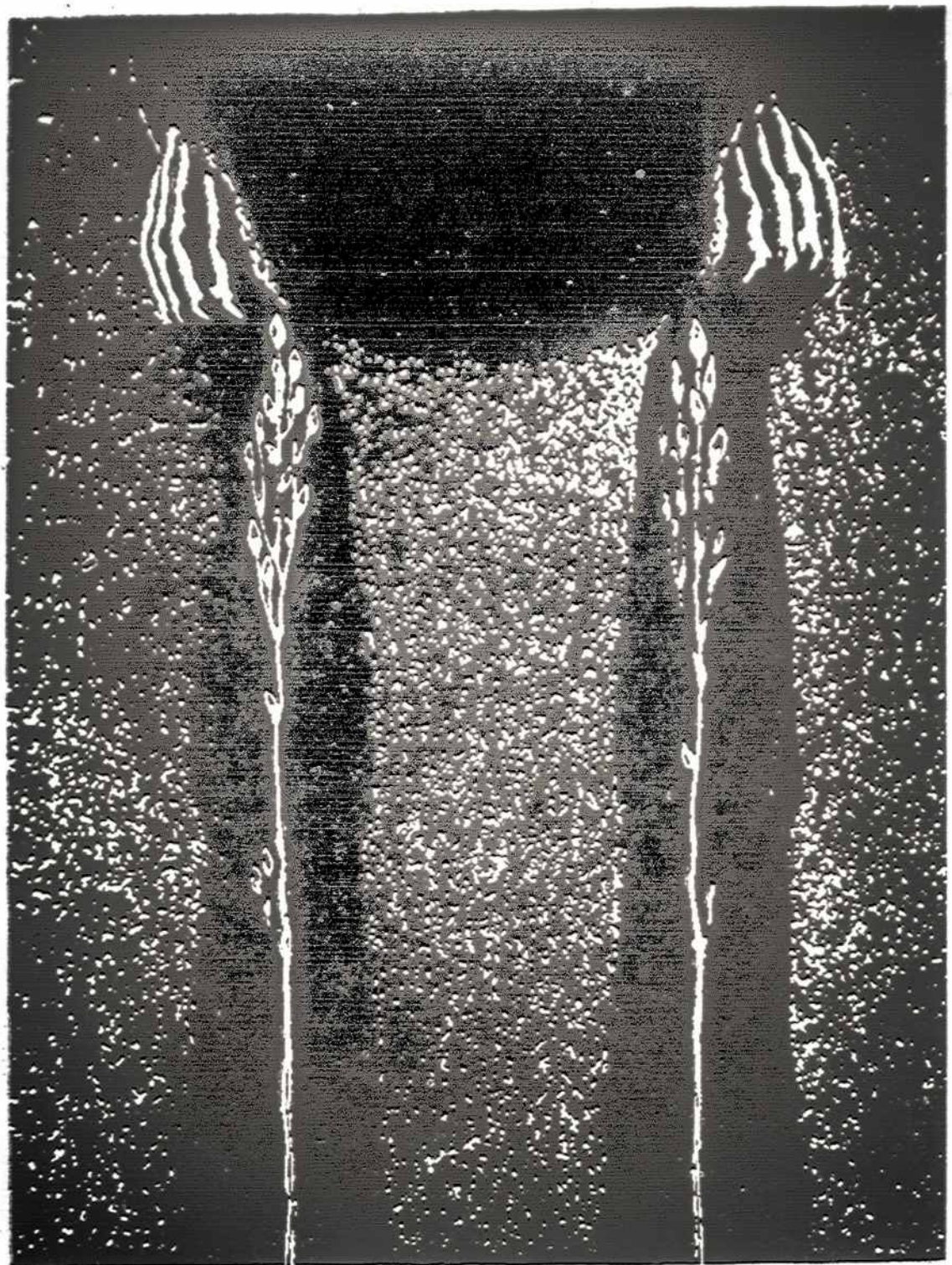
VANCOUVER, B.C.

LABAI APSIDZIAUGIAU pamatėsi savo pavarde "Tėviškės Žiburiuose". Niekad nebuvau taip gražiai aprašyta, kaip toje korespondencijoje apie išvyką į Kalgari su Vankuvero "Atžalynu". Nuosirdžiai dėkoju p. Baronienei už triušą. Ji tą išvyką tikrai gražiai ir gyvai aprašė ir už tai verta padėkos. Jei kada reikės, mielai pagelbėsiu jai kuo galėdamas.

Annie Matijošaitienė

Taip paruošiamas sviestas krautuvams bei vartotojams A. Vis-konto (viduryje) pieninėje Stauffville, Ontario. Nuotr. M. Pranevičius

Dail. S. Krasauskas

Nežinomo kareivio kapas

JONO KARIO "NUMIZMATIKA"

PRANYS ALSĖNAS

Ką tik išėjo iš spaudos Jono K. Kario naujas veikalas apie pinigų. Tai jau trečiasis eilės knepuštus darbas, užpildęs tos srities mūsų literatūroje buvusią spragą. Pirmoji jo knyga "Nepriklausomas Lietuvos pinigai" išleista 1953 m., antroji — "Senovės lietuvių pinigai" 1959 m. (1961 m. gavusi "Aidu" moksline literatūros premija), trečioji — "Numizmatika" 1970 m. (Numizmatika — graikiškas žodis, išplietines pasaulioje, tai istorijos pagalbinis mokslas apie piniginius ženklius, monetas bei kitus panašius objektus).

Apie autorių

Jonas K. Karys (anksčiau buvęs Kareckas), gimęs 1903 m. kovo 4 d. Skeriu km., Zasių vlsč., Trakų apskr.; savanoris kūrėjas, dipl. ekonomistas (Vytauto Didžiojo universitete 1938 m. baigęs teisių fakultetą ekonomikos skyriu), žurnalistas ir numizmatikas-tyrinėtojas. Lietuvoje 1930 m. jis buvo paskirtas finansų ministerijos valstybės ženklių gaminių išlaikymo sekretoriumi, o nuo 1935 m. — vedėju; nuo 1936 m. Kauno monetų kalyklos viršininku. Augstesniojo prekybos mokykloje jis dėstė politinę ekonomiką ir pinigų teoriją. 1948 m. atvyko į JAV. Lietuvių žurnalisto Sąjungos narys, Lietuvių Enciklopedijos bendradarbis, o nuo IV tomo — numizmatikos skyriaus redaktorius, parašęs bei paskelbęs tenai apie 150 straipsnių, Encyclopaedia Lituanica bendradarbis, Lietuvių Istorijos Dr.-jos, American Numismatic Society ir American Numismatic Association narys.

Pirmoji dalis

Leidinyje "Numizmatika" sukskirtytas į dvi dalis: žodyną ir raštus. Pirmoji dalis apima 206 puslapius. Tai lyg ir numizmatikos žodyną, juo aiškiniame enciklopediją. Šioje dalyje užtikinama objektyvumui, kaip barzdaženkliui XVII š. gale — 1725 nukaldinti Rusijos variniai "tokenai", išduodami barzdotojų vyrams, sumokėjusiems mokesčius už savo nešiojamą barzdą (Petrus Didysis ragino savo valdinius nuo tokio nereikalingo "brudo" apsisvalyti). Dalyje ty ženklių buvo primityviai nukaldinti žmogaus nosies, ūsai, barzda ir padėtas įrašas "dengi valzaty" (mokeskis paimtas). Kiti išėję tik su minetu įrašu (psl. 18).

Tame pačiame žodyno puslapyje randame aprašymą ir apie kitą idomybę — bedievišką florą. Tai britų 1849 m. sidabrinė moneta, kurioje įprastina me titule "Viktorija Dievo malone Karalienė" žodžiai "Dievo malone" išleisti. Tai naujuoju pasirodžius, sudaro krašte didelės žmonių nepasitenkinimo ir pasipiktinimo bangos. Netrukus Anglijoje pradėjo siausti cholera, kuri žmonių buvo priskirta užrūstintam tokia moneta pačiam Kūrėjui... Bedieviškas florėnė buvo atšaukta, o monetų kalyklos viršininkas, katalikas, atleistas iš tarnybos.

Kapšiuokas "30 sidabrinis", kuriais papirktas Kristaus išdavikas Judas Iskarijotas, buvo pripildytas ne Judoje, bet kitu kraštu monetomis, pagal rimtas tyrinėtojų prielaidas — Tiro šekelias, Rhodos ir Sirijos tetradrachmas. Naujajame Testamente minimi "pinigas" bei "denaras" neabejotinai buvo romėnų (psl. 22-24).

Buvo pinigų net ir "blakėmis" vadinamų. Tai mažytės varinės, raudonos saksų XVIII a. monetėlės (psl. 24).

Charakteringas piniginis vietas yra Išganytojo taleris. Tai Švedijos Gustavo Adolfo 1622 sidabrinis taleris su Kristaus figūra antroje pusėje (psl. 61).

Sis įdomus ir labai kruopščiai paruoštas knygos skyrius baigiamas keturių puslapių šaltinių ir literatūros sąrašu.

Antroji dalis

Antroje knygos dalyje — raštai. Tai skyrius, apimantis 134 puslapius. Jame remiamasi daugelio veikalų ir daugelio numizmatikos specialistų mintimis, nurodant šaltinius išnašose. Seniausiais lietuvių "pinigais" laikomas grietaras ir kailiai kaip mainų priemonės. Tam reikalui buvo naudojami kiaušiniai, bebrų, šermuonėlių, sabalų ir kitų graužių bei švelnių žvėrelių kailiukai. Įdomus poskyris "Nuo kapos ir grašo iki lito". Jame minima, jog iki mūsų laikų — naujosios Lietuvos pinigams sukako 600 metų. Šioje knygos dalyje sudėti paties knygos autoriaus paruošti ir buvę atspaudinti lietuviškos spaudos rašiniai "Tautos praeity", "Lietuvių Dienose", "Aiduose", "Tėviškės žiburiose", "Dirvoje", "Drauge" ir t.t.

Pačiame knygos gale įdėti du, sakytčiau, labai kontraversiniai rašiniai: "Dr. Račkaus Žinyno reikalai" ir "Atviras laiškas spaudai". Kadangi šie rašiniai yra polemikos pobūdžio, nesirytų spresti klausimo, ar jie iš viso tiko mokslinei studijai.

Knyga išleista labai gražiai, geram popieriuje, su 180 iliustracijų. Maloniai stebina skaitytoją, berods, visiškai nebuvo korektūros klaidų. Šitame skubėjimo amžiuje tai nelengvai išvengiamas. Knyga galima gauti pas autorių: 60 Sims St., Seaside Village, Bridgeport, Conn., USA.

Jonas K. Karys, NUMIZMATIKA. KA. Žodynas, raštai, 340 psl., kietais viršeliais, kaina — \$15. "Aukšelio" leidinys, atspausdinta 1970 m. Immaculata Press, Putnam, Conn. USA.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS SUVAŽIAVIMO DARBAI VI. Redagavo A. Liūma, SJ. 496 puslapiai minkštos viršeliuose. LKM Akademijos 1969 m. leidinys, Piazza della Pilota 4, Roma 204, Italy.

LIETUVOS KANKINIŲ KOPLYČIA

SV. PETRO BAZILIKOJE ROMOJE,

garsiausioje pasaulio vietoje, jau baigiama įrengti.

KIEKVIENAM LIETUVIUI, BRANGINANČIAM SAVO TAUTOS KANKINIŲ ATMINIMĄ, DERA BŪTI ŠIO PAMINKLO KOREJŲ TARPE.

Šių metų liepos 7 dieną

kopyčia bus dedikuota.

Savo auką atsiųskite prieš kopyčios dedikaciją.

Rašykite: LITHUANIAN MARTYRS' CHAPEL FUND, 2701, E. 68 St. Chicago, Ill. 60629, USA

Dainos Nemunu plaukia...

Iškiliojo Vilniaus operos boso Vacio Daunoro koncertas Torontė

Vilniaus operos solisto Vacio Daunoro koncertas gegužės 22 d. Toronto Brockton gimnazijos salėje susilaukė apie 500 dalyvių. Matyt, įtakos dalyvių gausai turėjo Montrealyje "Krivulės" išleista plokštelė, pirmasis V. Daunoro pasirodymas Torontė 1967 m. birželio 27 d. Grupinėje programoje tada jam teko tik trys dainos, neatskleidusios pilno dainininko pajėgumo. Jos skambėjo baritoniskai, leisdamos suabejoti V. Daunoro teise į boso. Jo dainavimą tada pavadino upe su vienu krantu — antrajam išryškinti trūko boso arijų. Pasirodo, tos uopės būta labai plačios, primenančios Nemuno galingą srovę ir jo svajingą kuždesį su pakrantių akmenėliais. Pas V. Daunorą dainos Nemunu plaukia. Baritoninė prigimtis jam davė jėgą viršūnėse, platų balso vidurį, o studijos Vilniaus konservatorijoje ir tobulinimasis Milano Scalioje — pakankamai stiprų žemutinį registrą. Baritono-boso pradiniame derinyje, kaip liudija jo atliktos operų arijos, laimėtoja tapo bosiškoji V. Daunoro pusė. Operinio dainininko kelią pradėjęs G. Bizet "Carmen" toredoru Escamillo, V. Daunoras Vilniaus operos teatre dabar dainuoja Mefistą Ch. Gounod "Fauste", Pilygą G. Verdi operoje "Don Carlos".

Concerto programai V. Daunoras buvo pasirinkęs lietuvių kompozitorių 13 liaudies dainų, L. Beethoveno "In questa tomba oscura", italų klasikinėmis tapusių operų 4 arijas. Didžiąją dainų dalį sudarė vidurinėsios kartos kompozitoriaus Liongino Abariaus kūriniai, kupini lyrizmo, nuosirdaus paprastumo, negirdėti išievoj lietuviams. L. Abarius, baigęs Vilniaus konservatorijos chorinio dirigavimo klasę, yra Vilniaus radio ir televizijos choro vadovas. Klausytojų šiltai sutikta jo daina "Anoj pusėj Dunojėlio" savo pavadinimu primena St. Šimkaus kompoziciją, bet iš tikrųjų turi visiškai skirtingą melodiją ir tekstą apie grėbėjęs, karan išjojančią "žolnierių", jo širdelę perversusią pirmą kulką, be raitelio likusi juodberėli. Senajai kompozitoriu kartai atstovavo J. Tallat-Kelpšos daina "Žaliojo lankele", St. Šimkaus — "Tamsiojo naktelė", "Ko vėjai pučia", "Oi augin, augin", "Mergužėlė brangi".

Pagrimo žodžių V. Daunorui nepaslystėjo dienraščio "Chicago Today" muzikinis kritikas Kenneth Sanson, pranašėjęs meteorinį skrydį į žymiuosius operos teatrus pasaulioje. Mus, lietuvius, betgi nustebino neaiškūs ir nesuprantamas priekaištai V. Daunorui, kad jo atliekamų dainų užbaigai trūksta intensyvumo. Tokį priekaištą tegalėjo padaryti amerikietis, nemokąs lietuvių kalbos, nežinąs mūsų liaudies dainų esminių bruožų. Tai, ką jis laiko intensyvumo stoka, iš tikrųjų yra pagarbos vertas V. Daunoro talentas atskleisti ne tik dainos melodiją, bet ir jos žodžių nuotaiką. Liaudies dainose reikia dainuoti ir melodiją, ir žodžius. Priešingu atveju išeitų pasikartojančios melodijos monotoniška "katarinkos" muzika. V. Daunoro laisvė visuose registruose plaukiant bosa kaip tik ir žavi klausytoją žodžių padiktuotais tos pačios melodijos skirtingais atspalviais, ritmo sulėtinimu, bangaujantiems perėjimais iš forte į piano.

Tautinių grupių folkloras muzėjuje

Valstybinis žmogaus muzėjus Otavoje (National Museum of Man) prieš 10 metų pradėjo tyrinėti Kanados įvairių mažųjų tautines tradicijas. Iki šiol muzėjus folkloro skyriaus savo melodių ir rankdarbių rinkiniuose sutelkė beveik trisdešimtį Kanados grupių medžiagą. Didelės šios medžiagos dalį sudaro liaudies dainos, muzika, pasakos, užrašytos magnetofono juostose patys tautiniai dainininkai. Kiti šio muzėjus folkloro skyriaus darbuotojai uoliai ieško tautinių drabužių, muzikos instrumentų bei kitų dirbinių ty tautinių grupių, kurios dar nėra atstovaujamos valstybinio žmogaus muzėjaus rinkiniuose. Asmenys ar etninės organizacijos Kanadoje, kurie norėtų tautinių muzėjų dovanojamą ir paskolindami tinkamus rodinius (ekspozitus) parodom, kviečiami kreiptis šiuo adresu: Chief of the Folklore Division, Dr. Carmen Roy, National Museum of Man, Ottawa 4, Ontario. (Can. Scene)

Atsiųsta paminėti

Aloyzas Baronas, DIENA PRIE EŽERO. Piešiniai Nijolės Vedegytės-Palubinskienės. 38 didelio formato gausiai iliustruoti puslapiai kietuose viršeliuose. Kaina nepažymėta. Išeid "Terra", 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA. Tiražas 1.000 egz. 1969 m.

LITUANISTIKOS DARBAI II. Ciklas Lituanistikos Instituto 1969 m. leidinys, redaguotas Jono Balio. 186 psl. minkštos viršeliuose. Kaina \$2.50. Tiražas 700 egz. Gaunamas instituto administracijoje: 9307 Chanut Dr., Bethesda, Maryland 20014, USA.

Lietuvių Dienos nr. 3, kovas. Iliustruotas mėnesinis žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis, 4364 Sunset Blvd. Hollywood, Cal. 90029, USA.

Akirciai nr. 2 ir nr. 3, vasaris ir kovas. Atviro žodžio mėnraštis. Adresas: Akirciai, 6821 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Ateitis nr. 4, balandis. MAS leidžiamas lietuvių katalikiško jaunimo žurnalas. Administruoja J. Polikaitis, 7235 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Bronius Budriūnas, MIEGUŽELIO NORIU. Liaudies daina solo balsui su fortepionu. Elenos Mikalauskaitės ir Juozo Svetikų lešomis išleido B. Budriūno kūriniams leisti fondas. Leidėjo adresas: 2620 Griffith Park Blvd., Los Angeles, Cal. 90039, USA.

Aidai nr. 3, kovas. Tėvų pranciškonų leidžiamas mėnesinis kultūros žurnalas. Gaunamas pas adm. T. B. Ramanaušką, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, USA.

Laiškai Lietuviams nr. 4, balandis. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros žurnalas. Administracijos adresas: 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Technikos žodis nr. 1-2, sausis-balandis. ALIAS Chicago skyriaus techninės spaudos sekcijos žurnalas. Administracijos adresas: A. Pargauskas, 6643 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Eglutė, 1970 m. balandis. N. Pr. Marijos seserų leidžiamas laikraštėlis vaikams. Adresas: Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06280, USA.

no ir pagaliau visiškai pianisiškai, paliečiantį jautriausias lietuviškos širdies stygas. Kad mūsų dainos yra lyrinės, liūdnos, stokojančios linksmos užbaigos, kalta ne V. Daunoras, bet jas varge sukūrusi ir dabartinėms kartoms išsaugojusi lietuvių tauta.

Nepasitvirtino ir antrasis amerikiečio K. Sanson cirku dvelkiantis teigimas apie V. Daunoro nerangų išėjimą scenon, pastabas apie motociklą ir televizijos Batmano aprangą. Jo žingsniai, savaime suprantama, buvo daunoriški, bet jie nedaug tesiskiria nuo kitų dainininkų ir tikrai nėra verti pašaipos. Jeigu pirmąsias dvi L. Abariaus dainas klausytojai sutiko šiek tiek šaltokai, tai jau trečioji — "Išėjau į girelę" susilaukė audringo plojimo. V. Daunorui trim dainon pavyko užmegzti ryšį su koncerto dalyviais ir jį išlaikyti iki programos užbaigos. Ypač šiltai buvo sutikta V. Daunoro atliktą Vytauto Blūsiaus ariją primenantį dainą "Auki, berželi". Pasibaigus pirmajai koncerto daliai, išaudringi klausytojai V. Daunorą net tris kartus iškviė scenon nenutrūkstančiu plojimu.

Antrąją koncerto dalį V. Daunoras pradėjo St. Šimkaus, J. Tallat-Kelpšos dainomis, bet visų dėmesio centre, be abejonės, buvo dainininko perėjimas į boso pasaulį, kuriam atstovavo L. Beethoveno "In questa tomba oscura", keturiuos itališkos operų arijos — V. Bellini "La Sonnambula", G. Verdi "Don Carlos", "Simone Boccanegros", G. Rossini "Sevillijos kirpėjo". Visus žavėjo V. Daunoro laisvai plaukiantis bosa, tamsėnės viršūnės nei liaudies dainose, tvirtos žemutinės gaidos "La Sonnambuloj" ir ypač užteista žemoji mi "Simone Boccanegros". Flesco arijos baigmėje. Labai įspūdingas buvo "Don Carlos" Pilypo arijos išpildymas, nepaprastai lygūs, meistriški perėjimai iš dramatiško į lyrinį, reikalaujantys augstos dainavimo technikos, kurią V. Daunorui greičiau siai yra davusi Milano La Scala. Nejuokiamis prisiminė jau minėto amerikiečio muzikos kritiko K. Sanson patarimas išdėmėti V. Daunoro vardą ir pavarde, jo pranašystė apie jaunojo lietuvi dainininko kelią į pasaulinio garso operos žvaigždės. Galimas dalykas, K. Sanson yra teisus, nors pvz. tenka suabejoti amerikiečio teigimu, kad V. Daunorui "Sevillijos kirpėjo" Don Basilio arijoje trūksta žaismingumo. Torontė šis sunki, greito tempo arija buvo pakankamai žaisminga. Žinoma, žaismingumo galejo trukti Chicagoje. Dainininkas yra žmogus — jo kūryba priklauso nuo nuotaikos, nevėsada būna to paties lygio.

Gėlių puokštė sveičiui iš Vilniaus įteikė ir sveikinimo trumpą žodį tarė buvusi Kauno operos teatro solistė Prane Radzevičiūtė. Koncerto dalyvių audringas plojimas, nenoras skirstytis privertė V. Daunorą virš programos rėmų padainuoti humoristinę L. Abariaus harmonizuotą liaudies dainelę "Saldus alus" ir rimtim dvelkiančią G. Meler norvegų liaudies dainą "Gimtinė", kuri savo nuotaika buvo labai artima J. Naujalo dainai "Lietuva brangi", St. Šimkaus — "Kur bakūžė samanota". Sveičiui akompanavo pianistas ir kompozitorius Stasys Gailevičius, dažnas dainininkų palydovas Torontė.

Koncerto galutinėje apžvalgoje V. Daunorui galbūt reikėtų padaryti vieną priekaištą, kuriam turbūt pritarė didžioji koncerto dalyvių dauguma. Kažin ar vertėjo programon įtraukti tiek daug savo stiliumi panašių lyrinį liaudies dainų? V. Abariaus "Saldus alus" būtų labai tikęs pirmojoje programos dalyje. Reikia mąstyti, turime ir daugiau linksmesnių dainų, o taip pat ir lietuviškų operų arijų, kuri šiam koncerte nebuvo nė vienos. Pasigedome ir tarptautinės klasikos, galėjusios praturtinti programą. V. K.

Zemaičių Antanas, NUTOLUSIOS DIENOS. Viršelis — P. Jurkaus. 96 psl. minkštos viršeliuose. Kaina — \$1. Išeista autoriaus lešomis 1969 m. Spaudė Tėvų pranciškonų spaustuvė, 910 Willoughby, Brooklyn, N. Y. 11231, USA.

Muzikos Zinios nr. 1, balandis. ARK Vargonininkų ir Lietuvių Muzikų Sąjungos žurnalas, gaunamas šiuo adresu: 209 Clark Place, Elizabeth, N. J. 07206, USA.

Bronius Budriūnas, MIEGUŽELIO NORIU. Liaudies daina solo balsui su fortepionu. Elenos Mikalauskaitės ir Juozo Svetikų lešomis išleido B. Budriūno kūriniams leisti fondas. Leidėjo adresas: 2620 Griffith Park Blvd., Los Angeles, Cal. 90039, USA.

Aidai nr. 3, kovas. Tėvų pranciškonų leidžiamas mėnesinis kultūros žurnalas. Gaunamas pas adm. T. B. Ramanaušką, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221, USA.

Laiškai Lietuviams nr. 4, balandis. Tėvų jėzuitų leidžiamas religinės ir tautinės kultūros žurnalas. Administracijos adresas: 2345 W. 56th St., Chicago, Ill. 60636, USA.

Technikos žodis nr. 1-2, sausis-balandis. ALIAS Chicago skyriaus techninės spaudos sekcijos žurnalas. Administracijos adresas: A. Pargauskas, 6643 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

Eglutė, 1970 m. balandis. N. Pr. Marijos seserų leidžiamas laikraštėlis vaikams. Adresas: Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06280, USA.

Technikos žodis nr. 1-2, sausis-balandis. ALIAS Chicago skyriaus techninės spaudos sekcijos žurnalas. Administracijos adresas: A. Pargauskas, 6643 So. Francisco Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

DR. JUOZO GIRNIAUS paruošta ateiškinioji įsteigė a. a. Prano Dovydaičio monografija bus išleista šio metų pabaigoje. Aukais leidimo išlaidoms padengti prašoma siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

TRADICINĖ LIETUVIŲ DIENA

Los Angeles Sv. Kazimiero parapija šiemet rengia birželio 21. Programoje — iškilmingas koncertas ir keturi dainininkų darbų paroda. Koncerte dalyvaus kompoz. Bronius Budriūno vadovaujamas parapijos choras, jo solistai su nauja programa ir iš Chicago atvykęs bosa Jonas Vaznelis. Pranešėja pakviesta filmų aktorė Rūta Lee-Kilmonty. Dailės parodos dalyviai — vietiniai dailininkai Ilona Avizienytė-Peterienė, Pranas Gasparonis, svečias iš Chicago Antanas Petrikonis ir viešnia iš Montrelio Ona Šablaušienė.

DETROIT LIETUVIŲ JAUNIMAS gegužės 16 d. nuddžino vyresniuosius dviejų veiksmų muzikinės komedijos "Piršlybos Šapnagius" premjera. Operetės tekstą parašė kun. Viktoras Kaleckas, pagrindinį motyvą panaudojęs melėse teta lietuviškame kaime: tėvai nori dukrą išleisti už turtingo senbernio, o ji piršlio dėka pasirenka mylimą berni. Muzikine dalimi rūpinosi Stasys Slizys, operetės įpynes liaudies dainų, lietuvių kompozitorių kūrinių bei savų kompozicijų. Iš tikrųjų "Piršlybos Šapnagius" yra kolektyvinis veikalas, nes jame skambėjo kompozitorių E. Balio, A. Bražinsko, Br. Budriūno, K. Kavecko, J. Naujalo, St. Slizio ir J. Svedo kūriniai. Didžiausio dėmesio susilaukė Algio Bražinsko "Nemunėli, Nemunėli", Konrado Kavecko "Susitikt tave norėčiau", Eduardo Balio "Daina apie tiltą", Stasio Slizio "Meilės duetas" ir "Nemuno mergelė". Pagrindinius vaidmenis sukūrė: Tėvo — Karolis Balys, Motinos — Elena Zubrickienė, Verutės — Aldona Tautkevičiūtė, Onutės — Alda Smalinskaitė, Jurgio — Antanas Paškus, Anupro — Linas Mikulionis, Motiejus — Robertas Selenis, Jono — Kastytis Karvelis, Nastazijos — Birutė Kutkutė, Piemenuko — Laimutė Tautkevičiūtė. Jiems talkino St. Slizio vadovaujamas jaunimo choras ir Galinos Gobenės tautinių šokių grupė "Silainė". Spektaklį režisavo Justinas Pusedis, paruošęs ir scenovaidžių eskizus, įgyvendinus Mykolo Abariaus. Operetės nuotaiką gerokai sustiprino aštuonių jaunųjų instrumentalistų palyda. Tautiniais šokiais rūpinosi Galina Gobenė.

ONA GAILIŪTE-ZUBAVIČIENĖ, mezzo-sopranas, surengė dviejų dalių rečitalų Niujorko Hudson Hall salėje. Pirmoji dalis buvo skirta vokiečių, prancūzų ir austrų kompozitoriams, antroji — lietuvių kūriniams. Didžiausio pasisekimo susilaukė J. Haydn, R. Strauss, H. Wolfo lyrinio pobūdžio dainos, Vl. Jakubėno "Plaukia antelė", A. Belazaro "Pie-nė", V. Klovos operos "Duktė" arija "Lyg vakar". Solistei akompanavo pianistas Fritz Kramer.

KAMERINIS TRIO — smuikininkai I. Vasyliūnas, kun. V. Valkavičius ir pianistas V. Vasyliūnas Bostono Lietuvių Amerikos Piliečių klubo salėje įvykusiame koncerte pakartojo Hudsono miesto bibliotekoje atliktą programą — A. Corelli "Sonata da Chiesa", Ch. Sinding "Serenada" ir Juliaus Gaidelio specialiai šiam vienietui sukurta sonatą dviem smuikais ir fortepionui. Apie šį kūrinį E. Vasyliūnienė "Drauge" rašo: "Julius Gaidelis prakabėjo šiu dienų kalbą — pradžioje lyrine melodija, o paskui šiu dienų pamisusio žmogaus garsų kryžavimusi, mašinos ratų urzgimu, maištingos sielos riksmu ir visu tuo, ką mes vadiname "modernizmu"... Šių dienų nuotaikas puikiai perdavė du smuikai ir ypač fortepionas, kuris yra pagrindinis vietas šiame ansamblyje..."

NIUJORKO TAUTINIŲ ŠOKIŲ GRUPE, įsteigta ir lig šiol vadovaujama Jadvygos Matulaitienės, veiklos dvidešimtmetį atžymėjo suktuviniu koncertu Marion Manor salėje. Šokėjams talkino Gudauskų orkestras ir Liudo Stuko vadovaujamas "Zibukurių" sekstetas, daina palydėjęs kaukuriuos šokius ir programą papildę lietuvių kompozitorių kūriniai. Sveikinimo žodį tarė Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis. Kiekvienam tautinių šokių grupės dalyviui vadovė J. Matulaitienė įteikė po rožę, o jį pati buvo apdovanojusi gėlių puokštėmis, adresu ir A. Gaidiko paveikslu. Sukakčiai atžymėti specialų leidinį redagavo Kęstutis Čerkelūnas. Programa buvo užbaigta suktuvinės šventės rengėjų komiteto pirm. dr. A. Škerio žodžiu ir Tautos himnu.

SKULPTORĖ ELENA GAPUTYTĖ, buvusi torontietė, šiuo metu gyvenanti ir kurianti Britanijoje, surengė sėkmingas savo darbų parodas Svedijoje. Vasaros pabaigoje jos kūrinių paroda įvyks žymioje Londono galerijoje, o rudenį bus perkelta į Paryžių.

"BIRTHRIGHT OF MAN" — UNESCO leidinyje yra įdėta lietuvių daina "The Wolf (Lithuanian daino)". Paaiškinamoji pastaboj sakoma, kad lietuvių dainos siekia prieškriščiūniškus laikus. Vertimas — Kazelenbogen. Veikalas paruoštas Jeanne Hirsch ir jos talkininkų, išleistas 1969 m. Leidėjo adresas: UNIPUB, Inc., 650 First Ave. New York, N. Y. 10016, USA.

DR. JUOZO GIRNIAUS paruošta ateiškinioji įsteigė a. a. Prano Dovydaičio monografija bus išleista šio metų pabaigoje. Aukais leidimo išlaidoms padengti prašoma siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

DR. JUOZO GIRNIAUS paruošta ateiškinioji įsteigė a. a. Prano Dovydaičio monografija bus išleista šio metų pabaigoje. Aukais leidimo išlaidoms padengti prašoma siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

DR. JUOZO GIRNIAUS paruošta ateiškinioji įsteigė a. a. Prano Dovydaičio monografija bus išleista šio metų pabaigoje. Aukais leidimo išlaidoms padengti prašoma siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

DR. JUOZO GIRNIAUS paruošta ateiškinioji įsteigė a. a. Prano Dovydaičio monografija bus išleista šio metų pabaigoje. Aukais leidimo išlaidoms padengti prašoma siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

DR. JUOZO GIRNIAUS paruošta ateiškinioji įsteigė a. a. Prano Dovydaičio monografija bus išleista šio metų pabaigoje. Aukais leidimo išlaidoms padengti prašoma siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

DR. JUOZO GIRNIAUS paruošta ateiškinioji įsteigė a. a. Prano Dovydaičio monografija bus išleista šio metų pabaigoje. Aukais leidimo išlaidoms padengti prašoma siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

DR. JUOZO GIRNIAUS paruošta ateiškinioji įsteigė a. a. Prano Dovydaičio monografija bus išleista šio metų pabaigoje. Aukais leidimo išlaidoms padengti prašoma siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

DR. JUOZO GIRNIAUS paruošta ateiškinioji įsteigė a. a. Prano Dovydaičio monografija bus išleista šio metų pabaigoje. Aukais leidimo išlaidoms padengti prašoma siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

DR. JUOZO GIRNIAUS paruošta ateiškinioji įsteigė a. a. Prano Dovydaičio monografija bus išleista šio metų pabaigoje. Aukais leidimo išlaidoms padengti prašoma siųsti Jonui Zadeikiui, 4162 So. Fairfield Ave., Chicago, Ill. 60632, USA.

OKUPUOTOJ LIETUVŲ

ARCHEOLOGŲ IR ETNOGRAFIŲ

konferencija Lietuvos Mokslių Akademijoje surengė istorijos institutas. Pagrindinė pokalbių tema buvo 1968 ir 1969 m. archeologinių bei etnografinių ekspedicijų darbo rezultatai. Įvadinį žodį apie surinktos medžiagos reikšmę Lietuvos istorijai ir lietuvių kilmės išryškinti tarė prof. dr. J. Jurginis, apžvalginį pranešimą apie archeologinius tyrinėjimus padarė istorijos mokslų dr. R. Kulikauskienė. Pranešimus skaitė šioje konferencijoje dalyvavę archeologai ir etnografai: apie neolito skulptūrą — istorijos mokslų kandidatas R. Rimantienė, apie Obelytės ir Kaukų pilikalnių tyrinėjimus — Vilniaus universiteto docentas, istorijos mokslų kandidatas P. Kulikauskas, apie Lietuvos pilikalnių pastatus — Paminklų Apsaugos Draugijos darbuotojas V. Daudis. Istorijos mokslų kandidatai E. Radzilovaitė, O. Kuncienė, M. Michelbertas ir A. Tautavičius kalbėjo apie Kaščių kapinyno, Pamasio ir Katkuškių pilkalpių, Kybartišės ir Riklikų pilkalpių kasinėjimus bei juose surastą vertingą medžiagą.

SAULIAUS SONDEKIO vadovaujamas Vilniaus filharmonijos kamerinis orkestras pradėjo dvi savaites trukusią koncertų seriją Kubos miestuose. Vilniečiai yra paruošę dvi programas. Pirmąją sudaro S. Prokopenko, D. Sostakovičiaus, lietuvių B. Dvariono, R. Zygaičio, F. Bajoro, esto J. Riasto, armėno S. Asiamaziano kamerinė muzika, antrąją — W. A. Mocarto, A. Vivaldi kūriniai ir A. Bražinsko "Kamerinė simfonija", jaunųjų kompozitorių konkurse Maskvoje laimėjusi pirmą premiją.

MANN MARTEL

REALTOR

2320 Bloor St. W. Tel. RO 2-8255

KINGSWAY, \$12.000 įmokėti, 6 kambarių 3-jų miegamųjų, atskiras, mūrinis, vienaaukštis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Viena atvira skola 10-čiai metų.

ROYAL YORK — BLOOR, 8 kambariai per du aukštus, 4 miegamieji, atskiras, graži plytų namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderniai išbaigtas rūšys su atviru židiniu, didelis kiemas. Viena skola. Už mėnesio galima užimti.

BLOOR — ISLINGTON, arti poezinio traukinio ir krautuvų, 6 kambarių namas, moderni virtuvė ir prausykla, pilnai įrengtas rūšys su patogumais. Dideli kambariai, kaikiurės su kilimais. Didelis sklypas su medžiais.

SWANSEA, \$10.000 įmokėti, viena skola, 6 kambarių, atskiras mūrinis namas su garažu ir privačiu įvažiavimu. Moderni virtuvė. Viena atvira skola.

JANE — ANNETTE, \$27.900 prašoma kaina už 6 kambarių, atskira.

mūrinį namą su garažu ir privačiu įvažiavimu. Gražūs kambariai, kaikiurės su kilimais, moderni virtuvė. Arti krautuvų ir susisiekimas.

BABY POINT, \$2.500 įmokėti, mūrinis, 6 kambarių namas su ištvirtu įvažiavimu ir garažu. Didelė, moderni virtuvė. Tuojau galima užimti. Arti krautuvų ir susisiekimo.

BLOOR — JANE, modernus 10 kambarių dvibutis (duplex) su privačiu įvažiavimu ir dvigubu šildymo garažu. Vandenių-alyva šildymas. 2 modernios prausyklos ir virtuvės. Gražus sklypas ir puikus vaizdas, ant upės kranto. Prašo \$20.000 įmokėti; viena atvira skola 10 metų. Reta proga.

BATHURST — LAWRENCE, 6 modernūs butai su balkonais ir visais patogumais 4—6 kambarių didumo. Mėnesinė nuoma \$1.135. Arti krautuvų ir susisiekimo. Viena skola iš 6%. Prašo įmokėti bent \$40.000.

B. SAKALAS

Darbo telef. RO. 2-8255

Namų telef. 766-8479

P.S. Jeigu karta nerastumėte šiam skelbime su tinkamo namo ar biznio, tuojau skambinkite mums pasitiraudami ką mes turime naujo, nes mes gauname kas dieną naujų nurodymų.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 COLLEGE ST., TORONTO 4, TEL. 532-3400

Kasos valandos:

Pirmad., ... 10-3
Antrad., uždaryta
Trečiad., uždaryta
Ketvirtad., ... 10-3
ir 4.30-7
Penktad., ... 10-3
ir 4.30-8
Šeštad., ... 9-12
Sekmad., ... 9.30-1

MOKA:

už term. indėlius 3 metams.....8%
už term. indėlius 2 metams.....7¼%
už term. indėlius 1 metams.....7%
už depozitus-čekius s-tas.....5½%
už šėrus 1969 m. išmokėta.....6%

DUODA PASKOLAS:

asmenines — iki \$10.000.....9%
nekiln. turto — iki \$30.000.....8½%

Nemokamas visų narių gyvybės draudimas pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų — iki \$10.000. Parduoama American Express kelionių čekius ir International Money Order — pinigines perlaides. Priimame mokėjimus už nekiln. turto, telefonų, elektros, vandenį ir dujas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SAŽINGAS PATARNAVIMAS LIETUVIAMS

PROGRESS REAL ESTATE LTD.

REALTOR

1072 Bloor Str. W. Tel. 534-9286

GRIMSBY — NIAGAROS PUS., netoli miesto, parduodamas 10 akrų žemės sklypas. Gera investicija, prašoma kaina tik \$8.900.

BLOOR — DUNDAS, tik \$4.000 įmokėti, mūrinis, 6 kambariai, 2 prausyklos, garažas. Skola iš 7½%.

SWANSEA — JANE, atskiras, graži plytų, 6 šviesūs kambariai, vandenių-alyva šildymas. Arti susisiekimo ir krautuvų. Garažas su privačiu įvažiavimu. Įmokėti \$8.000, lengvos išmokėjimo sąlygos.

BLOOR — RUNNYMEDE, 7 dideli ir gražūs kambariai, moderniai įrengtas ir skoningai išdekoruotas. Didelis kiemas, platus šoninis įvažiavimas, garažas. Įmokėti \$10-12.000, skola iš 8½%.

JANE — BABY POINT, \$10.000 įmokėti, 7 kambariai per du aukštus. Vandenių-alyva šildymas, šoninis įvažiavimas, garažas. Graži vieta, arti krautuvų ir susisiekimo.

MIMICO — PRIMROSE AVE., mūrinis, 11 kambarių dvibutis (duplex), įrengtas rūšys su atskira vonia ir prausykla. Privatus įvažiavimas. Dvigubas garažas. Įmokėti \$12.000, prašo tik \$37.500. Vertas dėmesio pirkinys.

S. JOKUBAITIS

REIKALINGI NAMAI PARDAVIMUI

Tel. 534-9286 — namų: 537-2869

JIESKOTE GERŲ EUROPIETISKŲ DESRŲ — KUMPIŲ — SVIEŽIOS MĖSOS — IMPORTUOTŲ SKANUMYNŲ? visa tai rasite tik

tip-top MEATS

delicatessen

krautuvėse

SEKITE SAVAITGALIŲ SPECIALIUS PIRKIMUS!

1727 Bloor St. West (Prieš Keele St. požeminio stotį)
Yorkdale Shopping Centre ir nuo rugpjūčio mėn. —
Fairview Mall (Don Mills ir Sheppard)

F. SENKUS REAL ESTATE

1997 Dundas St. W. . Tel. 533-4414

Extra Realty Ltd.

758 DOVERCOURT RD., TORONTO 4. TEL. LE 1-1161

SWANSEA, \$20.000 įmokėti, atskiras mūrinis 2-jų butų, 6 metų senumo, modernus pastatas. Užbaigtas rūšys, trys modernios virtuvės, trys keturių gabalų prausyklos, garažas, privatus įvažiavimas. Gražus dekoratyvinis kiemas. Prašoma kaina \$50.000; viena atvira skola.

JANE — DUNDAS, \$80.000 įmokėti, mūrinis, graži plytų, 29 butų liuksusinis pastatas, po 2 miegamus su balkonais butai, garažai. Gražus pastatas ir vieta. Pajamų per metus \$63.000, išlaidų \$14.500. Kaina už butą — apie \$13.000.

RONCESVALLES, prie Sv. Juozapo ligoninės, \$8—10.000 įmokėti, mūrinis, atskiras, 7 kambariai per 2 aukštus, moderni virtuvė, garažas, šoninis įvažiavimas; prašoma kaina \$25.900.

BLOOR — RUNNYMEDE, \$10.000 įmokėti, mūrinis 12 kambarių dvibutis (duplexas), 2 rūšiai, 2 mūriniai garažai, privatus 9 pėdų įvažiavimas. Kaina: \$38.900.

J. KUDABA

Toronto Real Estate Boards narys.

LE 1-1161, namų 783-2105

Atkelta iš 1-mo psl.

cijoje. Kalbėdamas apie Azijos politines problemas, jis tada pasisakė už Amerikos vyrvimą šiame kontinente. Premjero P. E. Trudeau nuomone, amerikiečiams pasitraukus, čia įsigalėtų komunistinė Kinija arba Japonija, o Azija dar nėra užmiršusi japonų okupacijos II D. karo metais. Šią pastabą japonų spauda praleido negirdomis, apie ją neužsiminė ir demokratiniams pagrindais sudaryta dabartinė Japonijos vyriausybė.

Toronto akcijų biržos surengtoje konferencijoje ekonominio augimo klausimais dalyvavo buvęs V. Vokietijos kancleris Ludwig Erhart, daugelio laikomas iš griuvėsių prisikėlusiu V. Vokietijos ekonominio atkūtimu tėvu. Savo pranešime jis sakė: šiuo metu dar nematysime depresijos pavojaus pasauliui, bet infliacija galinti privesti prie kolektyvinės sistemos, kuri palaidotų laisvą iniciatyvą. L. Erhart pilnai pritaria Kanados premjero P. E. Trudeau kovai su infliacija panaudotoms priemonėms, nors jos yra padidinusios bedarbių skaičių. Pasak jo, Kanados vyriausybė negali būti abejinga, kai krašto gamyba ir paslaugos per metus paauoga 9%, o infliacija ši prieaugį sumažina iki 4%. Jeigu V. Vokietijoje būtų panaši būklė, L. Erhartas nesidrovėtų imtis premjero P. E. Trudeau šiuo metu naudojamų metodų, nors jis skaudus vietiniams gyventojams ir susilaukia nemažos opozicijos.

Dvikalbio švietimo klausimais Otavoje tarėsi valstybės sekret. G. Pelletier su provinciniais švietimo ministrais. Posėdžiuiose nedalyvavo Britų Kolumbijos ir Newfoundlando atstovai. Pasitarimai lietuvių nutatytą \$50 milijonų metinį papildą dvikal-

bio švietimo reikalams. Didžioji dalis teks Ontario ir Kvebeko provincijoms. Ontario vyriausybė gaus \$10-12 milijonų prancūzų kalbos dėstyvių angliškose mokyklose, o Kvebekui bus duota apie \$25 milijonus angliškai kalbantiems kvebekiečiams mokytį prancūzų kalbos. Sekret. G. Pelletier taipgi pabrėžė, kad dvikalbis švietimas turi ilgalaikį planą. Dabar yra sunku numatyti jo tikrąsias išlaidas, nes nėra žinomas mokinių ir studentų skaičius, bet Otava sekančioms ketveriems metams jau yra numatiusi \$200-300 milijonų sumą. Galimas dalykas, ją teks padidinti.

Speciali komisija Halifakse tiria Kanados pakrantes nafta užuodijusio tanklaivio "Arrow" nelaimės priežastis. Jo kapitonas G. Anatsobolas kaltė dėl užplaukimo ant uolos suvertė radaro gedimui, per du mėnesius nesutaisytam gilumos matuokliui ir blogam kompasui. Šis laivas yra graikų multimilijonieriaus A. Onassio nuosavybė. Toronto dienraštis "Star" šia proga vedamajame apskaičiuoja, kad nuo 1968 m. A. Onassis savo žmonai Jackie, buvusiai Kennedynei, kas savaitę yra išleisęs po \$384.645. Vien tik brangakmeniai jam kainavo \$5 milijonus, nauja vila — \$1.600.000, butai viešbučiuose ir penkių namų išlaikymas — \$2 milijonus, minėtųjų pastatų perdekoravimui — \$1 milijoną. Vedamajai laikraštis baigia kandžia pastaba: "Mums nesinorėtų kišti nosies į pono Onassio arabiškas naktis, bet dėl Kanados pakrančių gerovės turime jam priminti, kad būtų geriau, jeigu jis truputį mažiau pinigų išleistų žmonos sąskaiton ir daugiau skirtų savo laivų remontui bei jų priežiūrai."

SPORTAS

SPORTAS VISUR

Pasaulines krepšinio pirmenybes Jugoslavijoje laimėjo jugoslaviai. Į baigiamą grupę pateko jugoslaviai, rusai, amerikiečiai, čekai, brazilai, urugvajiečiai ir italai. Jugoslaviai šių rinkinių kovose tepralaimėjo rusams 87:72 pirmą kartą tapo pasaulio meisterais. Antroje vietoje liko brazilai su 4 laimėjimais ir 2 pralaimėjimais. Trečią vietą su 3 pergalėmis santykiu dalijose JAV, Sov. Sąjunga ir Italija. Kanada paguodos ratė įveikė Egiptą 106:80 ir laimėjo X v. P. Korėją nugalėjo Australiją 92:79.

Automobilių lenktynės Londonas — Mexico City laimėjo suomis H. Mikkola, pasiekęs baigė viena valanda ir 18 min. anksčiau nei II v. laimėtojas anglas Brian Culcheth. III v. atiteko suomiui R. Aaltonen. I ir III v. laimėtojai keliavo Fordo automobiliais, II — Triumph. Moterų lenktynėse I v. laimėjo anglė R. Smith, kuri bendrosiose lenktynėse laimėjo X v. Lenktynės pradėjo 97 automobiliai ir tik 26 pasiekė tikslą. Iš viso nukeliuota 16.000 mylių ir aplankyta 22 valstybės. Daug automobilių apsigvertė ir turėjo pasitraukti iš lenktynių. Vienoje katastrofoje užsimušė prancūzas Ido Marang. Salvatore rusų automobiliai buvo apmėtyti akmenimis ir turėjo tęsti lenktynes išdažytais langais.

MEKSIKA — SOV. SĄJUNGA futbolo rungtynėmis pradėtas vienas svarbiausių sportinių įvykių. Jam ruošėsi 16 rinkinių. Dalyviai suskirstyti į 4 grupes po 4 dalyvius, kurių du pirmieji pateks į baigiamą grupę. I grupėje žaidžia Sov. Sąjunga, Meksika, Belgija ir Salvadoras. II — Urugvajus, Italija, Švedija, Izraelis; III — Anglija, Brazilija, Čekoslovakija; IV — V. Vokietija, Peru, Bulgarija, Marokas. Birželio 21 d. Aetketo stadione po 31 rungtynių susitiks du varžovai, kurių vienas taps pasaulio meistriu. Meksika ir Sov. Sąjunga pirmąsias pasaulio futbolo pirmenybių rungtynes sužaidė lygiomis 0:0.

SPORTAS LIETUVOJE

Pabaltijo taurės jaunųjų tinklinio varžybos įvyko Minske. Dalyvavo lietuvių, latvių estų ir gudų tinklininkai. Lietuvaitės laimėjo I v., jaunieji

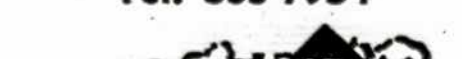
Turner & Porter

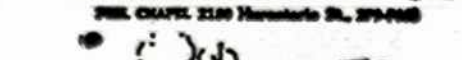
laidotuvių namai

436 Roncesvalles Ave,

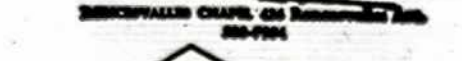
Toronto 3, Ont.

Tel. 533-7954

Studentų žinios

Sudaryta nauja valdyba: pirm. Eugenijus Sičūnas, vicepirm. Žibutė Gvildytė, id. Eimis Ramas, sekret. Rūta Liutimaitė, parengimų vadovė Birutė Dilkutė, fotografas Ant. Zadorauskas.

Finis semestris — mokslo metų užbaigimas įvyks birželio 5, penktadienį, 7.30 v.v., Sv. Jono Kr. par. salėje, 941 Dundas St. W., Toronto 3, Ont. Šiame linksname pobūvyje kviečiami dalyvauti visi studentai. Pagerbime šiais metais baigusius augstąsias mokyklas-universitetus, kolegijas ir t. t. Bus vaišės, pokštelių muzika, šokiai, smagi nuotaika. Čia rasite daug naujų draugų ir draugių. Ta proga bus aptarti įvairūs studentų reikalai. Ateikite visi!

Anglų spaudoje yra skelbiami sąrašai baigusiu augstąsias mokyklas. Juose yra ir lietuvių pavardžių.

Ateitininkų žinios

Moksleivių Ateitininkų Sąjungos centro valdybos rinkimai įvyks Dainavoje vyr. moksleivių stovyklos metu. Viena stovyklos diena bus skirta suvažiavimui. Dabartinę valdybą sudarė Toronto studentai. Naujojo valdybą pasiryžusios kandidatuoti dvi grupės: viena Nijorko, kita — Toronto. Torontieškių grupę sudarė: Eug. Girdauskas, V. Kuprevičiūtė, A. Kuolas, Alg. Cepas ir R. Puteris. Atrodo, kad bus įdomūs rinkimai.

Keturi Toronto studentai ateitininkai šiais metais baigė universitetą: Reg. Kryžanauskaitė, R. Petrasukas, Alg. Stankus ir Alg. Puteris.

Studentų ateitininkų ideologiniuose kursuose Dainavoje praėjusį savaitgalį iš Toronto dalyvavo 10 studentų.

Nepamirškime, kad artėja stovyklos ir jau laikas registruotis. Vyr. moksleivių stovykla Dainavoje prasidės birželio 21 d. Wasagoje — liepos 26 d.

Lietuviškos knygos Otavos bibliotekai renkamos ateinantį sekmadienį abiejose parapijose po visų pamaldų. Kas turi ir gali paaukoti įvairių lietuviškų knygų, prašomi atnešti. Padėkime studentams, įsiekiantiems darbo. Šią vasarą yra ypą sunku gauti darbus. Visų pareiga turėtų būti padėti lietuviams studentams. Du studentai, turį praktikos namų daryme, įsiekio darbo. Prašoma skambinti 533-0342.

Skautų veikla

● Gegužės 24 d. "Satrijos" tunto vyr. skautės ir gintarės kandidatės kartu su skautais vyčiaiais kandidatais iškylo dail. J. Bakio ūkyje prie Boltono. Malonūs šeimininkai pavaišino skautus-tes ir aprodė dirbtuve. Dail. J. Bakis pasiūkino kaikiuriuos kūrinius. Skautai-tes už viską jiems dėkoja. Iškylo vadovavo s. M. Vasilaušienė, talkinau vadovų-vių.

● Gegužės 30-31 d. skautų vyčių įžodį davė šie "Rambynio" tunto skautai: I. Baltakys, G. Kalinauskas, D. Marijošius, R. Marijošius, L. Saplys, A. Simonavičius ir A. Valiūnas. Tėvūnais buvo ps. Dr. A. Dailydė, sk. v. Kasperavičius, sk. v. P. Kudreikis, s. v. v. sl. M. Gvildytė, s. v. v. sl. M. Rusina, ps. P. Regina ir sk. v. A. Kobelskis. Sveikinimai į vyčių eiles atėjusiems broliams. Įžodį pravedė v. s. C. Senkevičius ir s. L. Kalinauskas.

● Gegužės 31 d. Sv. Jono lietuvių kapinių dešimtmečio sukakties iškilmingose pamaldose dalyvavo "Satrijos" tunto kanklininkės — paskambino "Marija, Marija" ir "Lietuva brangi". Pamoksle kun. kleb. P. Ažubalis kanklininkės pristatė kaip a.a. Stepo Kairio testamentą vykdytojas.

● Birželio 6-7 d. Romuvos komitetas kviečia išvykoti į Romuvą visus ir visas stovyklavietės atidarymo progą. Vaziuojantieji prašomi paskambinti A. Vasilaušui tel. CL 1-5126 arba K. Butirai, tel. 233-9917.

● Romuvai dar trūksta šeiminkų. Stovykla prasidės liepos 18 d. Registracija vienetoje jau vykdoma. Registracijos lapai su registracijos mokesčiu persiuntiami s. M. Stanionienėi, 19 Glen Belle Cres., tel. RU 1-7861 iki liepos 1 d. C. S.

FRANK BARAUSKAS

REAL ESTATE BROKER

3828 BLOOR ST. W. ISLINGTON

\$39.500 PILNA KAINA

už 4-rių miegamųjų beveik nauja namą. Priekis — vienaaukštis, galas — 2 aukštų. Gražiai užbaigtas didelis poilsio kambarys ir vaikų žaidimo kambarys. Savininkai išvažiuoja iš Toronto. Šiuras vakaruose. Ypatingai geras pirkinys.

NAUJAS DVIBUTIS

vos 5-kių metų senumo. Labai dideli du butai po 4 miegamuosius, didelis salonas, valgomasis, didelis virtuvė. Du garažai. Didelis kiemas. Saurės vakarų Toronte, prie autobusų linijos, vedančios į Islington poezinį traukinį. Lengvas finansavimas.

PRIVATUMAS IR RAMEYBE

Turime gerą pasirinkimą sklypų ir mažų ūkių Albion kalnuose prie Boltono arba prie Orangevilių. Dabar yra pats geriausias laikas įsigyti užmiečio nuosavybę, kurios vertė visados didės.

IESKOME NAMŲ

Kaip ir augščiau minėti pavyzdžiai rodo, visuomet turime gerų pirkinį. Tačiau mūsų gausiai klientūrai reikalingas nuolatinis naujų nuosavybių pasirinkimas. Skambinti Pr. Barauskui 231-2661; 231-6226

AL GARBENS

REAL ESTATE

Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Boards narys.

Telefonai: LE. 6-2738

1611 Bloor St. W.

LE. 6-2664

Toronto, Ontario

SWANSEA — BLOOR, apie \$4000 įmokėti, atskiras 6 kambarių namas, platus privatus įvažiavimas, netoli Bloor, prašoma kaina \$27.500.

PALIKIMAS — DVIBUTIS (DUPEKAS), pilna kaina \$24.00, moderniškos virtuvės bei prausyklos, garažas.

ORIGINALUS TRIBUTIS, pilna kaina \$36.000 su maždaug \$10.000 įmokėjimu, atvira skola, puiki investicija.

JANE — ANNETTE, apie \$5000 įmokėti, atskiras 6 kambarių namas, garažas su privačiu įvažiavimu, neaugsta kaina, idealus vienos šeimos namas.

BLOOR — RUNNYMEDE, apie \$10.000 įmokėti, gražus 8 kambarių per du aukštus atskiras namas, balkonas; garažas su privačiu įvažiavimu, greitas užėjimas, puiki vieta.

INDIAN RD. — BLOOR, 10 kambarių per du aukštus atskiras platus namas, gražus didžiulis sklypas apie 200 pėdų gylio, dvigubas garažas su su laiku gali pirkti apartamentams; sklypas maždaug 9000 kvadratinį pėdų.

JANE — BLOOR, apie \$6000 įmokėti 7 kambarių atskiras namas, 2 prausyklos, 2 virtuvės, naujas vandens alyvos šildymas; garažas, tinka nuomojimui.

SWANSEA, gražus didžiulis 7 kambarių vienaaukštis ("Split level"), puikiai užbaigtas rūšys, vos keleto metų senumo. Dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

Al. Garbenis, ARBA Pr. Kerberis,

namų tel. HU 9-1543 namų tel. LE 5-1584

Mūsų tikslas visų pirmausia pasitarnauti savo tautiečiams.

Taupyk ir skolinkis

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA IMA

5½% už depozitus 8% už asm. paskolas

6% už šėrus (numatoma)

7% už 1 m. term. dep. 8% už mortgicijus

7¼% už 2 m. term. dep.

Kapitalas virš trijų su puse milijonų dolerių

ASM. PASKOLAS duodame iki \$5.000 ir MORTGICIJUS pagal valdžios nustatytą normą — 66% įkainoto turto.

VISŲ NARIŲ GYVYBE apdrausta santaupu dydys, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$5.000.

KASOS VALANDOS: kasdien nuo 10 val. iki 3 val. p. p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p. p. (liepos ir rugpjūčio mėn. Šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1129 Dundas Street West, Toronto 3, Ontario. Telefonas LE 2-8723

A. J. MORKIS

REAL ESTATE & MORTGAGE BROKER

PELNINGAS PINIGŲ INVESTAVIMAS

DUNDAS — DUPONT, \$4.000 įmokėti, 6 dideli ir šviesūs kambariai, 2 modernios virtuvės, moderni krosnis, rūšys — tinkamas ekstra kambariams ar poilsio kambariui; 8 metų skola; prašoma \$22.900.

\$15.000 ĮMOKĖTI, 4 šeimų atskiras apartamentinis namas, plytinis, vandenių šildomas, apie 18 metų senumo; viena skola; 2 poilsio kambariai gali būti perdirbti į ekstra butą. Savininkas turi parduoti, nes statosi sau kitą namą.

COLLEGE — DUFFERIN, \$10.000 įmokėti, plytinis atskiras namas, vandenių šildomas, 3 virtuvės, 2 prausyklos, 10 kambarių, garažas, viena skola.

YONGE — LAWRENCE, \$8.000 įmokėti, atskiras plytinis 6 kambarių namas, tinka dviem šeimoms, 2 virtuvės, 2 prausyklos, vandenių šildomas, poilsio kambarys, šoninis įvažiavimas, garažas.

MIMICO, \$4.000 įmokėti, plytinis vienaaukštis (bungalow), vandenių šildomas, viena skola; prašoma \$17.900.

1082 BLOOR St. W

**BALIO MASKELIŲ
DRAUDOS ĮSTAIGA**

Tel. 251-4864

Namų tel. 277-0814

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA — LUA NARYS

Ilgametė patirtis — įvairių draudos b-vių atstovybė

ALFA RADIO & TVPARDUODAM IR TAISOM TV IR RADIO APARATUS • STATOM
IR TAISOM ANTENAS • DIDELIS PASIRINKIMAS LIETUVISKŲ
PLOKSTELIŲ.

672 Lansdowne Ave.,

Tel. 531-6165

Dirbtuvė

NAUJAS SKYRIUS:

295 Roncesvalles Ave.,

Tel. 536-1373

Atidaryta: Kasdien 9-6 val.

Ket. ir penkt. 9-9 val.

ĮVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS!Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir
S.S.S.R. PAPRASTU BEI ORO PAŠTU

DOVANOS BE MUITO:

Motociklai, automobiliai, auto-
mobiliams motorai, skalbiamosios
mašinos, siuvamosios mašinos,
televizijos ir radio priimtuvai,
šaldytuvai ir t.t.Norint pasiūti automobilį, prašome pirma pasiteirauti, nes automo-
bilių skaičius yra ribotas.• Be to siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius
iki 19% svarų gryno svorio.

• Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.

• Gyvena ne Toronto, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsa-
kymus siųsti mūsų paštu ar ekspreisu. Apmokėsite gavę mūsų
pranešimą.

• Sąžiningai ir greitai patarnaujame.

Prieš pradedant ruošti siuntinį prašome rasti laiko ir pasiteirauti
kiek ko galima vienam siuntinyje siųsti, nes nuo 1969 m. spalio mėn.
daiktų ir ypač medžiagų kiekių yra sumažinti. Be to, jei turima ne-
aiškumų, prašome klausyti, telefonuoti bei rašyti — mielai paaiškin-
sime ir duosime patarimą.• Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarnauti
ateityje.

DARBO VALANDOS:

pirmadieniais — penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vakaro;

šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 5 val. p. p.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

Savininkai A. ir S. KALUZA

**LIETUVIAI STALIAI
maloniai kviečia**aplankyti jų dirbtuvę ir susipažinti
su gaminių kokybe ir kainomis

2160 DUNDAS Street West • Tel. LE 2-2289

ARO CUSTOM WOOD PRODUCTS CO.

K. Striaupis Res. tel. LE 6-5363

A & B TAILORS

Sav. A. B. BERESNEVIČIUS

343 Roncesvalles Ave., Toronto 3

Tel. 531-1432

VYRIŠKŲ IR JAUNIMO

MODERNIŲ DRABUŽIŲ KRAUTUVĖ

**UŽSAKYKITE TIK PER
DOMESTIC FUEL OIL CO. LTD.**

NAMAMS ŠILDYTI ALYVĄ

C. (Chuck) ROE tel. įstg. 255-3900 Atst. St. Prakapas

Sales Manager namų 741-9065 tel. 767-9088

Nemokamas krosnių išvalymas.

Greitas, sąžiningas patarnavimas dieną ir naktį.

Firchuk Textiles Ltd. Siuntiniai į Europą

Pagrindinė įstaiga: 670 Queen St. W., Toronto 3, Ont. Tel. EM 4-5036.

Hamiltono skyrius:

293 Ottawa St. N., Hamilton, Ont. Tel. 549-2005

Čia gausite tekstilės gaminius pigiausiomis kainomis;

didelis pasirinkimas skarelių, megztinių ir kitų dalykų,

kurios gavybės ir draugai Europoje tikrai džiaugsis.

P. T. SERVICE CENTRE (Buvo — A. P. Garage)

5320 DUNDAS ST. W., ISLINGTON (priešais Canadian Tire)

Kviečiame visus klientus aplankyti mūsų naują garažą ir gazolino stotį.

Gazolinas, tepalai, padangos, baterijos ir visi automobilių remontai.

Darbas atliekamas kuo sąžiningiausiai. Garantuoti naujos dalys, geras

patarnavimas, nuosavas vilkikas ir t. t.

Savininkai: Antanas Paškevičius ir Juozas Tamošiūnas,

oficialiai pripažinti mechanikai

Telefonas 239-6601. DARBO VALANDOS — nuo 7 v.r. iki 8 v.v.

KOVA CONSTRUCTION COMPANY LIMITED

ATLIEKA VISUS STATYBOS DARBUS.

Stato naujus namus, įmones,

garažus pagal sutartis.

Remontuoja senus namus.

IRENGIA: virtuves, prausyklas,

šeimos ir žaidimų kambarius,

židinius ir t.t.

Skambinti: Andrius Tamošaitis,

telefonas 278-1972

Visų rūšių automobilių išorės
(body) taisymas, mechaniniai
darbai ir automatinės transmisijos

DUNDAS AUTO BODY

MAX KANE AUTO BODY

Darbas sąžiningas ir garantuotas

Lietuvius aptarnauja Jonas Jurenas

430 BATHURST ST.

Tel. WA 1-3225 arba WA 4-1001

BALTIC MOVERS

VISŲ RŪŠIŲ PERVEŽIMAS

BALDAI IR KT.

Vežamas turtas pilnai apdraustas

Skambinti tel. LE 4-1403

30 Dewson St., Toronto, Ont.

SKAITYTOJAI PASISAKO

BIRŽELIO TRYLIKTOJI

Ir labai skausminga kūne žaizda
užgyja ir esti lengvai pamirštama.
Bet miręs žmogus pasilikusių yra
vis prisimenamas, o jo mirties meti-
nių proga kapas puošiamas gėlėmis,
susikaupia maldos namuose ir
pan. Ar mes galime lengva širdimi
pamiršti tuos tūkstančius nekaltų lie-
tuvų, kurie buvo ištremti į šaltą Si-
birą lėtai mirti? Kas ir kada pa-
sodins ant jų kapo amžinai žaliuojan-
čios rūtos šakelę? Nei mes, nei tė-
vynėje pavergtas lietuvis negali pa-
siekti jų kapo. Bet mes turime laisvę
šaukti visam pasauliui, kad dar ir
šiandien šie patys raudonosios sli-
bišs siekia savo užsibrėžto tikslo įva-
riomis priemonėmis. Jis siekia žmo-
gų suniektinti dvasiškai, paskiau ir
fiziškai. Kur bebūtume ir kiek mūsų
bebūtų, eikime su savo skundu į gat-
ves, eikime per kitataučių maldos na-
mus ir skelbime kovą žmonių ir
religijos pavergejiui. Prisimindami
tragiškus birželio įvykius, negalime
pasitenkinti vienu tik trafaretinė pa-
skaitė. Mums niekas čia nedraudžia
viešai demonstruoti, kabinti gedulo
vėliavų prie miesto rotušių ir pan.
Tad drauge su kitomis tautinėmis
grupėmis skelbime kovą mūsų kras-
to pavergejiui. O. Z.

SVIETIMO ISTORIJA

„Lietuvių švietimas Vokietijoje
1940–1950“, paruoštas istoriko V.
Lilevičiaus, atrodo, turėtų apimti vi-
sas to laiko lietuviškas mokyklas. De-
ja, kai kurios mokyklos Vokietijoje
yra plačiau paminėtos Lietuvių En-
ciklopedijoje, bet visiškai išleistas
šioje knygoje, pvz. Neumenerio,
nors mokyklos žinios buvo pasiūstos
Pasaulio Lietuvių Archyvu, kuriam
vadovauja tas pats asmuo, o taip pat
ir vienai mokytojai, kuri ankščiau
rinko medžiagą apie tremties mokyk-
las. Kiti pasigedo Uchtes pradžios
mokyklos aprašymo. Matyt, kad lei-
diny yra nepilnas, o turėtų būti su-
rinkta medžiaga iš buvusių mokyklų
inspektorių ar kitų šaltinių, jei nori-
ma aprašyti pilną švietimo tinklą.

V. Matis

AR NEBŪTO PRASIMINGIAU?

S. m. balandžio pradžioje „Drau-
gas“ paskelbė kelių klevelandiečių
sumanytą pastatyti Ed. Turauskui,
prieš trejus metus mirusiam Pary-

žiuje, paminklą. Jis buvo vienas iš
kelio kelių buvusių URM pareigūnų
atsakingose pareigose mūsų buvusioji
diplomatoj. Iki šio meto Europoje,
apie Amerikose ir Sibire mirę
šie asmenys: J. Aukštuolis, B. K.
Balutis, J. Baltrušaitis, K. Bizauskas,
Vold. Černeckis, Vy. Gylis, K. Grau-
žinis, P. Klimas, O. V. Lubič-Milašius,
L. Natkevičius, J. Savickis, Ign. Sei-
nius, Jurgis Šaulys ir Povilas Zadei-
kis. K. Bizauskas, P. Klimas, Jurgis
Šaulys buvo Nepriklausomybės akto
signatarai. J. Aukštuolis, K. Bizaus-
kas, V. Černeckis ir P. Klimas ar-
ba tiesiog nuo bolševikų rankos už-
vo (K. Bizauskas), arba mirė iškan-
kinti bei netekę sveikatos (P. Kli-
mas). Apie kitus duomenų neturima;
spėjama — juvo Sibiro tremtyje.
Manding, išskirtini Nepriklausomy-
bės akto signatarai ir tremtiniai,
tiesiogiai žuvę už Tėvynę. Didesnė
dalis, kaip E. Turauskas, mirė Euro-
poje amžiaus ar ligų pakirsti. Čika-
gos (Beverly Shores) keliolikos lie-
tuvų iniciatyva miesto parke „Li-
tuanika“ statomas Nepriklausomybės
50-čiui atminti paminklas. Tai puikus
ir kitiems pavyzdys! Atrodo, kad ir
klevelandiečiai prasmingiau, gražiau
padarytų pastatydindami ne vienam
asmeniui, bet vienai visiem buvusiems
Lietuvos atstovams bendrą pamink-
lą. Iš viso nedaug beliko jų: tik du
ar trys. Jeigu visuomenės lėšomis
(renkant aukas) norima statyti pa-
minklą, tai derėtų pastatyti prime-
natį ir kitataučiams, kad lietuviai
moka ir sugeba pagerbti savo tau-
tai dirbusius asmenis, skelbdami tuo
pačiu ir savo krašto vardą.

Dr. P. Mačiulis

TROJOS ARKLYS

1969 m. lapkričio pradžioje suėjo
30 metų, kai į Lietuvą buvo įvestas
Trojos arklys — rusų kariuomenės
įgulos. Labai teisingai tuo laiku dai-
nuo Pupų Dėdė „Vilnius mūsų, o
mes — rusų“.

Lapkričio 1 d. rusų šarvuotųjų pi-
rmieji daliniai įgyjavo į Gaiziūnų
poligoną. Juos teko stebėti visai iš
arti. Rusų kareiviai buvo apren-
ti šiltai, bet atrodė labai išvargę,
nesukutę ir išblyškę. Jų šarvuotieji ne-
sukutę dideli, bet judėjo lėtai ir labai
tarskėdami. Rusai užėmė jiems už-
leistus mūsų poligono štabo trobe-

ČIKAGOS VAIZDAI IR VARGAI

EDVARDAS SULAITIS

AMERIKOJE GIMUSI ir čia jau
30 metų plačiai besireikianti muzi-
kė Alice Stephens-Stepanavičienė bu-
vo pagerbta „Margucio“ surengtame
pobūvyje gegužės 23 dieną Jaunimo
Centre. Susirinko apie 250 žmonių.
Be vakariėnės, buvo akademinių ir
meninė dalis. Invokaciją skaitė mu-
zikas kun. Bruno Markaitis, SJ, o
sveikinimo žodį tarė gen. konsulas
dr. P. Daužvardis. Lietuviškai suka-
tuvininkės dardus apibūdino ilga-
metė Stephens ansamblio narė Jonė
Bobinienė, o angliškai — Josephine
Miliūnė. Taip pat buvo pademonst-
ruota „Margucio“ sukaštutvininkei
pagerbti išleista plokštelė. Vienoje
pusėje yra Alice Stephens ansamb-
lio įdainuotos dainos, o kitoje — su-
kaktutvininkės gyvenimo apybraiža su
atsiliepimais apie muzikės veiklą.
Staigmeną padarė buvusios Alice
Stephens ansamblio narės, kurios
kartu su jaunosiomis „Aidutėmis“ ir
lenku „Lyros“ choro naremis (šiems
vienetams dabar P. Stepanavičienė
vadovauja) lietuviškai atliko 4 dai-
nas.

A. Stephens yra gimusi South
Marcesteryje, Conn., lietuvių tėvų
šeimoje, kurie jauni būdami atvyko
į Ameriką. Ji jaunystėje pasireiškė
kaip gabi deklamuojoja, bet vėliau
palinko į muziką. 1920 m. ji įstojo
į Hartfordo konservatoriją, o persikė-
lusi Čikagon mokėsi muzikos mo-
kykloje ir gavo bakalaurą laipsnį.
Trumpą laiką mokytojoju toje pa-
čioje mokykloje, paskui įsteigė savo
muzikos studiją Archer gatvėje, ku-
rią 1937 m. perkėlė į Čikagos vidur-
miesį. Ji taip pat pasižymėjo ir kaip
dainininkė, kurį laiką dainuodama
„Amateur Opera“ spektakliuose ir
koncertuose įvairiuose miestuose. Jos
svarbiausia veiklos dalis buvo mote-
rų ansamblis, kuris atsirado gana ne-
tikėtai. Tai įvyko 1940 m., kai iš jos
studijos mokinių sudarytas choras
laimejo dienraščio „Tribune“ chorų
varžybose I vietą. Šis laimėjimas va-
dovę paskatino turėti nuolatinį cho-
rą, nesitenkinant tik vieną kartą me-
tuose pasirodantų studijinių chore-
liu. 1944 m. ansamblis turėjo net 33
pasirodymus. 1947 m. buvo išdiršta
duoti koncertą „Orchestra Hall“ sa-
lėje kartu su žinomąja soliste Anna
Kaskas.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVAS,
kuris kovo 14 d. parodė pirmojo lie-
tuviško filmo „Penktoji tautinė su-
vykla“ premjerą, dabar rengia kitus

TRUMPAI IŠ ČIKAGOS. Augst.
lit. mokykla išleido vienuoliktąjį
metraštį — stambiaią knygą „Mėnėsi-
nos keliu“. Jo pristatymas įvyko ge-
gužės 23 d. Jaunimo Centre. — Ge-
gužės 24 d. Jaunimo Centre buvo
muz. Dariaus Lapinsko muzikos stu-
dijos pasirodymas, skirtas Claude De-
bussy kūrybai. — Tautūndystės pa-
roda, kurią rengia ALTA, bus atida-
ryta birželio 13 d. Seraton viešbutyje
ir truks iki birželio 20 d. — Či-
kagos „Lituanikos“ pirmoji futbolo
komanda šeštoje pirmenybių rungti-
nėse gegužės 24 d. Calumet parke
pralaimėjo jugoslavų „Adrijai“ 2:4.
Lietuvių nauda įvairius įmušė: M.
Mikalasaus ir H. Jenigas. Dabar „Li-
tuanika“ turi 3 laimėjimus, 2 pra-
laimėjimus ir 1 lygiąsias; įvairių
santykių — 17:13.

ALL SEASONS TRAVEL AGENCY

323 Lakeshore Rd. East, Port Credit, Ont.

Savininkas V. BAČENAS

- teikia patarimus planuojantiems keliones
- sutvarko rezervacijų, nakvynių ir kitus reikalus
- be atskiro atlyginimo
- agentūros išduoti bilietai galioja visame pasaulyje
- parūpina bilietus keliaujantiems autobusu, traukiniu, laivais, lėktuvais
- parūpina elsmo priemonės ekskursijoms
- patarnauja atskirai giminėms

Skambinti telefonu 278-7261 dienos metu arba vakarais

ŠYPSENOS

Vašingtone ir Maskvoje

Prezidento Eisenhowerio ir
Chruščiovo valdymo metu vie-
nas Vašingtone bedarbis, vargo
spaudžiamas, nuėjo prie Baltų
jų Rūmų, atsisėdo, pasidėjo
gniužtę šiaudų ir kramto juos.
Išėina prez. Eisenhoweris ir nu-
stebės klausia:

— Ko tamta čia sėdi? Ką gi
valgai?— Esu bedarbis, benamis,
vargšas, ką turiu, tą valgau.— Prezidentas išima iš kišenės
pluoštą dolerių, paduoda ir sa-
ko:— Stai, tavo gyvenimo pra-
džiai. Kol tuos išleisi, gal susi-
rasi darbo ir galėsi gyventi.

Žmogus, gavęs pinigų, nuei-
na į smulkę pavalgyti ir, žino-
ma, išgerti. Ten kaip tik tuo
metu agitatorius iš Sovietų Sa-
jungos agituoja žmones važiuoti
į jo kraštą, tvirtina, kad pasta-
rasis greit pereis iš socializmo
į komunizmą ir tada visiems vi-
sko užteks; reikės tik mygtuką
paspausti.

Zmogelis pagalvojo: kol jis
nuvažiuos, Sov. Sąjunga tikriaus-
iai bus perėjusi į komunizmą.
Nutarė važiuoti.

Nuvažiavęs į Maskvą, vaikš-
čiojo kelias dienas — niekas
nieko neduoda, niekur nepri-

ima, net viešbuty vietos nėra,
jokio mygtuko neranda, kurį ga-
lėtų paspausti ir visko gauti, vi-
sur didžiulės eilės. Atsivežti pi-
nigai baigiasi. Kas daryti? Var-
gais negalais susiranda gniužtę
šiaudų, nueina prie Kremliaus
vartų ir atsisėdęs kramto juos.

Išėina pro vartus Chruščiovas

ir sustoja:

— Ko čia sėdi, ką veiki?

— Neturiu nei darbo, nei kur
gyventi, ką turiu, tą valgau.— Kvailas esi, — sako Chruš-
čiovas, — nemoki gyventi, užtat
ir vargšas. Juk dabar yra žolės!Tad valgyk žolę, o šiaudus zie-
mai pasilik.

Klausimo kaina

Skotas restorane užsisako vie-
ną kiaušinių. Pardavėjas klausia,
kaip tą kiaušinių paruošti.— Ar paruošimas atsiliepia į
kainą? — klausia Skotas.

— Ne.

— Tai prašau paruošti kiauši-
nį ant pyrago riekes su kum-
piu.

Žemė tikrai apskrita

Sovietų tyrinėtojai rado nebe-
nuginčijamą įrodymą, kad žemė
tikrai apskrita, nes visi šmeižtai
ir kaltinimai, kuriuos sovietai
per metus metus svaidei į Vaka-
rus, dabar jiems patiems grįž-
ta iš Rytų... Parinko Pr. Alš.

FRANK BARAUSKAS

INSURANCE AGENCY LIMITED

3828 Bloor St. W., Islington, Ontario

231-2661

231-6226

CLEAR-VISION T.V.-Hi-FiTAISOM IR PARDUODAM T.V. ir HiFi
STATOM IR TAISOM T.V. ANTENAS.

532-7733

Sav. R. Stasiulis

1613 Dundas St. W.

780 Queen St. W.

prie Gore Vale

Tel. EM. 4-7994

ART'S PHOTO STUDIO

Vestuvinės nuotraukos

Meniškos vaikų nuotraukos

Portretai ir kt.

DUFFERIN RADIO and TV

SALES AND SERVICE

Taisomi televizijos, Hi-Fi ir radio aparatai. Paruošiamos
lentos ir baterijos. Priėmimo specialistas su ilga praktika.

1000 College St., • LE. 1-3074 • Sav. P. Urbailis

VISŲ RŪŠIŲ MECHANINIS AUTOMASINŲ TAISYMAS, kvalifi-

kuoti mechanikai, sąžiningas ir greitas patarnavimas lietuviams.

296 BROCK AVE.

Bloor Autorite Garage (tarp Dundas ir College)

Sav. FRANK PETIT Tel. 531-1305

DR. E. ZUBRIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

1577 BLOOR ST. WEST

(prie Dundas)

Telefonas LE. 2-4108

DR. V. J. MEILUVIENĖ

DANTŲ GYDYTOJA

184 ELLIS AVE

(prie Queensway)

Tel. 762-1009.

Priima pacientus pagal

susitarimą.

DR. N. NOVOSICKIS

dantų gydytojas

794 BATHURST ST.

(kampas Bloor & Bathurst)

Tel. 534-3370

Priima pacientus iš anksto susitarus

PLUMBING and HEATING

J. LISAUSKAS,

VALDŽIOS PRIPAŽINTAS PLOMBERIS,

ATLIEKA ĮVAIRIUS VAMZDŲ IR

APSIDYMO DARBUS.

Darbas sąžiningas ir nebrangus.

148 Westminster Ave., Toronto

Metro Lic. PH. 136. Tel. LE 2-5191

SVEIKATA

YRA TURTAS!

TIKRAS, NATURALUS,

NEPASTERIZUOTAS

Sv. Jono Kr. par. žinios

Nuo šio sekmadienio, birželio 7, pradėdamos pamaldos Springhurst Gerojo Ganytojo stovyklavietėje 11 val. Prašoma įsijungti visus į atskirus ir tradicinius giesmių giedojimą.

Parapijos bažnyčioje vasaros metu pamaldos 10 ir 11 val.

Sį penktadienį, pirmąjį birželio mėnesio, pamaldos 7.30 v. ir 8 v. ryto, 7.30 v. vakaro.

Mirus a.a. Antanui Balniui, velionies žmonai Teresei Balnienei ir visiems šeimos artimiesiems nuosirdi užuojauta.

Sį šeštadienį, 9 v.r., pamaldos už a.a. Veroniką Steponaitienę, velionės vienerių metų mirties sukaktį prisimenant.

Sį sekmadienį 10 v. Mišios už a.a. Bonifacą Barskietį, 11 v. — už Juozą Siminavičių. Springhurst 11 val. Mišios už a.a. Mariją Aušrotienę.

Susituokė: dr. Romas Staškevičius ir Dalia Girčiūtė.

Pakrikštyta: Vanda Ona Chojnacka.

Lietuvių kapinių įsisteigimo dešimtmetis paminėtas gegužės 31 d. Kapinėse atlaikytos koncelebracinės Mišios (kun. P. Azubalis, kun. P. Barius, OFM, kun. J. Staškevičius). Pamoksle kun. P. Azubalis kreipėsi į geradarius, kviesdamas padovanoti kapinių koplyčią varpą, grotinius vartus, prašė nedaryti metalinių ar akmeninių rėmų apie kapus, nes labai apsunkina kapinių tvarkymą. Giedojimo jungtinis "Varpo" ir Sv. Jono Kr. par. choras, vad. S. Gailevičius. "Satrijos" tunto kanklininkės atliko dvi giesmes. J. Matulionis tarė iškilnių užbaigos, žodį, o 2000 susirinkusių sugiedojo Lietuvos himną. Su vėliavomis dalyvavo abiejų parapijų kat. moterų skyriai, ateitininkai ir skautai. Lietuvos kankinių garbei prie altoriaus organizacijos padėjo gėlių. Rinkliavą Laisvės paminklui užbaigti padarė KLB Toronto apyl. valdyba. Tvarka rūpinosi šaulių kuopos atstovai, vad. S. Jokubaitis. Iškilinėse dalyvavo keletas tautiečių iš Hamiltono, Otavos, Montrealio, Čikagos ir kt.

Laisvės paminklas lietuvių kapinėse dar neužbaigtas. Dail. R. Astrauskas gamina pagrindinio langų vitražą ir išorinės sienos skulptūrą. Grotinii vartų projektą, paruošė dail. T. Valiauskas, vykdė dail. J. Bakio studija.

Doma ir Janina Kunaite su motina grįžo iš Floridos, kur kasmet praleidžia žiemą savo namuose saulėtoje Floridoje. Vasarą jos gyvena savo vasarnamyje Springhurst.

VIENTELE KANADOS VALDZIOS REGISTRUOTA NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA. Įvairūs natūralūs gydymo būdai — masažai, gydomieji judesiai, elektronika, įvairūs spinduliai, garai. B. NAUJALIS, R.M. N.P. R.N.A. natūralaus gydymo specialistas. 460 Roncesvalles Ave., Toronto 154, Ont. Tel. LE 3-8008.

WASAGOJ (Springhurst) išnuomojamas kambarys. Tel. 769-3050; skambinti po 5 v. p. p.

ISNUOMOJAMI du kambariai ir virtuvė II auge. Skambinti betkurio laiku 532-9212.

ISNUOMOJAMI du kambariai ir virtuvė arba viešas kambarys ir virtuvė. Kreiptis po 6 v. v. tel. 533-7623.

100 AKRU Sunnidae valsiuje 1 mylia nuo 26 kelio, 7 mylios į Wasagos paplūdimį. Šaltinis ir tvenkinys. Gera vieta motorinėm rogėm pasivažinėti. Kaina \$9.500. Skambinti Barrie 728-2130, Everett Loughheed, 94 Wellington St. W., Barrie, Ont.

ISNUOMOJAMAS VASARNAMIS 3 miegamųjų su visais miesto patogumais, geras maudymasis ir žuvinimas prie Otter ežero; šešios mylios prieš Perry Sound. Skambinti tel. 277-8717.

PRITYRES KIETMEDŽIO GRINDU specialistas atlieka grindų atnaujinimo darbus. Ant naujų grindų uždedu varnišą, kurio nereikia vakuoti. Darbas atliekamas pigiai ir sąžiningai. Telefonas 653-3738.

ATLIEKU VISUS NAMU MEDŽIO REMONTO DARBUS. Darau virtuvės spinteles ir įrengiu poilsio kambarius. Tel. 535-4724.

Lietuviška maisto gaminių krautuvė

PARKSIDE MEAT MARKET

335 Roncesvalles Ave, Toronto. Tel. LE 5-1258

Ivairios savo pastate rūkytos dešros ir mėsos, lietuviški sūriai, paršūnai, rūkyti unguriai, importuoti maisto gaminiai, bulvinės dešros ir kt. Užsakymai priimami ir telefonu.

BARONESSA BEAUTY SALON

Sav. Alė Kerberienė Tel. 762-4252

2265 BLOOR St. W., kampas Bloor-Durie gatvių

Ivairaus stiliaus sušukavimai, pūsmetiniai, dažymas, perukai ir t. t. Priėmamos kainos

VIENERIŲ METŲ MIRTIES PROGA

Metinių proga už jos vėlę bus šv. Mišios birželio 6, šeštadienį, 9 val. ryto Sv. Jono Kr. bažnyčioje.

maldos prisimenime darbsčių Kanados Lietuvių Katalikių Moterų Dr-jos Sv. Jono Kr. parapijos skyriaus buvusią narę

A + A VERONIKĄ STEPONAITIENĘ.

Ji mums paliko gražų pavyzdį, kaip pareiginga narė, gera katalikė, užsitarnavusi net Draugijos garbės narės vardą. Sekdamos jos pavyzdžiu, tęsime ir toliau tą misiją Dievo, tėvynės ir artimo meilės tarnyboje. Būtų džiugu matyti draugijos eilėse daugiau tokių narių, kaip mūsų mylima Veronika, kurios dar labai ilgai pasigesime savo parapijoje.

KLK Moterų Draugijos Toronto Sv. Jono Kr. parapijos skyrius

Mylimai MAMYTEI Lietuvoje mirus, dukterį ONĄ

JONAITIENĘ, anukę SIGITĄ AUŠROTIENĘ bei

visą jos šeimą skausmo valandose nuosirdžiai

užjaučia —

S. J. Andruliai

R. P. Bražukai

A. VI. Ramanauškai

S. A. Petraičiai

J. K. Kaknevičiai

A + A ANTANUI BALNIUI mirus,

jo žmonai TERESEI, sūnui ALFONSUI, dukterims,

jų šeimoms ir giminėms reiškia gilią užuojautą —

Vytautas ir Genovaitė Balčiūnai

Lietuvių organizacijų atstovai kviečiami dalyvauti specialiaame posėdyje, kuriame bus svarstomas antilieninės parodos rengimas miesto rotušės bibliotekoje, kur anksčiau buvo surengta Leniniui pagerbti paroda. Posėdinį kviečia miesto tarybos narys Wm. Boychuk. Posėdis įvyks birželio 4, ketvirtadienį, 8 v. v., ukrainiečių salėje -83 Christie St. Tuo reikalu Wm. Boychuk lankėsi "T2" redakcijoje ir prašė, kad leidimas planuojamai parodai iš bibliotekos tarybos jau gautas.

"Tėvynės prisiminimų" radijo programa nuo šio šeštadienio, birželio 6, bus ir šeštadieniais 3 — 3.30 val. p. p. iš tos patios stoties CHIN 101 FM Toronto, iš kurios dabar girdima liet. programa kiekvieną dieną nuo pirmadienio iki penktadienio 4—5 v.p.p., trečiadienio vakarais 7—9 v.v. Radijo programų vedėjas — J. R. Simanavičius.

Išganytojo evangelikų parapijos susirinkimas šaukiamas birželio 7, sekmadienį, 10 v.r. Jame bus svarstomas naujo kunigo kvietimas anglikajai parapijai daliai. Kadangi tai liečia ir lietuvių, parapijos pirm. G. M. Sernas kviečia jame dalyvauti. Lietuvių pamaldos bus 9 v.r., anglų — 11.15 v.r. Susirinkime ir visose pamaldose dalyvaus sinodo pirm. kun. dr. A. W. Lotz.

Sibirinių deportacijų paminėjimas Torontyje įvyks birželio 15, pirmadienį, 8 v.v. Sv. Pauliaus anglikonų bažnyčioje (Bloor ir Church, kur ir praeitais metais). Visų trijų Baltijos kraštų dvasininkai atlaikys ekumenines pamaldas už išvežtuosius, mirusius ir nukankintus. Pagrindinis kalbėtojas bus senatorius A. Thompson. Giedos estų, latvių ir lietuvių meninės pajėgos. Lietuviams atstovaus choras "Varpas", diriguojamas muz. St. Gailevičiaus. Baltiečių Federacija, kuriai šiais metais vadovauja lietuviai, kviečia visus Toronto ir apylinkių lietuvių gausiai dalyvauti šiose pamaldose — minėjime.

P A D E K A

Buvau giliai sujudinta Jūsų dovanos ir jaukaus bei nuosirdaus atsišveikinimo vakaro. Išvykdamas iš Kanados, išsivežti tik gražius prisiminimus, kurie paliks visam mano gyvenimui. Nuosirdus ačiū to parengimo iniciatoriui: p. p. K. Prišcepionkui ir R. Ulbieniui. Tėvui Placidui už religinę dovanėlę; visiems dalyvavusiems ir prisidėjusiems prie dovanos: p. p. Bigauskams, Butkevičiams, Cepaičiams, Chvedukams, Dalindoms, Dobrovolskiams, Empakeriams, R. Geležūnams, J. Geležūnams, Glovenko, Gustainiams, Jasui, Kolyčiams, Kovelienai, Kovalek, Kvietienai, Kuzmarskiams, Kulikauskienai, Pilipavičiams, Prancevičiumi, Prišcepionkoms, V. Prišcepionkoms, Priščiūnams, Pranaičiams, Pakarnoms, Rušams, Rikams, Reginoms, Senferiams, Stankaičiams, Streitu, Svėdams, Stravinskams, Sadauskienai, Sriubiškiams, Saviciui, Šėpanavičiams, Treigiams, Teiserskiams, Ulboms, Vilčiauskaitėi, Zemačiams.

Visiems nuosirdžiai dėkinga —

V. Marcinėnienė

Antikomunistinė demonstracija, organizuota Antibolševikinio Fronto, įvyko gegužės 31 d. Dalyvavo 2000-3000 asmenų, daugiausia ukrainiečių. Eišena prasidėjo nuo Bellwood's parko ir žygiavo su orkestru, vėliavomis bei plakatais iki rotušės. Čia išsklaidyta kalbų. Po to vieni išsiskirstė, o kiti pasiliko laukti prokomunistinės demonstracijos, kurią suorganizavo Vietnamo Mobilizacijos komitetas. Jie prisidėjo prie E. Burke Dr.jos, narių, kurių 200 laukė ateinant prokomunistų. Pastaryjų taipgi apie 2000 atžygiavo su plakatais ir raudonomis vėliavomis. Burkiečiai bandė jiems kliudyti, bet tie turėjo stiprią savo vyrų apsaugą — apsupo pakylą, kur stovėjo mikrofonas ir neprileido burkiečių. Abi demonstracijos praėjo be susikirtimų, nors policijos buvo daug.

Lietuvių dalyvavimas antikomunistinėje demonstracijoje buvo šį kartą negausus — dalyvavo tik keletas asmenų. Dalyvavusieji nusiskundė lietuvių organizacijų nesidomėjimu taip svarbiais bendrais reikalais. Esą latviai, estai, rumunai ir kt. parodo žymiai daugiau domesio.

Pažymėtina ir tai, kad Toronto dienraščiai ir šį kartą parodė žymiai daugiau domesio prokomunistinei demonstracijai. Skaitytų turėtų protestuoti bent laiškais redakcijoms.

Toronto universiteto ketverių metų kursą baigė šie lietuviai: D. J. Jasunas — anglų k. ir literatūra; G. L. Argiris, E. A. Baltutis — komercinius mokslus bakalauro laipsniu. Bendrąjį trejų metų humanitarinį ir gamtos mokslų kursą baigė: Z. K. Gildys — h. mokslus bakalauro laipsniu, D. T. Kudirka, R. J. Bilkis — g. mokslus bakalauro laipsniu. Sheridan pritaikomojo meno ir technologijos kolegiją baigė Rasa Elena Puniškaitė. Iki šiol tiek tėra pastebėta. Vėliau bus skelbiami kiti sąrašai. Juose kartais sunku atpažinti lietuvių dėl iškraipytų pavardžių. Taipgi neįmanoma atskirti moteriškų pavardžių nuo vyriškų. Patys baigusieji prašomi daugiau informuoti "T2" apie mokslo baigimą ir atsiųsti nuotraukas.

A. a. Iz. Matusievičiutei paminklas jau užbaigtas ir gegužės 31 d. pašventintas. Ta proga statytojų komiteto vardu žodį tarė S. Banelis. Jis priminė vėlionės nuopelnus lietuvių visuomenei ir padėjo architekt. dr. A. Kulpavičiui už paminklo projektą ir jo vykdymo priežiūrą.

M. F. Yokubienė išvyko atostogų pas savo bičiulius ir Providence, R. I. Ta proga aplankė įvairius JAV vietoves, jų tarpe ir sostinę Vašingtoną. Čia ji ypač gerėjosi lietuvių koplyčia N. Pradėtosios Marijos šventovėje. Atspausdintos atvirutės paaiškina pabrėžti koplyčios išraiškos žodžiai: "Marija, guoski vaikus šalis, aplaistytos krauju ir asaromis".

J. Dubickas iš Mančesterio Britanijoje atvyko pas savo sūnų, gyvenantį Burlingtone. Čia svečias ketina pavišėti iki rudens. Mančesteryje jis dalyvauja lietuvių veikloje, ypač Lietuvių Socialiniame Klube, kuris turi savo namus su svetaine, gyvenamaisiais kambariais ir restoranu. J. Dubickas kurį laiką buvo to klubo sekretoriumi. Jis yra "T2" skaitytojas. Atsilankęs "T2" užsakė laikraštį ir savo bičiuliui.

Women's generalinėje ligoninėje serga B. Prakapienė, Sv. Juozapo ligoninėje — L. Šeškus. S. Kymantas ir p. Naujo-kaitienė.

"T. ŽIBURIAMS" AUKOJO

\$20: Saulių S-gos Detroito skyrius; \$15: A. Seputis; \$10: B. D.; \$8: A. Kantvydas; \$5: H. Jasinskis, J. Januška, B. Dobrovolskis; \$4.50: S. Kneitas; rėmėjo pren. po \$10: A. Bernotaitis, A. Grybauskas, B. Galbuogis, V. Keturakis, P. Leilionis, J. Gelas, A. Brakas, V. D. Jankaitis, J. Kazragis, S. Kuzmickas, J. Jakelaitis, Kuzmas Construction Co. Ltd., dr. J. Vingilis, R. Kymantas, V. Kačergius, E. Račkauskienė, dr. P. A. Daildys, S. Gureckas, J. Lasy, J. Beržinskis, J. Kivickis, M. Martinkienė; \$3: P. Rožaitis, V. Levickas, P. Kriščiūnas, J. Kristolaitis, H. Butkevičius, J. Belickas, A. Kantautas, J. Arstikaitis, A. Sodonis, V. Miškinis; \$2: kun. L. Kemėsis, J. Gelaišis, Pr. Linkevičius, V. Jasulionis, J. Jonušas, L. Daunienė, J. Kavolėlis, P. Kureckas, A. Melydas; \$1.50: V. Kureckas; \$1: S. Kalytis, K. Gliūda, M. Dreivinskis, kun. P. Garmus, P. Balsas, J. Beličius, V. Develkis, E. Dulkis, J. Lukšys, A. Kairys, J. Kviecinskis.

C. M. NEIMAN, B.A.,

advokatas ir notaras,

praneša, kad išsikėlė į naują vietą ir toliau dirbs

FRASER a. McLOUGHLIN

teisės firmoje,

77 Burnhamthorpe Road West

(prie 10 kelio)

Mississauga, Ontario.

Telefonas 279-5563.

MONTREAL

Sv. Kazimiero par. žinios

Gegužės 23 d. parapijos svetainėje buvo suruoštas pobūvis M. ir J. Kleizų 25 vedybinei sukaktiui paminėti. Rengėjos buvo p.p. Kleizų dukterys June, Linda ir p. Kleizienės sesuo J. Gargasienė. Dalyvavo apie 300 asmenų. Sveikino kalbas pasakė dukra June, brolis Albertas Kleiza, Sv. Onos dr-jos pirm. M. Gruckūnienė, Sv. Elzbieta dr-jos pirm. O. Kreivienė ir suakutvininkų būsimasis žentas J. Sodo. Vaisėse dalyvavo klebonas kun. dr. F. Jucevičius ir visa eilė giminių iš kitų vietovių. Sukautvininkams įteikta vertingų dovanų ir \$100 pinigais.

Parapijos komitetas gegužės 10 d. aptarė būsimą rudens loteriją. Kadangi bazaras nebus rengiamas, bus stengiamasi išplatinti daugiau bilietų. Vietoje buvusių 10 laimėjimų numatoma 50. Parapijiečiai prašomi parūpinti laimikų loterijai iš įvairių firmų. Joms rekomendacinius laiškus galima gauti pas kleboną. P. Lazauskienė jau paukojo 3 vertingas dovanas.

Lapkričio 11-12-13 d. vakarais bus bingo par. svetainėje. Lapkričio 14 d. bus vakarinė loterija.

Liepos 12 d. par. komitetas rengia gegužės-išvyką į Vektorio vasarvietę prie Mascouche miestelio.

Mirė Stasys Kuzaitis, 50 m. amžiaus, palaidotas gegužės 30 d.

Užpraėjusio sekmadienio rinkliava — \$140. K. A.

Aušros Vartų par. žinios

Gegužės 26 d. mirė Petras Zabiela. Palaidotas gegužės 30 d.

I Sv. Onos Draugijos rengiamą šventelionę ir Lachute, P.Q., keleivius užsirašė pilnas autobusas.

Birželio 13 d. įvyks jubiliejinis sol. Elzbieta Kardelienės mokinių koncertas. Šia proga bus taip pat pristatyta solistės išleista dainų plokštelė.

Birželio 5 d. yra švenčiausios Jėzaus Sirdies šventė ir kartu pirmasis mėnesio penktadienis. Turėsime šventąją valandą vakare 6.30 ir vakarines Mišias 7.30 v.

Abiejose užpraėjusio sekmadienio rinkliavose suaukota \$273.76.

Parapijos remontų vajui aukojo po \$20: J. Rugienius ir M. Zavadskas; po \$10: A. A. Ališauskai, V. Drešeris, E. Kličienė, M. J. Pakuliai, P. Rudinskis ir Žurkevičių šeima.

Sveikiname Wendy-Lou Hannah ūsienę, pilnai įsijungusią į Katalikų Bendriją.

Jungtinis baltiečių deportacijų į Sibirą minėjimas: birželio 11, ketvirtadienį, 7.30 v.v., bendras koncertas Montreal West salėje, 50 Westminster South. Programoje: 7.30 v.v. vainiko padėjimas prie Nežinomo kario paminklo Montreal West City Hall; 7.45 — koncertas; įžanginis žodis — estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

— estų pirm. Moldri,

trumpa paskaita — prof. dr. M. Puhavel. Lietuvių meninę dalį atliko "Gintaro" ansamblis, vad. Z. Lapino, estų — jaunimo choras, vad. O. Avarmaa, latvių — vyrų choras "Junda", vad. D. Vitolds. Baigiamasis žodis — latvių pirm. G. Sukse; birželio 14, sekmadienį — 11 v. pamaldos Aušros Vartų ir Sv. Kazimiero par. bažnyčiose; birželio 15, pirmadienį, 9 v.v., radijo pusvalandis per CKVI-FM radijo stotį banga 96.9. Visi kviečiami atsilankyti į koncertą. Daug vietos automobiliams. Privažiavimas Sherbrooke West, Maisoneuve Blvd., Upper Lachine Rd. ir No. 2 Highway. Kadangi praieityje minėjimų rušimas savaitgaliais neturėjo pasisekimo, tai šiais metais bandoma šio kiomis dienomis.

"Lito" jaunųjų narių ekskursija įvyks į Granby Zoologijos sodą. Amžius 6 - 16 metų. Užsiregistruoti iki birželio 10 d. Išvykstama autobusais nuo abiejų "Lito" skyrių 9.15 v. r., grįžtama į tas pačias vietas 3 v. p. Vykti gali ir naujai įstoje jaunieji nariai. Pr. R.

KLB Montrealio seimelio prezidiumas kreipiasi į tautiečius, prašydamas sumokėti solidarumo įnašą — \$2 ir metus. Tos lėšos yra būtinos šakotai Bendruomenės veiklai. Prezidiumas išsiuntinėjo biuletenį ir solidarumo įnašo pareiškimą. Prašoma juos atitinkamai užpildyti ir pasiųsti nurodytu adresu "Litui". Tie, kurie nėra bankelio "Litas" nariai, prašomi kreiptis į prezidiumo ižd. J. Šiaučiu, 6897 Mazarin St., Montreal 205. Tel. 767-2781. Iki šiol atsiliepė jau 92 asmenys ir sumokėjo savo įnašus. Laukiama ir kitų. Juk lietuviškos veiklos remimas yra visų tautiečių reikalas. Visi turėtų lygiai prisidėti. Dabar pats laikas tai padaryti.

"Gintaro" ansamblis užbaigė šių metų veiklą paskutine repeticija AV salėje su vaišėmis ir šokiais.

Inžinierių suvažiavime Toronte dalyvavo: J. Ladyga, I. Z. Mašiška, V. Šipelis. A. Aneliūnas buvo atsiuntęs savo darbus.

"Vyčio" ženklių automobiliams galima įsigyti Aušros Vartų spaudo kioską ir "Lite". Kaina 50 ct.

Yra visa eilė lietuvių, ši pavasarį baigusiu gimnazijas, universitetus bei kitas augusias mokyklas. Deja, lietuvių visuomenė apie